

Ο ΦΑΝΟΣ

τῆς Κεφαλониᾶς

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ, ΙΣΤΟΡΙΚΗ, ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΗ, ΣΑΤΙΡΙΚΗ, ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ, ΜΗΝΙΑΙΑ ΚΕΦΑΛΟΝΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ

ΚΕΦΑΛΟΝΙΤΙΚΑ ΚΑΛΑΝΤΑ

ΧΡΙΣΤΟΣ ΓΕΝΝΑΤΑΙ

Χρισὸς Γεννᾶται, Παπαντρέ! Πού μάχη λυσσαλέα,
σὰ χριστιανὸς - χριστιανικά κάνεις... Καραμανλέα!
Κι' ὁ χριστιανὸς Καραμανλεὺς μ' ἀδελφικὴν ἀγάπη,
ἂν ἤμποροῦσε σῶδγαζε χριστιανικά τὸ μάτι!...

Χριστὸς Γεννᾶται, Βουλευτές! Κι' εἶθε ν' ἀγαπηθῆτε,
γιὰ τοῦ Νησιοῦ μας τὸ καλὸ!

Κι' οἱ τρεῖς ἂν ἔχετε μυαλὸ,
κι' ὁ ἕνας σας τὸν ἄλλονε θὰ πάφτε νά... μισήτε!

Χριστὸς Γεννᾶται, φίλτατε, Κωστῇ Μεγαφρυδέα,
ποὺ παίζεις.. παπατζήδικα τὸν γέρο Παπαντρέα!

Κι' ἄστρο λαμπρὸ σὲ ὁδηγεῖ νὰ μπαίνης στὸ Παλάτι,
κι' ἄστονε νὰ κουρεύεται καὶ γύρνα του τὴ πλάτη!

Κι' ὅταν κανένας ὑπουργὸς σοῦ μπη λίγο στὴ μύτη,
νὰ θλαστημάς εὐλαδικά,

τόσο πολὺ χριστιανικά,
σὰ νᾶσουν πούλιο βλάστημος κι' ἀπὸ Κεφαλονίτη!...

Χριστὸς Γεννᾶται, Σπύρο μου, κολέα Μαρκεζίνη,
ποὺ ρέστος ἔχεις μείνει!

Κι' Ἰφενικοῦ πολιτικῆς Τριγώνου τὴν... κεραία
κρατᾷς ἐσύ, Σπυρέτο μου, περίφημα κι' ὠραία!

Κι' εἰσαι σκληρὸς ἀντίπαλος τοῦ κυβερνώντος Κόμματος,
ἀλλὰ κι' ἕνας ἀόμματος!...

Τὸ βλέπει ὅτι γεύεσαι ἀπὸ τὴν... ἴδια κάβα
καὶ μᾶς περνᾷς κορόϊδα ἢ Σαντορίνης... φάβα!

Χριστὸς Γεννᾶται, φίλτατοι κι' ἐφέτος θὰ σᾶς ποῦμε
κι' ὅτι ζυγώνουν οἱ Γιορτὲς π' ὅλοι μας θὰ χαροῦμε!

Ἄλλοι μ' ἄρνιά, κοτόπουλα, γλυκὰ καὶ γαλοπούλες
κι' ἄλλοι μ' ἀγριολάχανα καὶ τσακιστές... ἐλούλες!

Γιατί μᾶς τῶπε κι' ὁ Χριστὸς, σ' αὐτὴ τὴν Ἀνθρωπότη,
νὰ ζοῦμε ὅλοι ὅμοια μ' Ἀγάπη καὶ Ἰσότη!

Γι' αὐτὸ περνᾷω μπείκα κι' ἐγὼ σὰν τὸν Ὠνάση,
βλέποντας τὸ ξερόψωμο στὴ ψέξη καὶ στὴ χάση!...

Χριστὸς Γεννᾶται, φίλοι μου, τὴ Γέννα Του γιορτάζουμε
ἄλλοι μὲ τὰ χαδάρια μας κι' ἄλλοι ψωμί... λιμάζουμε!

Ὅπερ σημαίνει πὼς μπορεῖ τὸ ἴδιο νὰ χαιρώμαστε
Κι' ἀδελφικά - χριστιανικά νὰ κοινοαριζώμαστε!...

Προσμένοντες οἱ δεῦτεροι νὰ δοῦμε τὸν Μεσσία,
στὴν ἄλλη παρουσία!

Ὅποτε θὰ χορτάσουμε σὰν τοὺς καλοφαγάδες,
ὅπως τονίζουν πειστικά

κι' εὐλαδικά - χριστιανικά

οἱ χριστιανοὶ καὶ πένητες οἱ φτωχοὶ - Δεσποτόδες.

Ο ΦΑΝΟΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ

Χρόνια πολλά! Σ' ὅσους μυαλά,
μὰ καὶ λεφτὰ ἔχουν πολλὰ
κι' οὐδέποτε ἐκάμανε
μιὰ σκέψη τοὺς στὸ νοῦ,
πὼς ὅτι μᾶς χρειάζεται
κι' ἡ δάδα τοῦ «Φανοῦ»!

Μὲ τὴ Λαογραφία μας
καὶ λίγη Ἱστορία,
ἀλλὰ καὶ κάποιας Σάτιρη
καμπόση φασαρία!

Κι' οὔτε ποὺ τὸ σκεφτήκανε
πὼς ὁ «Φανὸς» φροντίζει,
Πνευματικά γιὰ τὸ Νησι
μὲ γκρὸ - μπτόν νὰ χτίζει!...

***

Χρόνια πολλά! Μά, μπαίνοντας
στὸν ἑβδομὸ μας χρόνο,
θὰ σᾶς τὸ ποῦμε καθαρά
μὲ θλίψη καὶ μὲ πόνο:
Πὼς τοῦ «Φανοῦ» τὸ φτωχικὸ
Πνεῦμα - καντηλάκι,
ζυγώνει πιά γιὰ σθῆσιμο,
τελειώνει τὸ λαδάκι!...

Εὐχαριστοῦντες βέβαια
ὅσους τὴ συνδρομὴ τους,
ἐξάχρονα μᾶς δίνανε,
πιστοὶ μας δὲ καὶ μέινανε,
ἔστω καὶ περικόδοντες
τὸ λίγο τὸ ψωμί τους!

***

Χρόνια πολλά! Κι' ἂν ὁ «Φανὸς»
αἰσιῶς πιά θὰ σῆση,
δὲν σῆνει κάπως... ἄδοξα,
γιατ' ἔχει κάτι... χτίσει!
Τιμὴ του δὲ κι' ἂν πέρασε
μύθρες πολλὲς μεγάλες!...
Γιατί μ' αὐτὲς θ' ἀσχοληθοῦν
Οἱ Γενεὲς οἱ... ἄλλες!

Σᾶς εὐχόμεθα
ΚΑΛΑ
ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ
& χαρούμενο
τὸ 1963

ΙΛΚΩΒΑΤΕΤΟΣ

ΔΙΟΝΥΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΤΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ ΜΑΣ

ΟΙ ΧΡΥΣΟΝΤΥΤΟΙ

(Ή στήλη τούτη κοντεύει να καταντήση το «Φανός» μας. τὸ γλέντι!... Καθὼς μαθαίνω πρωτοδιαβάζεται ἀπὸ πολλοὺς φίλους. Κυρίως γιὰ νὰ διαβάζουν τὰ πειράγματα ποὺ μοῦ κάνουνε, ἀλλὰ καὶ τὶς ταπεινὲς ἀπαντήσεις μου. Βρίσκομαι λοιπὸν σήμερα στὴν ἀνάγκη νὰ κάμω μιὰ δήλωση. Οὐδέποτε θὰ πειραχτῶ μ' ὅποιο δῆποτε πειράγμα κι' ἂν θὰ μοῦ γίνῃ. Γι' αὐτὸ καὶ παρακαλῶ ὅσους καὶ ὄσους «ἀνώνυμα» μὲ δουλεύουνε, νὰ τοὺς ξέρω. Καὶ τοὺς ὑπόσχομαι ἀπόλυτη ἐχεμύθεια. Γιατί... μὲν γράφουνε ὁμορφα πρᾶγματα, καὶ τὰ νομίζουνε γιὰ πειράγματα, ἐνῶ ἐγὼ τὰ θαυμάζω. Γι' αὐτὸ καὶ τὰ φιλοξενῶ μὲ στοργὴ καὶ ἀγάπη. Κι' εἶναι μερικὲς καὶ μερικὲς «πειροχτόδες» μου, τὸσον ὑπερόχοι ποὺ ὁ «Φανός» μας τοὺς θέλει γιὰ ταχτικούς συνεργάτες του. Γιὰ τοῦτο παρακαλῶ νὰ σταματήσουνε τὰ ἀνώνυμα, διαφορετικὰ, σ' ἄλλο δὲν πρόκειται ν' ἀπαντήσω.

Ὁ ἀρχισυντάκτης)

Κι' ἔπειτα ἀπὸ τὴν ἀπαραίτητη τούτη δήλωση, ἀπαντῶ στὸν φίλο μου κ. Α. Οικονομίδην — Λιμενάρχην Κέρκυραν. Σ' εὐχαριστῶ καὶ ἀμέσως σοῦ ἔγραψα. κ. Α. Γ. Τζουγάνην. Βατεράτουν Ἀμερικής. Κι' ἐγὼ πάντοτε σὲ θυμάμαι μ' ἀγάπη, κ. Ἰωάννην Βέλλαν. Χαρτούμ. Οἱ ἐντολές σου ἐκτελεσθήκανε. Σ' ὅλους διαβίβασα τοὺς χαιρετισμούς σου κι' ὅλοι θὰ σὲ περιμένουνε νὰ σὲ χαροῦμε ἀνάμεσά μας τὸ ἐρχόμενο καλοκαίρι.

Δίδα (Κάθριν). Ἐνταῦθα. Πρόσεξε καὶ εἰσάκουσε τὴ παραπάνω παράκλησή μου. Ἰδιαίτερα ἐνὺ μὲ πειράξεις, ἀλλὰ σὲ θαυμάζω σὰ γεννημένη σατιρική μας ποιήτρια. Ἐχεις τολέντο! Καὶ νὰ τὸ χαριτωμένο σου νέο πειράγμα:

ΣΤΟΝ ΒΟΥΝΑ

Ἄλλοτε εἶσουν θαυμαστὸς μάχημος τῶν... ἐνόπλων μά, τώρα φίλε μουντζώστα καὶ φασκελοκουκούλωστα, κατάντησες ὁ... ἄμαχος τουτέστι τῶν... ἀόπλων!

Καὶ σ' ἀπαντῶ κι' ἐγὼ μὲ τὸ θαυμαστικό μου ἐξάστιχο:

Σ' εὐχαριστῶ, βρε Κάθριν μου, γιὰ ἔγγραψα σου τὰ σκόμματα! Μὰ, δὲν... κρατεῖς τὸ στόμα (σου)!...

Καὶ σὲ ρωτῶ, τὸ σώμα σου, πῶς ξέρει γιὰ τίς πτώσεις μου, ἀλλὰ καὶ τὰ... σηκώματά;

Φίλους κ.κ. Π. Μουρελάτον Οἶκ. Ἐφορον Κέρκυραν. Ἀλ. Παπαντῶν

νάτον Δ)ντὴν Ταμεῖου Μεσολόγγι, Ν. Βιδλάκην Συνταξιούχον Ἀθῆνας καὶ Σ. Κοσμάτον ἀρτοποιὸν Κέρκυραν. Σὰς εὐχαριστῶ καὶ σὰς διαβεδαίνω γιὰ τὴν ἐκτίμησή μου καὶ τὴν ἀγάπη μου.

Ἀξ. Οἰκογένειαν Γεωργίου Μουστάκη, Γεν. Προξένου Χιλήν. Οἰκογενειακὰ κι' ἐγκάρδια συλλυπητήρια γιὰ τὸν πρόωρο θάνατο τοῦ ἀξέχαστου φίλου μου, ποὺ τιμῶσε στὴν ξεντειὰ τὴν Κεφαλονιά μας καὶ τὴν Ἑλλάδα μας.

«Ληξουριώτην», «Ἀργοστολιώτην» καὶ «Κεντρί». Εἴσατε κι' οἱ τρεῖς πραγματικοὶ τοῦ νησιοῦ μας Σατιρικοί. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ «Φανός» σὰς παραχώρησε τὴ στήλη του «Διαλεχτοὶ Συνεργάτες». Ἀλλὰ γιὰ νὰ σάσατε στὴ συνεργασία σας τὸσον τσιγκούνιδες. Καὶ περιμένω περισσότερα...!

«Ποπούλαν» Θεσσαλονίκην. Καὶ πάλιν ἀπὸ τὴν ἐπικράτεια τοῦ φίλου μου ποιητῆ καὶ νῦν ὑπουργοῦ Β. Ἑλλάδος κ. Νιόνιου Μανέντη, μὲ βομβαρδίζεις ἀνώνυμα:

Ὅταν σὲ δῶ στὸν ὕπνο μου, Βουνά μου, καὶ τρομάζω. Καὶ μόλις δῶ τὴ φάτσα σου = Νά! Ἡ μπαμποῦ φωνάζω! =

***

Γιατ' εἶσαι τὸσον ὁμορφος καὶ γράφεις... πνευματῶδη! Ποῦ ξεπερνᾷς, παμφίλτατε, ἀκόμα καί... χταπόδι!

Ἄν ὅμως οἱ πραγματικὰ πανέξυπνοι στίχοι σου κρύβουνε πίσω τους χολή καὶ κακία, ὀφείλω ἀμυνόμενος νὰ σ' ἀπαντήσω:

Φιλοξενῶ τό... εὐγενὲς ἐδῶ, ὀκτάστιχό σου Μ' ἀντὶ γὰ στίχους θάνοιξες ἴσως τό... ψυχικό σου!

***

Κι' ἀφοῦ κατὰ αἰσθάνεσαι κάπου ψηλὰ στὰ πόδια, βάλε... ἐκεῖ τοὺς στίχους μου, ὀχτώ... χταποδοπόδια!

κ.κ. Π. Βιτωράτον — Ἐφορον Καπνοῦ Ἐάνθην, Ἐλέα. Δελλαπῶταν. Νομαρχίαν Ἀλεξανδρούπολιν καὶ Δίδα Στεφανίαν Καλοῦ — Ἀθῆνας. Εὐχαριστῶ, σὰς ἀπάντησα ἰδιαίτερα καὶ περιμένω γράμμα σας.

κ. Α. Ρ. Ἀθῆνας. Δὲν μπορούσες κι' ἐσύ νὰ μὴ μὲ ξαναπειράξεις! Ἐτσι καὶ πάλιν ἀνώνυμα μὲ βομβαρδίζεις:

Δὲν ξέρεις τὸ συμφέρον σου, Βουνά μου, τὸ ὅποιον; εἶναι μὲ στίχους σου ψυχρὸς μὰ κι' ἀπὸ πνεύματος... ἀλλὰ σὲ νάνοιγες γιὰ νὰ γλύτωνες ἕνα... Παγοποιεῖον!

Σὲ συγχάρω φίλε μου ὁλόθερ-

Χρυσάφια μπρός, χρυσάφια (πίσω!

Χρυσόντυτοι στὰ πάνω καὶ (στὰ κάτω!

Γι' αὐτὸ κι' ἕνα Δεσπότη θὰ (ρωτήσω

μ' εὐλάβεια, τὰ λίγα παρα- (κάτω :

***

—Καὶ τοῦ Χριστοῦ μας Τοῦ (κρεμόντουσαν χρυσάφια κι' ἦταν χρυσόφορος - χρυσόντυτος) στὰ... ἄμφια; Ἡ εἶπε στὸν χρυσὸν πάντα (κατέχοντα, ἀπ' ὅ,τι ἔχεις δίνε, στὸν μὴ... (ἔχοντα;

***

Κι' ἔτοι, θυμούμενος Χριστοῦ (μας τὰ κουρέλια τὰ χρυσοστόλιστα μπανίζον- (τας τὰ... ράφια, μὲ τὶς διτρίνες τοὺς κατάφορ- (τες χρυσάφια, δίχως νὰ θῶ ξεκαρδίζομαι (στὰ γέλια!...

ΓΙΑ ΝΑ ΜΗ... ΓΕΛΑΤΕ

(Χριστούγεννα τοῦ 1992)

Εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ πρό τεσσαρακονταετίας ἀποβιάσαν- τος σχολιάτορον τῆς νήσου ἀειμνήστου Πυλαρινοῦ, ἀφίχθη εἰς τὴν πόλιν μὲ καὶ ἀνέλαβε καθή- κοντα ὁ νέος σχολιάτρος κ. Τρέ- χας Βρέστον.

Συγχαίροντες ὁλόθερμα τὸν κ. ὑπουργὸν τῆς Παιδείας διὰ τὴν ἐπὶ τόσα ἔτη ἀναισθησίαν του, ὁλοψύχως δεόμεθα ὁ νεογέννητος Χριστοῦλης μας νὰ προστατεύῃ τὴν μαθητιῶσαν Νεολαίαν τῆς νήσου ἀπὸ τὸ ἀρρώστειες!

μα. Γράψε μου κάτι γιὰ τὴ σελίδα τῶν Συνεργατῶν, ἀλλὰ δὲν μπορῶ καὶ νὰ σ' ἀφίσω δίχως ἀπάντησιν:

Θεωρῶ μὲ συνηκίνησε ...θερμὸ ἐξάστιχό σου, ποῦ... ὕλικό του θ' ἀντλήσες ἀπὸ τὸν ἑαυτό σου! Καὶ μιὰ καὶ τὸ συμφέρον μου καθὼς μοῦ λὲς δὲν ξέρω, σὲ παίρνω στὰ... Ψυγεία μου ἐν ὁλέαις συντεταγμένα!

Στοὺς λοιποὺς φίλους θ' ἀπαν- τῶ ὅταν τὰ οικονομικά μου θὰ ἐπιτρέψουνε νὰ ἐκταχθῶ ὁ «Φανός» μας.

Ὁ ἀρχισυντάκτης

Ο ΦΑΝΟΣ ΤΗΣ ΚΕΦΑΛΟΝΙΑΣ

★ ΑΡΓΟΣΤΟΛΙ Νοέμβριος - Δεκέμβριος 1962 ★ Χρόνος 6ος — Τεύχη 62-63 ★

• 'Από μήνα σὲ μήνα •

ΣΤΑ ΕΦΤΑ έκδοτικά του χρόνια θαμπή ὁ «Φανός» μας ἀπὸ τὸ ἐπόμενο τεύχος (1957—1963). Καὶ μὲ τὴ λήξη τῶν ἑξὶ ἐκδοτικῶν του χρόνων, ὀφείλει πρωταρχικὰ νὰ εὐχαριστήσῃ ὁσους κατανόησαν τὴ Λαογραφική, Ἱστορική καὶ Σατιρική προσφορά του καὶ τὸν ὑποστήριξαν μετὰ τὸ λαδάκι τους!... Ἐκτίμησαν τὴν ἀκομμάτιστη πολιτικὴ π' ἀκολούθησε, καθὼς καὶ τὶς μάχες ποὺ ἔδωσε γιὰ τὴ μετασεισμικὴ μας ἀποκατάσταση. Μὲ... ἀνταμοιῇ στὰ 1959 νὰ πουλήσῃ ὁ ἰδρυτὴς του τὸ Τυπογραφεῖο του καὶ σήμερα νὰ πουλῇ τὸ πολύτιμο Ἱστορικό του Ἀρχεῖο γιὰ ν' ἀντιμετωπίζῃ τὰ χρέη, ποὺ τοῦ δημιούργησαν ἡ προσπάθεια ποὺ λέγεται «Φανός τῆς Κεφαλονιάς» καὶ Ἐκδόσεις του.

Ἀλλ' ἦδη ὁ κόμπος ἔφτασε εἰς τὸ χτένι!

☆

Κι' ἂν δὲν θρῖσκόντουσαν οἱ Πατρινοὶ ἔγκριτοι δημοσιογράφοι καὶ διανοούμενοι κ. κ. Κώστας Παπαγγελούτσος καὶ Μίμης Λάγαρης, καθὼς κι' ὁ Κεφαλονίτης Πατρὼν κ. Κώστας Μεταξάς, τὸ παρὸν τεύχος τοῦ δὲν θὰ ἔφτανε εἰς τὰ χέρια σας. Γιατί ὁ «Φανός» θάχε σβῆσει, ἔλλειψει λαδιὸν καὶ τυπογραφείου.

Καίτοι, λοιπόν, ξέρουμε πὼς θὰ προσκρούσουμε στὴ μετριοφροσύνη τους, ἔχουμε ὑποχρέωση νὰ τοὺς μνημονεύσουμε γιὰ ἐκείνους ποὺ κάποτε ἴσως θ' ἀσχοληθῶν μετὰ τῆς Πνευματικῆς προσφοράς τοῦ «Φανοῦ» μας.

☆

ΔΕΝ ΣΗΜΑΙΝΕΙ ὁμως τοῦτο πὼς μετὰ τὸ ἀγκάλιασμα τῶν ἀναφερθέντων φίλων μπορεῖ νὰ συνεχισθῇ ἀπρόσκοπτα τοῦ περιοδικοῦ μας ἡ ἔκδοσις. Γιατ' αἰσθάνονται λεφτὰ γιὰ χαρτί, τυπογραφικά, ταχυδρομικά, ἔξοδα διεκπαιρώσεως καὶ τόσα ἄλλα.

Γι' αὐτὸ καὶ παρακαλοῦμεν ὁ-

λους τοὺς ἐπὶ τοῦ Πλανήτη μας φιλάτουσας συντοπίτες, στοὺς ὁποίους στέλνεται ἑξάχρονα ὁ «Φανός», νὰ ἐμβάσουνε τὶς καθυστερούμενες συνδρομές τους. Διαφορετικὰ τοῦτο θὰ εἶναι τὸ τελευταῖο μας τεύχος, ὅπου θὰ λάβουμε καὶ θὰ σκεφτοῦμε ἂν πρέπει κι' ὀριστικὰ νὰ διακόψουμε τὴν ἔκδοσή του.

Κι' εὐχαριστοῦντες καὶ πάλιν θερμότερα τοὺς Πιστοὺς μας, τοὺς εὐχόμεσθε δλόψυχα Καλὰ Χριστοῦγεννα καὶ χαρούμενο τὸ 1963. Καὶ περιμένουμε μήπως καὶ οἱ ἀμελήσαντες θὰ πράξουνε τὸ καθήκον τους, γιὰ νὰ μὴ σῇσῃ ὀριστικὰ τοῦ «Φανοῦ» μας τὸ Πνευματικὸ καντήλι.

☆

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ τῶν Συγκοινωνιῶν κ. Γκίκας, σὰν ἀρχηγὸς τοῦ Ἐπιτελείου, κατ' ἐπανάληψη ἐπισκέφτηκε τὸ νησί μας κατὰ τὴ μετασεισμικὴ μας περίοδο. Καὶ εἶδε καὶ ξέρεי τὶς μετασεισμικὰς μας ἑλλείψεις κι' ἀνάγκες, περισσότερον ἂπ' ὅλους τοὺς ἀρμόδιους κι'... ἀναρμόδιους, ποὺ ἐπιλαμβάνονται τῶν θεμάτων μας. Κι' ἀφοῦ ὁ δοξασμένος μας στρατηγὸς ξέρει τὸ τεράστιο ὁδικὸ μας δίκτυο, τὶς ἐκ τῶν σεισμῶν ζημιές τὶς ὁποῖες ὑπόστικε, ἀλλὰ καὶ τὶς συμφορές ποὺ ὑφίστανται οἱ χωματόδρομοι ἀπὸ τὰ νερά, ἂς διαθέσῃ ἰδιαίτερα γιὰ τὴ συντήρησιν καὶ ἀνακαίνισιν τοῦ ὁδικοῦ δικτύου τῆς νήσου μας, ὅσα μπορεῖ περισσότερα, προτοῦ μεταβληθοῦνε οἱ δρόμοι μας σὲ γιδοστράτες καὶ θρηνήσουμε θύματα ἀπὸ τὰ κατσάβραχα ποὺ περνοῦνε πεζοὶ καὶ ὀχήματα.

☆

ΣΤΗ ΘΕΣΗ τοῦ παλαιοῦ Νοσοκομείου τ' Ἀργοστολίου πῆρχανε προσεισμικὰ 9 μεγάλες κεραίες μ' ἀλεξικέραυνα. Γιατ' εἶχε θεωρηθῇ ἡ πρὸ εὐαίσθητη τοποθεσία, ποὺ τραβοῦσε καὶ τραβάει ἑλκτικὰ τοὺς κερανοὺς.

Σήμερα, ποὺ στὴν ἴδια θέσιν διαβιοῦνε παραπάνω ἀπὸ 100 ἐργατικὲς οἰκογένειες, δὲν ὑπάρχει οὔτε... ἵχνος ἀλεξικέρανου. Καὶ προτοῦ... βαρεθοῦν ὁ Θεὸς καὶ ἡ Φύση νὰ προστατεύουνε τοὺς Ἀργοστολιώτες ἐργάτες, παρακαλοῦνται ὁ κ. Ὑπουργὸς Ἑργασίας, τὸ Νομαρχικὸν μας Ταμεῖον ἢ κάποιος ἔστω φίλανθρωπος, νὰ δάλουνε καὶ στὸν Ἑργατικὸν μας συνοικισμό κάμποσα ἀλεξικέραυνα, γιὰ νὰ μὴ θρηνήσουμε ἄδικα θύματα.

☆

ΑΛΛΑ ΚΑΙ τηλεφῶνο δὲν ὑπάρχει στὸ ἀπομακρυσμένο κι' ἀπομονωμένο τοῦτο σημεῖο, ὅπου οἱ κουφιοκέφαλοι στέγασαν τοὺς ἐργάτες μας, σὰ νάχανε οἱ δόλοι πανούκλα. Κι' ἂν τοὺς χρειασθῇ γιάτρος, τρέχουμε μεσάνυχτα ποδαρόδρομο κι' ἂν πιάσουν τὰ ξυλόσπιτά τους καμμιὰ φωτιά, θὰ γίνουμε στάχτη... μέχρι νὰ κατέβουν στὴν πόλιν καὶ νὰ ζητήσουν βοήθεια.

Κι' ἀφοῦ ὁ Ο.Τ.Ε. ἀρνεῖται νὰ τοποθετήσῃ ἕνα τηλεφωνικὸ θάλαμο πὼς θὰ διατρέχῃ πολλοὺς κινδύνους, ἂς τοποθετήσῃ ἕνα τηλεφῶνο σ' ἕνα σπῆτι ἐνὸς ἐργάτη, ποὺ θ' ἀναλάβῃ εὐχαρίστως τὴν ὑποχρέωση νὰ τὸ ἔχῃ στὴ χρῆσιν καὶ στὴ διάθεσιν τῶν ἐργατῶν μας.

☆

ΠΛΗΜΜΥΡΙΖΕΙ κάθε χεῖμῶνα τ' Ἀργοστολί. ἀπὸ τὰ νερά τῶν βροχῶν. Καὶ τὴν ἐπόμενη κάθε νεροποντῆς, τὸ Νομαρχιακὸν Ταμεῖο κι' ὁ Δήμος βάνουνε συνεργεῖα καὶ πληρώνουνε καὶ θὰ πληρώνουνε γιὰ νὰ ξανακαθαρίσουν τοὺς δρόμους.

Ἄν ὁμως κάνανε ἕνα αὐλάκι βάθους καὶ πλάτους ἐνὸς μόνον μέτρου, ποὺ θ' ἀρχίσε ἀπὸ τὸ Φαράγγι καὶ θὰ κατέληγε πρὸς τὸ ὄριον τοῦ «Λυμπί», μετὰ τὶς σχετικὰ κλίσεις, τοῦτο θ' ἀπορροφούσε ὅλες τὶς τεράστιες πο-

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΟΣ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΛΟΓΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ
ΠΟΛΙΤΕΙΑ

σότητες των βροχών που κατεβαίνουν από τους γύρω λόφους. Έτσι θα κάνανε ένα ξεοδο μιά για πάντα και θα... λυνότανε ο Γόρδιος δεσμός, που χρόνια και χρόνια βασανίζει τους δόλιους Άργοστολιώτες. Οί δε άρμόδιοι, ως μελετήσουν τη... κουτή μας υπόδειξη!

Ο κ. ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ Οικισμού, μόλις ανάλαβε τα ύπουργικά του καθήκοντα, μας υποσχέθηκε από του δήματος της Βουλής τους λαγούς του και μάλιστα με πετραχήλια!...

Πώς θα δώση τα υπόλοιπα σ' όσους πήρανε τις πρώτες δόσεις των στεγαστικών τους δανείων, πώς θα δώση άρωγες σ' όσους έχουν στα χέρια τους έγκεκριμένα πρακτικά και πώς θα ικανοποιήση το δικαιολογημένο αίτημα των Ναυτικών μας και Αποδήμων μας, για να ξαναφτιάσουνε τα σπιτάκια τους και να ξαναγυρίσουνε μιά μέρα εις το νησί τους.

Κι' έπειδή κύλησε ένας χρόνος δίχως να γίνη τίποτε απ' όσα μας υποσχέθηκε, παρακαλείται όποιος εύρηκε τις υποσχέσεις του κ. Θεοδοσιάδη να μας τις προσκομίση και θα του δώσουμε την άμοιδή του!...

ΑΞΙΕΠΑΙΝΗ ή δράση της «Κεφαλονίτικης Άδελφότητας» στη πρωτεύουσα. Κι' η Διοίκησή της αξίζει ιδιαίτερα συνηρητήρια για τη πρωτοβουλία της να κινηθή και ν' αξιώση με πανελλήνια συμπράσταση τη διαγραφή τελείως των στεγαστικών μας δανείων. Γι' αυτό και πρέπει να τύχη συμπαραστάσεως και των Δημοτικών, Κοινοτικών και Σωματισκών αρχών του νησιού μας, αλλά και όλων των συγκατοίκων μας, όποτε θα εκλείψη ή... Δαμόκλειος σπάθη, να ξαναπληρώσουμε στο Κράτος όσα είσπραξε και μάλιστα με τον τόκο!

Κι' από όλους περιμένουμε να συντονίσουμε με την Άδελφότητά μας τις ενέργειές τους.

Η ΠΙΟ ΙΣΤΟΡΙΚΗ πλατεία τ' Άργοστολίου βρίσκεται πλάι στη νέα εκκλησία των Ταξιαρχών και μιά στήλη θύμιζε προ-

ΤΑ ΜΟΝΑΔΙΚΑ ΤΟΥ «ΦΑΝΟΥ» ΜΑΣ

Οί Δήμαρχοι καί Κοινοτάρχες ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟΝ 1900-1962

Από το 1900 μέχρι το 1908, που ο τωρινός Δήμος Ληξουρίου ονομαζότανε Δήμος Παλέων, διατέλεσανε δήμαρχοι οί:

Λιβιεράτος Β. Άναστάσιος 1900 - 1904, Χαριτάτος Ι. Σπυρίδων 1904 - 1908.

Κατόπιν πήρε την ονομασία Δήμος Ληξουρίου μέχρι του έτους 1914 και κατά το διάστημα ταούτο δημάρχεσαν οί:

σεισμικά το θρίμβο των Χριστιανών κατά των Άπίστων κατά τη θρυλική Ναυμαχία της Ναυπάκτου ή Έχινάδων (1571) κατά την όποιαν διακρίθηκαν της Κεφαλονιάς τα λιοντάρια.

Κι' είναι, πιστεύουμε, τώρα καιρός, αφού διαλύθηκε ο πρόχειρος ναός κι' απολυτερώθηκε ή ιστορική μας πλατεία, κάποιος να την καθαρίση, να ξαναστήση δε την πεσμένη Στήλη, για να θυμίζει στις έρχόμενες γενεές λίγα από των προγόνων μας τα άφθαστα κλέη.

Ο ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΣ Σταθμός Δυτικής Ελλάδας, δηλαδή της αδελφής και γειτόνισσας Κέρκυρας, παρακαλείται θερμά να μας κάνη (πριν κλείση κατά τα μετάνυχτα) τη τελευταία άναμετάδοση του «Δελτίου Ειδήσεων».

Διότι ή Άθήνα, όχι μονάχα δεν ακούγεται στη περιοχή μας, άλλ' αν τολμήσουμε να την άνοίξουμε, θα φτάσουν στ' άφτιά μας όχι ειδήσεις, αλλά κάθε είδους ανθρώπινη και διαολική συντροφή.

Δίχως να ξέρουμε αν φταίνε τα βουνά ή αν υπάρχουν τεχνικές δυσκολίες.

Άφου, λοιπόν, ο Σταθμός Δυτικής Ελλάδας φκιάσθηκε για τη δική μας έξυπνέτηση, τον παρακαλούμε, αλλά κι' έχει υποχρέωση, να μας άναμεταδίδη τα τελευταία Δελτία Ειδήσεων κατά τα μετάνυχτα, έτσι και παραμένοντας ένα πεντάλεπτο άνοιχτός επί πλέον, σαν καλός μας συγγενής και γείτονας.

Χαριτάτος Ι. Σπυρίδων 1908 έως 1910 και Χαριτάτος Χ. Βικέντιος 1910 - 1914.

Έπειτα μετωνομάσθηκε σε κοινότητα Ληξουρίου μέχρι του 1946, περίοδο κατά την όποιαν πρόεδροι της Κοινότητας διατέλεσαν οί:

Χαριτάτος Βικέντιος 1914 έως 1918, Διδάρης Δ. Σπυρίδων 1918 - 1920, Χαριτάτος Βικέντιος 1920 - 1921, Καρανιδινός Σ. Δημήτριος λίγους μήνες το 1921, Στελακάτος Κωνσταντίνος 1921 - 1922, Χαριτάτος Βικέντιος 1923 - 1924, Φαρακλός Ιωάννης 1924 - 1925, Δελλαπόρτας Δ. Νικόλαος 1925 έως 1933, Ιακωβάτος Άγ. Γεράσιμος 1933 - 1938, Κεφαλάς Χ. Νικόλαος 1938 - 1944 και Γιαννάτος Σ. Ιωάννης 1945 - 1946.

Και τελικά ξαναγίνε Δήμος Ληξουρίου ως τα σήμερα και σά Δήμαρχοι διατέλεσαν οί:

Κεφαλάς Χ. Νικόλαος 1947 έως 1950, Μπάκας Νικόλαος (ύπηρεσιακός - Ειρηνοδίκης) 1950 έως 1951, Τυπάλδος Σ. Στυλιανός 1951 - 1957, Σκλάβας Σ. Εύρυβιάδης 1957 - 1958, Κουρούγκης Θ. Άλέξανδρος 1958 έως 1959 και από του Ιουνίου 1959 μέχρι σήμερα ο κ. Σάββας Κατερέλος.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

Ο κ. Νίκος Λαμπρόπουλος, ήλεκτρονικός, και ή δις Ειρήνη Κων. Μπρούσκου ήρραβωνίσθησαν.

ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΑ

Συνεχιζόμενον του Περιφερειακού Ποδοσφαιρικού Πρωταθλήματος Α' Κατηγορίας Δυτικής Ελλάδος, ο συμμετέχων πρωταθλητής της νήσου μας «Όλυμπος» ήττησε τον Πύργον της Ηλείας από τον «Πανηλείαν» με τέρματα τρεις ενταύθα την «Αθλητική Ένωσις Αίγιου» διά 3-1 τερμάτων.

ΓΙΑ ΤΟΝ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΟΥ ΜΕΛΛΟΝΤΟΣ

Οἱ βουλευτὲς τῆς Κεφαλονιάς κατὰ τὴν περίοδο 1900–1960

Ἀπὸ 4 Μαρτίου 1899 μέχρις 8 Ἀπριλίου 1902, ἡ Κεφαλονιά ἐκπροσωπήθηκε στὸ Ἑλληνικὸ Κοινοβούλιο ἀπὸ τοὺς: Ἄθων Ρωμάνου, Ἀγαμέμνονα Μεταξάν, Ἀνώνιον Μομφεράτου καὶ Θεόδωρου Μαρκέτου.

Ἀπὸ 9 Δεκεμβρίου 1902 μέχρις 22 Δεκεμβρίου 1904 βουλευτὲς μας διατελέσανε οἱ: Ἄθως Ρωμάνος, Διονύσιος Βινιεράτος, Κωνσταντῖνος Γεράκης καὶ Δημήτριος Τραυλός.

Στὶς ἐκλογὲς ποὺ ἐπακολούθησαν σημειώνεται ἡ πρώτη ἐκλογικὴ ἀποτυχία τοῦ κατόπιν παγκόσμια διαπρέψαντος Κεφαλονίτη πολιτικοῦ καὶ διπλωμάτη Ἄθου Ρωμάνου.

Καὶ ἀπὸ 14 Μαρτίου 1905 μέχρι 1ης Φεβρουαρίου 1906 ὁ νόμος μας εἶχε στὸ Κοινοβούλιο γιὰ ἀντιπροσώπους τοὺς: Διονύσιον Βινιεράτον, Σπύρον Λουκάτον, Ἀντώνιον Μομφεράτον καὶ Δημήτριον Σβορώνου.

Καὶ πάλιν, ὅμως, στὰ 1906 ὁ λαὸς τῆς Κεφαλονιάς ἐπανεκλέγει τὸ ψηφοδέλτιο τοῦ Ἄθου Ρωμάνου, ἀλλὰ ὁ Ρωμάνος κ' οἱ μαζί του ἐπιτυχόντες Τζαννῆς Φωκάς καὶ Γεώργιος Μαρκέτος διατελοῦν βουλευτὲς ἀπὸ 20 Ἀπριλίου 1906 μέχρις 11ης Νοεμβρίου τοῦ ἴδιου χρόνου.

Ἐπακολουθεῖ ἡ Ἐπανάσταση στὸ Γουδί, ὁ ἐρχομὸς τοῦ Ἐλευθερίου Βενιζέλου καὶ ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου 1910 μέχρις 11ης Ὀκτωβρίου 1910, δηλαδὴ στὴν Ἀναθεωρητικὴ Βουλὴ, ἡ Κεφαλονιά στέλνει ὡς ἐκπροσώπους τῆς αὐτοῦς Διονύσιον Βινιεράτον, Μιλτιάδην Καβαλλιεράτον, Παναγὴν Καρδαβιάν, Ἀνδρέαν Μονοκρούσον, Π. Λιβιεράτον, Π. Λιβιεράτον, Ἀντ. Μομφεράτον, Ἡρ. Νεοφύτον, Ν. Γερούλαν, Α. Πινατῶρον, Σ. Φορέστην καὶ τοὺς

πρώτους Ἑλλήνες σοσιαλιστὲς Νικόλαον Μαζαράκη, Πλάτωνα Δρακούλην καὶ Κωνστ. Δεστούνην.

Οἱ δὲ τρεῖς τελευταῖοι μπορούμε νὰ ποῦμε πὼς ξεσήκωσαν πανελλήνιο θόρυβο μὲ τὰ νεωτεριστικὰ τοὺς κηρύγματα καὶ νὰ τοὺς θεωρήσουμε ὡς τὸν πρῶτον καλλιεργητὴν τοῦ Σοσιαλισμοῦ στὴν Ἑλλάδα.

Καὶ γιὰ νὰ θυγῶνε ἀπὸ τὴ μέση οἱ ἐπαναστάτες αὐτοὶ βουλευτὲς τῆς Κεφαλονιάς, στὶς ἐκλογὲς ποὺ ἐπακολούθησαν μεγαλώνει ἡ τιμὴ τοῦ «τσιμπίμπου»!...

Τσιμπίμπο δὲ λεγόταν ἡ τιμὴ ἀγορᾶς ἀπὸ τοὺς κομματάρχες τῶν ψηφοφόρων κ' οἱ Μαζαράκης, Δεστούνης... πατώνουνε καὶ στὴ Β' Ἀναθεωρητικὴ Βουλὴ, ἥτοι ἀπὸ 28 Νοεμβρίου 1910 μέχρι 21 Δεκεμβρίου 1911, ἡ Κεφαλονιά ἐκπροσωπεῖται ἀπὸ τοὺς: Διον. Βινιεράτον, Ν. Ἀλιδιζάτον, Α. Βαλσαμάκη, Σ. Ἰγγλέση, Σωκρ. Καβαλλιεράτον, Θ. Κοντομίχαλον, Π. Λιβιεράτον, Α. Μονοκρούσον, Γ. Μουσούρη, Ν. Ραφτόπουλον, Σ. Φορέστην, Ν. Χαριτάτον, Ὁθωνά Τετենόν καὶ τὸν μόνον ἐπιτυχόντα σοσιαλιστὴν βουλευτὴν Πλάτωνα Δρακούλην.

Ἀπὸ 11)4)1912 μέχρις 18)4)1915 ὁ νομὸς μας ἐκπροσωπεῖται στὴ Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων ἀπὸ τοὺς: Διον. Βινιεράτον, Σ. Ἰγγλέση, Θάνου Τυπάλδου Μπασιάν, Ὁθωνά Τετենόν, Ἡλίαν Τσιτσέλην, Ν. Χαριτάτον καὶ Νικόλ. Ἀλιδιζάτον.

Ἀπὸ 31)5)1915 μέχρις 29)10)1915 ἀπὸ τοὺς: Ἀλέξ. Γιαννουλάτον, Α. Βαλσαμάκη, Μιλτ. Καβαλλιεράτον, Σπύρ. Κοσμετάτον, Θάνου Μπασιάν καὶ Βικέντιον Χαριτάτον.

Ἀπὸ 6)12)1915 μέχρις 30)12)1915 ἀπὸ τοὺς: Κωνστ. Γεράκη, Ἰωάν. Βρυώνην, Πέτρον Ἰακωβάτον, Μιλτ. Καβαλλιεράτον, Βικ. Χαριτάτον, Θάνου Μπασιάν καὶ Γεώργιον Μαρκέτον.

Ἀπὸ 12)7)1917 μέχρις 10)9)1920 ἀπὸ τοὺς: Μιλτ. Καβαλλιεράτον, Ἀνδρέαν Βαλσαμάκη, Ἀλέξ. Γιαννουλάτον, Σπύρον Κοσμετάτον, Θάνου Μπασιάν καὶ Βικέντιον Χαριτάτον.

Ἀπὸ 1)11)1920 μέχρις 15)9)1922 ἀπὸ τοὺς: Διον. Βινιεράτον, Μιλτ. Καβαλλιεράτον, Μαρτίνου Γερούλαν, Κωνσταντῖνον Τυπάλδου, Ἀλφονσάτον, Ἀριστείδην Παϊζην, Ἀντώνιον Μομφεράτον καὶ Ἰωάν. Βρυώνην.

Ἀπὸ 16)12)1923 μέχρις 30)9)1925 ἀπὸ τοὺς: Μιλτ. Καβαλλιεράτον, Ἀλέξ. Γιαννουλάτον, Βασίλειον Ἀλιδιζάτον καὶ Γεώργιον Ἰακωβάτον.

Ἀπὸ 7)11)1926 μέχρις 9)7)1928 ἀπὸ τοὺς: Ἰωάννην Μεταξάν, Βρασίδαν Ἀλεξάτον, Κοσμάν Μπουρμπούλην καὶ Ἀντώνιον Φωκάν.

Στὴ Γερουσία, ἥτοι ἀπὸ 9)7)1928 μέχρις 19)8)1928 μᾶς ἀντιπροσώπευσαν οἱ Ριχάρδος Λιθαθινόπουλος, Ἀνδρέας Ἀλιδιζάτος καὶ Ἀντώνιος Φωκάς.

Στὴ Γερουσία, ἥτοι ἀπὸ 19)8)1928 μέχρις 18)8)1932, οἱ Ἀνδρέας Ἀλιδιζάτος, Κοσμάς Μπουρμπούλης, Ἀριστ. Παϊζης καὶ Ἀντώνιος Φωκάς.

Στὸ Κοινοβούλιο ἐπὶ 11)9)1928 μέχρις 20)10)1932 οἱ: Ριχάρδος Λιθαθινόπουλος, Λουκάς Νιφοράτος καὶ Εὐάγγελος Καππάτος.

Ἀπὸ 2)11)1932 μέχρις 21)1)1933 οἱ: Ἰωάννης Μεταξάς, Ἀλεξάνδρος Παϊζης καὶ Ριχάρδος Λιθαθινόπουλος.

Ἀπὸ 5)3)1933 μέχρις 10)5)1935 οἱ: Ἰωάννης Μεταξάς, Θε-

ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΣΑΤΙΡΕΣ

ΣΤΟ ΠΑΡΑΘΕΙΟΝ

Σ' εὐγνωμονοῦν αὐτόχειρες
ἀλλὰ καὶ δολοφόνοι,
π' αὐτοκτονοῦνε... κι' εὐκόλα
μὲ Σὲ γίνονται φόνοι!

Κι' αἰσιῶς ξαποστέλλονται
ἀνθρωποὶ πρὸς τὸ Θεῖον,
μὴ μιὰ δραχμούλα μοναχὰ
χημείας... Παραθεῖον!

ὁδωρος Λιναρδάτος καὶ Ἀλέξ.
Παῖζης.

Ἀπὸ 9)6)1935 μέχρι 19)12
1935 οἱ: Ἰωάννης Μεταξᾶς,
Μιλτ. Καβαλλιεράτος, Κοσμᾶς
Μπουρμπούλης καὶ Γεώργ. Κου-
βαράς.

Ἀπὸ 26)1)1936 μέχρι καὶ
τῆς δικτατορίας τοῦ Ἰωάννου
Μεταξᾶ, ὁ ἴδιος καὶ οἱ Νικόλαος
Κρητικὸς καὶ Βρασίδης Ἀλεξά-
τος.

Μεσολαβοῦν ἡ δικτατορία Με-
ταξᾶ, ἡ Ἰταλικὴ ἐπίθεσις, ὁ
παγκόσμιος πόλεμος καὶ τὰ ἀ-
νώμαλα χρόνια καὶ στὶς ἐκλογὰς
τῆς 31)3)1946 στέλνει ὁ νομὸς
μας ἀντιπροσώπους του στὸ
Κοινοβούλιον τοὺς: Ἀριστείδην
Δημητράτον, Χαράλ. Β. Ἀλιβι-
ζάτον, Εὐστράτιον Κομνηνὸν καὶ
Νικόλ. Α. Φωκᾶν.

Στὶς ἐκλογὰς τῆς 5)3)1950,
ἐξ αἰτίας τῆς ἀναλογικῆς, ὁ νο-
μὸς μας ἐκλέγει μόνον δυὸ βου-
λευτὲς. Τοὺς Εὐάγγελον Δενδρι-
νὸν καὶ Γεράσιμον Ρουχωτᾶν.

Ἀπὸ 9)9)1951 εἶχαμε τοὺς
Γεράσιμον Μεταξᾶν, Εὐάγ. Δεν-
δρινὸν καὶ Σπύρον Λιβαδάν.

Ἀπὸ 16)11)1952 τοὺς Γε-
ράσ. Μεταξᾶν, Γεράσ. Βασιλά-
τον καὶ Σπύρον Λιβαδάν.

Ἀπὸ 19)2)1956 τοὺς Ἀριστ.
Δημητράτον, Γερ. Μεταξᾶν καὶ
Βρασίδαν Ἀλεξάτον.

Ἀπὸ 15)5)1958 τοὺς Γερ.
Μεταξᾶν, Νικόλ. Πινιατῶρον καὶ
Σπύρον Διδάρην.

Καὶ ἀπὸ 29)10)1961 ἔχουμε
βουλευτὲς τοὺς Γεράσ. Μεταξᾶν,
Εὐάγγελον Δενδρινὸν καὶ Γεράσ.
Ρουχωτᾶν.

(Σημ. «Φανός»: Εὐχαριστοῦ-
μεν θερμότερα τὸν διαλεχτὸ συ-
νάδελφο καὶ ἀγαπητὸν φίλον κ.
Ντῖνον Κονόμον, ποὺ μᾶς ἔδωσε
μεγάλῃ βοήθειᾳ σὲ τούτῃ τὴν
ἐρευνᾷ).

ΠΕΡΙΤΤΕΥΟΥΝ ΤΑ ΣΧΟΛΙΑ

ΜΑΣ ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΜΑΣ

...Ὅσο γιὰ σένα, ἀγαπητέ
μου Βουνά, εἶμαι ὑπερήφανος
ποὺ σὲ συνάντησα, εἶμαι ὑπερή-
φανος ποὺ μοὺ χάρισεσ ἓνα δοά-
δυ τῆς ζωῆς σου, εἶμαι ὁμως γε-
μάτος ντροπὴ ἀπὸ τῆ συμπερι-
φορὰ ὠρισμένων προσώπων ἀπέ-
ναντί σου.

Βάδιζε, ὁμως, τὸ Δρόμο σου.
Βουνά μου, καὶ νὰ εἶσαι βέβαι-
ος πὼς ἐμεῖς ποὺ ζοῦμε μακρὸν
τῆς Κεφαλονιάς, μιὰ μέρα θὰ
λέμε ὅχι ὅτι εἴμεθα ἀπὸ τὴν Κε-
φαλονιά, ἀλλ' ὅτι εἴμεθα τοῦ
«Βουνά» πατριώτες.

Παναγῆς Σπυρ. Παξινόπουλος
Ταμίας Α.Ε.Μ. «Βωξίται Παρ-
νασσού» - Ἀμφισσα

*****

Ἀξιώτιμε Κύριε,
Ἐλάδομεν τὰ διβλία, τὰ ὅ-
ποια εἶχατε τὴν εὐγενὴ καλωσύ-
νην νὰ μᾶς ἀποστείλετε, καὶ σὰς
εὐχαριστοῦμεν θερμῶς. Ἡ χειρο-
νομία σας ἐνεποίησεν ἀρίστην
ἐντύπωσιν εἰς τὴν Προσκοπικὴν
Νεολαίαν τῆς Σάμης. Ἡ προσ-
φορὰ σας συμβάλλει ἄριστα εἰς
τὴν πνευματικὴν ἀνάπτυξιν τῶν
Μαθητῶν.

Σπυράγγελος Ζησιμάτος
Συστηματάρχης Προσκο-
πων Σάμης

*****

Ἀγαπητέ Φίλε,
...Τὸ κάθε νησί, ἡ κάθε γωνία
τῆς ἀγαπημένης μας Πατρίδος,
ἔχει νὰ παρουσιάσῃ τὸ ἰδιαίτε-
ρον χαρακτηριστικόν, ἀλλὰ δυσ-
τυχῶς δὲν ὑπάρχει παντοῦ ὁ
«Χρῆστος Βουνάς», ὁ ὁποῖος θὰ
ἐκδηλῇ νὰ ἀπαθανάτισῃ αὐτὸ τὸ
χαρακτηριστικόν. Δι' αὐτό, ἀγα-
πητέ φίλε, εἴσθε ἄξιος συγχαρη-
τηρίων, διότι παρ' ὅλες τὶς δυσ-
κολίες ποὺ συναντήσατε καὶ συ-
ναντάτε, ἐν τούτοις, ὡς ἄνθρω-
πος σταθεροῦ καὶ ἰσχυροῦ χαρα-
κτῆρος, ἐξακολουθεῖτε τὸ Ὁραϊὸν
σας ἔργον!...

+ Ἀντώνιος Βαρθολομίου

Ἀρχιεπίσκοπος Καθολικὸν
Κερκύρας - Ζακύνθου καὶ Κε-
φαλονίας

*****

...Σὰς συχαίρω γιὰ τὴν ἐπι-

μονή σας νὰ ἐκδίδετε τὸν «Φανὸ
τῆς Κεφαλονιάς», παρ' ὅλας τὰς
δυσχερείας ποὺ ἀντιμετωπίζετε.
Πάντως, δίδετε μεγάλῃ χαρὰ
στοὺς ἀναγνώστες σας.

Μετὰ φιλικῶν χαιρετισμῶν

Βασίλειος Σ. Ροσόλιμος
Ἐφοπλιστὴς - Ἀθῆναι

*****

Ἀγαπητέ μου Βουνά,
...Σκοπὸς τοῦ σημερινοῦ μου
γράμματος εἶναι νὰ σοὺ ἐκφράσω
ὅχι τυπικὰ συγχαρητήρια γιὰ
τὸν «Φανό» σου, τὸν ὁποῖον πάν-
τα ἀναζητοῦσα καὶ τῶρα τελευ-
ταῖα τακτικὰ τὸν παρακολουθῶ
καὶ τὸν «ρουφᾶω» κυριολεκτικὰ,
σὰν ὕλη ποὺ δίνει ἀνάγλυφα τὸ
«Σπιθόκο Κεφαλονίτικο Πνεῦμα».
Καὶ πολὺτιμα Λαογραφικὰ γιὰ
τὸ ἱστορικὸ νησί σας. Ἀλλὰ νὰ
σοὺ ἐκφράσω τὸ βαθύ θαυμασμό
μου γιὰ τὸ ἡρωϊκὸ ἔργο σου.

Μὴν ἐκπλαγῆς γιὰ τὸ χαρα-
κτηρισμὸ «ἡρωϊκός»! Δὲν εἶναι
καθόλου ἐκφρασις ἀβροφροσύνης.
Εἶναι πραγματικότης, τὴν ὁποί-
αν μόνον ἄνθρωποι - ἐργάτες
τοῦ Πνεύματος μποροῦν νὰ νοιώ-
σουν. Ὅταν ἔξερουν τὶς δύσκολες
συνθήκες κάτω ἀπὸ τὶς ὁποῖες
ἀναπτύσσεται μιὰ πνευματικὴ
προσπάθεια. Καὶ μάλιστα σὰν
τὴ δική σου μὲ τὸ «Φανό» στὴν
Ἑλληνικὴ Ἐπαρχία. Γι' αὐτὸ
σοὺ σφίγγω θερμὰ τὸ χέρι καὶ
σοὺ εὐχομαι νὰ δλοκληρώσῃς
τὴν ἡρωϊκὴ σου προσπάθεια.
Ποὺ ἔδωσε, δίνει καὶ θὰ δώσῃ
ἀτράνταχτα Ἱστορικὰ καὶ Λαο-
γραφικὰ στοιχεῖα γιὰ τὴν Κεφα-
λονιά, ποὺ θὰ καταστοῦν πολὺτι-
μος βοηθὸς γιὰ τὸν Ἱστορικὸ
τοῦ μέλλοντος...

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΛΑΓΑΡΗΣ
Δημοσιογράφος - Πάτρα

*****

Ἀγαπημένε μου Βουνά,
...«Ὁ Φανός» γιὰ μένα εἶναι
ἡ μισή μου ζωὴ. Καὶ μόλις τὸν
λαβαίνω, τὸν διαβάζω τόσες φο-
ρὲς, ὥστε ἀπὸ τὸ νηῖζω τὸ ὑπέρο-
χο κι' ἀσυγκρίτο περιεχόμενό
του.

Παναγιώτ. Γρ. Βιτωράτος

Ἐφορος Καπνοῦ
Σταυρούπολις - Ξάνθος

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ

«Όλοι μας ξέρουμε, ότι ο Ιωάννης Καποδίστριας (1776—1831) υπήρξε διπλωμάτης περίφημος της εποχής του. Και τόν όποιον στὰ 1827 ἡ Ἑλληνικὴ Ἐθνοσυνέλευση τῆς Τροιζῆνος ἐξέλεξε ὡς πρῶτον Κυβερνήτην τοῦ ἔθνους, γιὰ τὰ ἐξέχωρα πολιτικά καὶ διοικητικά του προσόντα.

Ἀκόμα ξέρουμε πὼς ἦταν γιὰ τὸν - μαιευτῆρας στὴν Κέρκυρα, στὴν ὁποίαν γεννήθηκε, ἀλλὰ ἐγκατέλειψε ἀργότερα τὴ γιαντρικὴ κι' ἀκολούθησε τὸ διπλωματικὸ στάδιο. Κι' ὅτι διαπρέψε στὴ Ρωσικὴ Αὐλὴ καὶ στὰ 1815 ἀναδείχθηκε καὶ ὑπουργὸς τοῦ Τσάρου Ἀλεξάνδρου τοῦ Α'.

Αὐτὰ περίπου μὰς λένε γιὰ τὸν Καποδίστρια τὰ λεξικά κι' οἱ ἐγκυκλοπαίδειες, τὰ ἴδια μὰς διδάσκουν οἱ δάσκαλοι στὰ σχολεῖα κι' αὐτὰ γνωρίζουν τὰ ἐνηντὰ ἐννέα τοῖς ἑκατὸ τῶν Ἑλλήνων, γιὰ τὸν πρῶτον Ἑλληνα Κυβερνήτην.

Ἀγνοοῦντες τὴν πολύχρονη τοῦ Καποδίστρια προϋπηρεσίαν στὴν «Ἰόνιο Πολιτεία», ὡς τακτικὸ ἢ ἐκτάκτου ἀντιπροσώπου τοῦ Ἡγεμόνα τῆς, στὴν Κεφαλονία, στὴ Λευκάδα καὶ στὴν Ἰθάκη.

Καὶ ὅτι ἀκόμα καὶ σύγγραμμα ἐκ 300 περίπου σελίδων ὑπάρχει γραμμένο ἀπὸ τὸν Κερκυραῖο ἱστοριοδίφην Μάρκον Θεοτόκη, μὲ τὴν ἐπιγραφή: «Ὁ Ἰωάννης Καποδίστριας ἐν Κεφαλληνίᾳ καὶ αἱ στάσεις αὐτῆς ἐν ἔτεσιν 1800—1801 καὶ 1802». Τυπωμένο στὴν Κέρκυρα, στὸ τυπογραφεῖο Ἰ. Ναχαμούλη, κατὰ τὸ 1889.

Στὶς σελίδες τοῦ ὁποῦ τοῦ Καποδίστριας ἀναφαίνεται ὅχι μόνον εὐστροφὸς διπλωμάτης κι' ἐπιδέξιος διοικητῆς, ἀλλὰ κι' ἀτρόμητο παλληκάρη! Ἀφοῦ κι' ὁ ἴδιος πολλὰς φορὲς μῆκε ἀνάμεσα στὶς μαχόμενες παρατάξεις καὶ γενναίᾳ πολέμησε γιὰ νὰ καταπνίξῃ τὶς στάσεις, νὰ ἐπιβάλῃ τὸν Νόμον καὶ νὰ ἐφαρμόσῃ τὸ «Βυζαντινὸ Σύνταγμα», μὲ τὸ ὁποῖο διοικῆθηκε ἡ «Ἰόνιος Πολιτεία», σύμφωνα μὲ τὴν μεταξὺ Ρωσσίας καὶ Τουρκίας Συνθήκην τῆς 21ης Μαρτίου τοῦ ἐν αὐτῷ ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε δι-

1800, ποὺ ὑπογράφηκε παρουσία τῶν ἐκπροσώπων τῆς Ἑπτανήσου, στὴν παλαιὰ ἔδρα τῶν Ἑλλήνων Αὐτοκρατόρων τοῦ Βυζαντίου. Καὶ γιὰ τὴν ἐφαρμογὴ τοῦ ἀποκληθέντος οὕτω «Βυζαντινοῦ Συντάγματος» καὶ σύμφωνα μὲ τὸ ἀπὸ δὲς Νοεμβρίου τοῦ 1800 Διάταγμα τῆς Ὑψηλῆς Πύλης, οἱ Ἑπτανήσοι κόμητες Ἀντώνιος - Μαρίας Καποδίστριας Κερκυραῖος καὶ ὁ Νικόλαος Γραδενίγος Σιγούρος Ζακύνθιος, ὠρίσθηκαν ὁ πρῶτος τὴν Κεφαλονία καὶ ὁ δεύτερος στὴ Ζάκυνθο, σὰν ὀργανωτὲς τῆς νέας διοικήσεως, μὲ εὐρύτατες ἐξουσίες.

☆

Ὁ Ἀντώνιος - Μαρίας Καποδίστριας, ὅμως, μὲ τὸ δικαίωμα ποὺ τοῦ ἔδινε τὸ παραπάνω διάταγμα, προτίμησε νὰ διορίσῃ τὸν 24χρονο γιου τοῦ Ἰωάννη σὰν ἀντικαταστάτη τοῦ στὴ σπουδαία τοῦτῃ ἀποστολῇ, διότι ἤξερε τὴ δίαιτα τοῦ γιου τοῦ γιὰ δόξα, τὴ φυσικὴ εὐφυΐα, τὴ πλατεῖα μόρφωση, τὴ σταθερότητα τοῦ χαρακτήρα, ἀλλὰ καὶ τὴ παράτολμη ἀποφασιστικότητά. Καὶ ὀφείλομε νὰ ὁμολογήσουμε, πὼς ὁ γερο - Καποδίστριας δὲν ἔπρεπε ἐξω στὶς προβλέψεις τοῦ γιὰ τὸν γιου τοῦ.

Ὅπως δὲ ὁμολογεῖ ὁ ἱστορικὸς Θεοτόκης στὴ σελίδα 151 τοῦ δυσεῦρετου σήμερα ρηθέντος συγγράμματός του, συνοψίζοντας τὴ δράση τοῦ νεαροῦ Καποδίστρια, αὐτὸς φάνηκε ὑπεράξιος τῆς ἀποστολῆς τὴν ὁποίαν ἀνάλαβε.

Καὶ γιὰ τοὺς ἀπιστοὺς ἀναγκάζομαι νὰ παραθέσω τὴ σχετικὴ τοῦ Θεοτόκη περικοπὴ, μὲ τὰ τελικά του γιὰ τὸν Καποδίστρια συμπεράσματα:

«Κατὰ τὰς ἀποστολὰς ταύτας, ὁ Ἰωάννης Καποδίστριας ἔδωκε καὶ πρῶτα δείγματα τῆς πολιτικῆς αὐτοῦ εὐφυΐας. Καὶ ἔκτοτε διεκρίθη ὅτι ἐγίνωσκε νὰ ἐπαναφέρῃ ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ Νόμου καὶ διοικῆσιν ἐν ἀναρχίᾳ, ἀδελφομαχίᾳ καὶ διχονοίᾳ διατελούντα. Πλεονεκτήματα, ἀτινα μετὰ ταῦτα ἀνεπτύχθησαν

αὐτὰ ἐθαυμάσθη παρὰ τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου. Καὶ αὐτὸς οὗτος ὁ Καποδίστριας δὲν ἠρνήθη ἀργότερον ὅτι αἱ ἀποστολαὶ αὐταὶ ἐξημέτισαν τὸ ΠΡΩΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΚΟΝ ΑΥΤΟΥ ΣΤΑΔΙΟΝ...».

Αὐτὰ κατηγορηματικὰ μὰς δεβαιώνει ὁ ἐγκυρος Κερκυραῖος ἱστορικὸς Θεοτόκης γιὰ τὴ διοικητικὴ, πολιτικὴ καὶ διπλωματικὴ τριβὴ καὶ ἐξέλιξιν τοῦ Καποδίστρια, ποὺ διάρκεσε ἑπτὰ ὁλόκληρα χρόνια.

Ἀλλὰ κι' ὁ ἴδιος ὁ Καποδίστριας στὶς 19 Ἰουνίου τοῦ 1807, ὅταν διατελοῦσε ἑκτακτὸς ἀποσταλμένος τῶν «Ἠνωμένων Νήσων τοῦ Ἰονίου Κράτους» εἰς τὴν Λευκάδα, ἀποτεινόμενος σὲ Κεφαλονίτες πλοιάρχους, ὡμολόγησε μὲ περηφάνεια:

«Ἐλάβον τὴν τύχην νὰ γνωρίσω ὑμᾶς διαρκούντος τοῦ Ὑπουργείου μου, ἤρχισα δὲ τὸ πολιτικόν μου στάδιον ἐν μέσῳ ὑμῶν καὶ γιὰ τοῦτο αἰσθάνομαι ὅτι εἶμαι κι' ἐγὼ ἓνας Κεφαλονίτης!...».

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ

Χριστούγεννα χαρούμενα! Χαίρουν Ντουινιάς καὶ Πλάση, χαίρει τὸ κάθε ζωντανὸ μόνον δ' ἐγὼ πενθῶ - θρηνῶ γιὰτὴν ἡ... κακοθάνατη κοντεύει νὰ μὲ σκάσῃ!

***

Κι' ἓνα φιλὶ ποὺ τῆς ζητῶ ὅλο μου τ' ἀναβάλλει γι' αὐτὸ Χριστουγεννιάτικα περνῶ Σαρακοστήτικα, νὰ καρτερῶ γιὰ τὸ φιλὶ σὰ θάρτη... Καρναβάλι!

***

Ἄλλος ἢ μαζὶ τὴς μὲ πονεῖ γιὰτὴν εἶναι πλέον χριστιανή, ἀλλὰ καὶ... παρμυνοῦρα! Κι' ἐπὶ τὴν ἡμέραν τῆς θὰ ριχτῶ χορταστικά νὰ τὸ γευθῶ κι' ὅχι σὴν... σαχλαμάρα!

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΒΔΟΜΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

ΚΕΦΑΛΟΝΙΤΙΚΕΣ
ΣΑΤΙΡΕΣ

Η ΧΤΙΣΗ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

“Οντες βουλήθηκε καὶ θάκαμε τὴ
(σκέψη,
ὁ Χτίστης γὰρ νὰ χτίσῃ, γιέ, τὴ
(Χτίσι!)
Γιὰ λαγουρέντε τὸ συχέριο νὰ
(βολέψῃ,
τὸν σερνικὸ θὰ πρωτοσκέφθηκε
(νὰ... χύσῃ!

***

Καὶ στρώθηκε καὶ θάφκιασε κα-
(λούπι,
νάναι ντακόρδο τοῦτο στὸ κορμί
(του,
γιὰ νάναι ὁμοιο μὲ τὸ Θεῖο Του
(σουλούπι
καὶ νάχη φάτσα ὅσ᾽ν τὴν Ἄγια
(τὴ δική Του!

***

Μά, θὰ ξαστόχησε στὴ διάση
(του τὴν τόση,
κάποιο στὴ φόρμα... σχηματάκι
(νὰ προσθέσῃ
κι’ ἔτσι στὸ τέλος τὸ καλούπι
(τοῦχε δώσει,
ἀντὶς γιὰ ἄντρα, τὴ γυναῖκα —
(τὸ θελέσι!...

***

Καὶ μὲ συχέριο τὴ γυναῖκα τοῦ
(...διαόλου
ἐκαταπαίστηκε, ποὺ λέτε, στὴ
(δουλειά Του,
νὰ φκιάσῃ Γῆ γιὰ στέγαση Συ-
(νόλου
καὶ ρέστα τ’ ἄστρα, τὰλλα χτί-
(σματά Του!

Μά, θὰ τῆς φώναζε: «Βρέ, φέρε
(μου χαλίκια!»
Ἄλλὰ, ἐκείνη μοναχὰ καλλωπι-
(ζότανε,
τὰ χαλικιάκια τὰ κρεμούσε σκου-
(λαρίκια
καὶ στὸ πηγάδι συνεχῶς καθρε-
(φτιζότανε!

***

“Ὡς ποὺ βαρέθηκε στὸ τέλος νὰ
(δουλεῦῃ
καὶ τὰ παράτησε, χωρὶς νὰ τὰ
(φινίρῃ·
Κι’ ἔτσι καθένas τὰ... ἀστέρια τ’
(ἀγναντεύει,
ψηλὰ νὰ κρέμονται μὲ δίχως...
(κρεμαστήρι!

***

Κι’ ἀπὸ τὴ σκάση καὶ τὴ φούρκα
(Του τὴ τόση
ὅσα κι’ ἂν εἶχε φομπρικάρει ὅσ᾽ν
(Τεχνίτης
τὸ πήρε’ ἀπόφαση νὰ τὰ... ξε-

ΚΕΦΑΛΟΝΙΤΙΚΕΣ ΗΘΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΤΟΥ ΔΕΣΠΟΤΗ
ΤΟ ΠΑΘΗΜΑ

Στὸ μουλάρι, μὲ τὸ συμπά-
θειο, καὶ μὲ τὴ φυγOURάτη δελέν-
τζα γιὰ στρωσίδι στὸ σαμάρι,
γιὰ νὰ μὴ ταλαιπωροῦνται τὰ
μαλακά τοῦ Δεσπότη, ἀνηφόρι-
ζαν ὁ Δεσπότης, τὸ μουλάρι καὶ
ὁ Γεράσιμος, τὸ μονοπάτι γιὰ
τὴν ἐκκλησία ὅπου γιόρταζε.

Καὶ ἐνῶ ὁ φουκαράς ὁ ἀγωγι-
ατῆς Γεράσιμος ἦτανε μούσκε-
μα ἀπὸ τὸν ἴδρωτα καὶ λαχνά-
αζε στ’ ἀνηφόρι πουλιότερο κι’
ἀπὸ μουλάρι, ὁ Δεσπότης κα-
βελλαριὰ στὸ ζωντανὸ σὰ... δε-
σπότης, τοῦ ἔκανε θρησκευτικὸ
κήρυγμα.

Κι’ ἀφοῦ τὸν τάραξε γιὰ τὶς
Σαρακοστάδες καὶ τὰ ἅγια Τε-
τραδοπαράσκευα κι’ ἀφοῦ τὸν ἔ-
κανε νὰ ἀποστηθίσῃ τὶς δέκα ἐν-
τολὲς κι’ ἀφοῦ τὸν μπάφιασε μὲ
Εὐαγγελικὲς περικοπὲς καὶ μὲ
τὰ κηρύγματα τῶν Ἀποστόλων,
τὸν παρέλαβε μὲ τὰ Κοντάκια
καὶ τὰ Τροπάρια.

Κι’ ὁ καβελλάρης στὸ μουλά-
ρι, μὲ τὸ συμπάθειο, Δεσπότης
στὸ φινάλε ἀνάγκασε τὸν φουκα-
ρά τὸν Γεράσιμο νὰ τοῦ ψάλλῃ
ὅσο ἤξερε καὶ δὲν ἤξερε!

“Εἶσι λαχανιάζοντας σὰ μου-
λάρι, μὲ τὸ συμπάθειο ὁ φτωχός
μας Γεράσιμος, ἀναγκάστηκε
ἀπὸ τὸν ἐνάρετο καὶ εὐλαβικὸ
μας Δεσπότη νὰ δώσῃ ψαλτικὲς
ἐξετάσεις, δίχως ὁ κακομοῖρης
νὰ διαλογίζεται νὰ πάρῃ στασί-
δι στὴν ἐκκλησία τοῦ χωριοῦ
του.

Ψάλλοντας ἀκόμα κι’ ὅλων
τῶν γνωστῶν καὶ ἀγνώστων του

(χαρβαλὼση
γιὰ νάχουε μπελάδες οἱ δικοί
(της.

“Εἶσι, κολέα μου, πληρώνεις τὰ
(σπασμένα
τῆς ἀμυαλιάς τῆς Εὐας
(ναῖκα...
ποὺ γιὰ καπρίτσιο τῆς ὁ Θεός
(μας πεισμωμένα,
τὸν ἔχτισε μισόνε καὶ κακόνε!

Ἄγιων τ’ Ἀπολυτίκια μὲ καλα-
νάρχο του τὸν καβελλάρη στὸ
μουλάρι, μὲ τὸ συμπάθειο, Δε-
σπότη μας.

☆

“Ὁμως, ἀγαπήτοι μας, δὲν λεί-
πει τὸ πνεῦμα κι’ ἀπὸ τοὺς φτω-
χοὺς τῆς ΚεφαλONιάς ἀγωγιάτες.
Μόνο ποὺ σέβονται πραγματικὰ
τὸν Δεσπότη τους. Ἄλλ’ ἀφοῦ ὁ
Δεσπότης του οὔτε συμμεριζότα-
νε τὴν ἀνηφορία καὶ τὸν ποδαρό-
δρομο τοῦ Γεράσιμου, μῆτε τὴν
πεῖνα του καὶ τὴ δίψα του κι’ οὔ-
τε τὸ ξεθέωμα καὶ τὴν κούραση,
παρὰ.... Θεϊκὰ τὸν ξεθέωνε στὰ
Τροπάρια, γιὰ τοῦτο κι’ ἐκεῖνος
δικαιολογημένα ἔβγαλε τὸ συμ-
πέρασμα.

—Μωρὲ ἐτούτος ὁ Δεσπότης
μας δὲν ἔχῃ στὰ σίγουρα τὸν
Θεὸ του!

Καὶ γιὰ νὰ ἐπαναφέρῃ τὸν Δε-
σπότη του στὸ Θεϊκὸ δρόμο, ἀ-
νασήκωσε τὸν μπερετόνι του, ἔ-
ξυσε τὸ κούκλό του, σταμάτησε
τὸ μουλάρι μὲ τὸ συμπάθειο, καὶ
ρώτησε τὸν Δεσπότη του.

—Μωρὲ ὅλα τάπαμε σεβασμι-
ώτατε, ὅξα ἀπὸ ἓνα τὸ πιὸ καλ-
λίτερο!....

—Ποιὸ τέκνον μου;

—Νὰ ἐκεῖνο ποὺ λέει: = Καὶ
πληρωθῆσαι πνεύματος =, ἄλ-
λὰ δὲν θυμάμαι ὁ φουκαράς τὴν
ἀρχή του.

“Ὁ δὲ ἐπὶ τοῦ μουλαριοῦ, μὲ
τὸ συμπάθειο, Δεσπότης μας
θριαμβευτικὰ ἐπάτησε τή... πε-
πονόφλουδα ποὺ τοῦ ἔστησε ὁ
πανέξυπνος, σεβαστικὸς ἀλλὰ
καὶ μπαφιασμένος ἀγωγιάτης καὶ
ξεφούρνισε.

—Ἀρχίζει τέκνον μου: =
Ἀνοίξω τὸ στόμα μου....

Αὐτὸ ἦτανε, ποὺ νὰ χ... μέ-
σα στὸν ἴδιον ἄνθρωπο καὶ
γιὰ νὰ μὴ φανῇ πὼς ἀσεβοῦσε
μὲ τὸν Δεσπότη τὸ στόμα, ἄρ-
χισε μελωδικάτα νὰ τὸ ψάλλῃ!

ΕΝΑ ΠΙΚΑΝΤΙΚΟ ΣΕ ΚΑΘΕ "ΦΑΝΟ," ΜΑΣ

'Αλλουνοῦ παπᾶ Εὐαγγέλιο

ΣΤΑ ΠΑΛΙΑ τὰ χρόνια, οἱ παπάδες μας ἦσαν ἀγράμματοι. Καὶ γιὰ βρίσκουνε τὰ Εὐαγγέλια ποὺ θὰ διαβάζανε καπακιστὰ σὲ κάθε τους λειτουργία, ἢ ὁ Δεσπότης οἱ κάποιοι ἄλλοι πιὸ μορφωμένοι συνάδελφοί τους, τοὺς βάζανε στὰ περιθώρια τῶν σελίδων κάποια σημάδια. Στὸ Εὐαγγέλιο τῆς Ἀναστάσεως μιὰ σημαία, στὸν Βαῖων ἕνα βᾶγιο, στὴς Βαφτίσεως μιὰ κολυμπήθρα κ.ο.κ.

Ἔτσι δὲ στολισμένο σ' ὅλες του τὶς σελίδες, εἶχε κι' ὁ παπᾶ Χαράλαμπος ἀπὸ τὸ Ληξούρι, τὸ ἅγιό του Εὐαγγέλιο. Ἀλλὰ ἀρρώστησε ξαφνικὰ ὁ παπᾶς τοῦ χωριοῦ τῆς Κοντογεννάδας, κι' ὁ πρωτόπαπας τοῦ Ληξουριοῦ τὸν διέταξε.

—Διάβασε γρήγορα — γρήγορα στὴν ἐκκλησία σου καὶ καβάλλησε τὸ γαϊδούρι σου, μὲ τὸ συμπάθειο, γιὰ νὰ πᾶς νὰ λειτουργήσης καὶ στὴν Κοντογεννάδα Χριστουγεννιάτικα.

Ὁ δὲ κατὰ τὰ ἄλλα εὐλαβικὸς κι' ἐνάρετος παπᾶ Χαράλαμπος κόντεψε νὰ πετάξῃ ἀπὸ τὴ χαρά του. Γιατὶ θάπιανε διπλὰ τὸν Χριστουγεννιάτικο μπουναμό!

Γι' αὐτὸ κι' ἀπὸ τὰ χαράματα σήμανε Χριστουγεννιάτικα στὴν ἐκκλησία του. Τοὺς τὰ εἶπε γρήγορα—γρήγορα, ἔβγαλε τὸ δίσκο του κι' ἔμασε τὸν Χριστουγεννιάτικο μπουναμό του, ἀπὸ τὸ εὐλαβικό του Ληξουριώτικο ποίμνιο καὶ καβαλλώντας, μὲ τὸ συμπάθειο, τὸ γαϊδουράκι του, ξεκίνησε φουριόζος γιὰ τὴν Κοντογεννάδα. Μόνο ποὺ τὴν διασπορὰ τοῦ ξαστόχησε νὰ πάρῃ μαζί του, τὸ δικό του ἅγιο Εὐαγγέλιο, μὲ τὰ γνωστά του σημάδια.

Ποὺ τὸ θυμήθηκε ὅταν ἔφτασε ἡ στιγμή γιὰ νὰ βγῇ νὰ διαβάσῃ καὶ στοὺς Κοντογεννάδες τὸ Χριστουγεννιάτικο Εὐαγγέλιο. Καὶ βγαίνοντας στὴν ὥραία Πύλη καὶ ξεφυλλίζοντας τοῦ μορφω-

μένου ἄρρωστου παπᾶ τῆς Κοντογεννάδας τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιο, ὅλο κι' ἐπαναλάμβανε:

= Σοφία ὀρθὴ ἀκούσωμεν τοῦ ἁγίου Εὐαγγέλιου !

Δίχως ὅμως νὰ θλέπῃ μπροστά του τὸ σημάδι τῆς Θείας «Κούνιας» ποὺ τὸν πιλοτάρειε στὸ δικό του, γιὰ νὰ βρίσκῃ τὸ Χριστουγεννιάτικο Εὐαγγέλιο.

Μέχρι ποὺ ἔχασε τὴν ὑπομονή του κι' ἄρχισε στοὺς κατάπληκτους Κοντογεννάδες νὰ τοὺς διαβάξῃ καπακιστὰ τὸ Εὐαγγέλιο τῆς Κυριακῆς του... Ἀσώτου!

Γεγονὸς ποὺ προέκάλεσε τὴν ἀγανάκτησὴ τοῦ μορφωμένου προύχοντα τοῦ χωριοῦ, τοῦ κόντε Γιαννάκη.

—Μωρὲ μεθυσμένοι εἰσαι παπᾶ μου;

—Γιατὶ φωνάζεις ἀφέντη μου;

—Μωρὲ τὸν Ἄσωτο μᾶς διαβάξεις Χριστουγεννιάτικα, πικατάρατε;

Καὶ νευριασμένος γιὰ τὴ διακοπὴ καὶ τὴ βρισιὰ ὁ παπᾶ Χαράλαμπος, προχώρησε πρὸς τὸ στασίδι τοῦ διαμερίσματος τοῦ διαμαρτυρομένου ἄρχοντα.

= Καὶ τί θέλεις ἐγὼ νὰ σοὺ κάμω, ἀφοῦ μοῦ δώσανε «Ἄλλουνοῦ παπᾶ Εὐαγγέλιο»;

Φράση ποὺ ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ χρόνια, κατάντησε... παροιμιᾶκή, διαδόθηκε καὶ καθιερώθηκε πανελλήνια καὶ τὴν ἐπαναλαμβάνουμε γιὰ ἐκείνους ποὺ μιλοῦν παλαβὰ καὶ ἀσυνάρτητα. Δίχως βέβαια καὶ νὰ ξέρουμε ὅτι τὸ «Ἄλλουνοῦ παπᾶ Εὐαγγέλιο» εἶναι: Κεφαλونίτικης παραγωγῆς καὶ ἰδιαίτερα Ληξουριώτικης προελεύσεως!...

Ὅσο γιὰ τὸ φινάλε μόλις ὁ κόντε Γιαννάκης κατάλαβε πὼς ἐξ αἰτίας τοῦ ἀσημάδευτου Εὐαγγέλιου, ὁ φτωχὸς παπᾶ Χαράλαμπος ἔχασε τὰ νερά του κι' ἀρπάχτηκε ἀπὸ τὸν «Ἄσωτο» γαλήνεψε, χαμογέλασε καὶ τοῦ ὑπόδειξε τὸ Χριστουγεννιάτικο

Εὐαγγέλιο. Μετὰ τὸ διάβασμα τοῦ ὁποίου, ὁ ἴδιος βγήκε μὲ τὸ δίσκο στὸ ἐκκλησίασμα καὶ τοῦ ἔμασε τὸν μπουναμό του, πρωτορίχνοντας ἕνα ὀλόκληρο χρυσὸ κολονάτο!

ΔΙΑ ΤΟ ΟΔΙΚΟΝ ΜΑΣ ΔΙΚΤΥΟΝ

Δι' ἐπισκευὰς τοῦ ὑποστάντος σημαντικὰς ζημίας ὁδικοῦ δικτύου τῆς νήσου μᾶς ἐκ τῶν βροχῶν τοῦ χειμῶνος, ἐτέθη παρὰ τοῦ ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Νομαρχίας μᾶς τὸ ποσὸν τῶν 200 χιλιάδων δραχμῶν. Ποσὸν ἀνεπαρκὲς καὶ τοῦ ὁποίου ἀναμένομεν τὴν ἐπαύξειση.

ΜΕΓΑΛΑΙ ΔΩΡΕΑΙ

Ὁ εἰς Παρίσιους ἐγκατεστημένος κ. Εὐάγγελος Τυπάλδος Μπασιάς ἀπέστειλεν εἰς τὸν Σεβ. Μητροπολίτην μᾶς κ. Ἱερόθεον Βουὴν 4.500 δολλάρια διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ ναοῦ Ἀγίας Εὐφημίας.

***

Ἡ κ. Ὑπατία Δεστούνη προσέφερε δραχ. 800.000 διὰ τὸ Εὐγρησίας Πρόνοια Πτωχοκομεῖον Ἀργοστολίου.

ΤΟ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΟΝ ΘΕΟΧΑΡΗ ΚΑΠΠΑΤΟΥ

(Λιθόστρωτον - Ἀργοστόλιον)

Σᾶς εὐχεται ὀλόψυχα

ΚΑΛΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ
ΚΑΙ ΚΑΘΕ ΕΥΤΥΧΙΑΝ

ΣΤΑ 1963

ΜΑΝΤΟΛΕΣ — ΡΟΖΟΛΙΑ
ΣΗΜΑΙΝΟΥΝ ΚΕΦΑΛΟΝΙΑ

Καὶ ἐπὶ ἕναν αἰῶνα παράγονται

ΣΤΟΥ ΔΡΑΓΟΝΑ

(Ἐναντὶ Ταχυδρομείου

ΔΙΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΛΙΒΙΟΥΘΗΚΗΣ

ΤΟ ΟΙΚΟΣ ΔΡΑΓΟΝΑ Σᾶς εὐ-

χεται ΚΑΛΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ καὶ χαρούμενο τὸ 1963

Η ΣΑΤΙΡΑ ΜΑΣ

ΠΥΡΑΥΛΙΚΑ

Τώρα που προοδεύουμε με
(τὴν Πυρηνενέργεια,
τόσο πολὺ... ὤψωτικά,
μόνον ἐγὼ σωματικά
ἐπῆρα τὸν κατήφορο καὶ μπῆ-
(κα στὴν... ἀνέργεια!

***

Τώρα, ὅπου οἱ Πύραυλοι σπα-
(θίζουν τοὺς αἰθέρες,
πυραυλικά κι' ὀργανικά,
μόνον ἐγὼ ἑρωτικά
ἀπύραυλος κατάντησα καὶ μ'
(ἔπλα δίχως... σφαῖρες!

***

Τώρα που Κρούστσεφ - Κέν-
(ινεντυ τραβοῦν γιὰ τὴ Σελήνη
μ' ἐνέργεια φορτίσιμο
Σ' ἐμὲ μῆτε πιανίσμο
πυραυλικῆς ἐνέργειας δὲν ἔχει
(...ἔχνος μείνει!

***

Καὶ λέω στὴν Ἀμέρিকা νὰ
(πάω ἢ Ρωσία
μήπως κι' ἐμὲ μοῦ δώσουνε τ'
(ἐνέργειας οὐσία!
Τὸ ἄδειο τὸ τουφέκι μου νὰ
(τὸ ξαναγεμίσω
καὶ τὸν... παλὸ μου ὄπισμον
(γιὰ νὰ τὸν συγχρονίσω!...

***

Γιατί ζηλεύω, ὁ φτωχός, στὰ
(μήκη καὶ στὰ πλάτη,
πυραύλων τὶς ἐκτόξευσε μετὰ τὴ
(πυρηνενέργεια.
Ἐνῶ γιὰ μὲ δὲν βρίσκειται κα-
(νεὺς νὰ κάμη κάτι
νὰ ξαναβρῶ, ὁ φουκαράς, τὴν
(ἀνδρικήν... ἐνέργεια!

***

Καὶ θάβελαι, παμφίλτατοι, κι'
(ἐγὼ προτοῦ πεθάνω
τὸν Κρούστσεφ καὶ τὸν Κέννεν-
(τυ νὰ τοὺς ἀκολουθήσω
ἔστω καὶ ἀπὸ... πίσω!
καὶ κολλητὰ ξωπίσω τους ν'
(ἀνέβω πιὸ... ἐπάνω!

***

Καὶ τὰ «Παιδιὰ τοῦ Πειραιᾶ»,
(γνωστὸ σας τραγουδάκι
καὶ εἰς τοὺς δυὸ Μεγάλους,
πῶχουνε τοὺς πυραύλους,
νὰ τραγουδᾷ... πυραυλικά νό-
(τεῖς τοῦ Χατζηδάκι!

'Απὸ τὴν Κεφαλονίτικη

ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΝΑ ἀκόμα πανάρχαιο ἔθιμο
διατηρεῖται στὴν Κεφαλονία:

Κάθε στίς 21 Νοεμβρίου, δλα
σχεδὸν τὰ ἀγροτικά σπιτία νὰ
μαγειρεύουνε πολυσπόρια.

Δηλαδή, βάζουνε στὴν ἴδια
κατσαρόλα καὶ βράζουνε, γιὰ ὁ-
λόημερο τῆς οἰκογένειας φαγη-
τό, ἀνάκατα φασόλια, φακές,
κουκιά, μπιζέλια, στάρι, καλα-
μπόκι κι' ὅσα ἄλλα δημητριακά
διαθέτουνε, μετὰ λάδι κι' ἀλάτι.

Τὸ ὠραῖο τοῦτο ἔθιμο τῆς οἰ-
κογενειακῆς... εὐωχίας μετὰ πολ-
υσπόρια, διατηρεῖται ἀπὸ
ὅταν μεταξὺ τῶν ἄλλων θεοτή-
των λατρευότανε στὴν Κεφαλονία
καὶ ἡ Δήμητρα.

Σὲ τοῦτο συμφωνεῖ κι' ὁ ἱστο-
ρικός μας Ἡλίας Τσιτσέλης, ὁ
ὁποῖος στὸν δεῦτερο τόμο τῶν
«Κεφαλ. Συμμίκτων» τοῦ ἀνα-
γράφει:

«Λείψανον τῆς λατρείας τῆς
Δήμητρος τυγχάνει πιθανῶς τὸ
ἔθιμον τῶν Πολυσπορίων».

Κατὰ δὲ τὴν ἴδια ἡμερομηνία,
τῆς 21 τοῦ Νοεμβρίου, ποὺ γιορ-
τάζονται τὰ Εἰσόδια τῆς Θεοτό-
κου, στὰ χεῖλη τοῦ λαοῦ τῆς
Κεφαλονιάς ἀνεβαίνει αὐθόρμη-
τα κι' ἡ λαϊκὴ παροιμία:

«Μισόσπειρα, μισόφαγα, μισό
ἔχω νὰ περάσω».

Μὲ τὴ σημασία, πὼς ἔχει μι-
σοφάγει ὅλες τὶς προμήθειες ποὺ
εἶχε κάμει γιὰ τὸν χειμῶνα, ἔχει
μισοτελειώσῃ τὶς ἀγροτικὲς του
δουλειές, ἀλλὰ καὶ ἔχει νὰ μισο-
περάσῃ μέχρι τὴ νέα σοδειά.

● Δυὸ ἄλλες λαϊκὲς ἐκφρά-
σεις εἶχανε χρόνια βασανίσει τὸν
γράφοντα:

«Παπάδες... καπνάδες!» Λένε
ἀκόμα οἱ γέροι μας στὰ χωριά,
ὅταν ἐκφράζονται μ' ἀγανάκτη-
ση γιὰ τοὺς ρασοφόρους!

Κι' ὅταν ἐναντίον τους ἀγα-
νακτοῦν πιὸ πολὺ, λένε τὴν ἀνε-
ξήγητη φράση:

«Μωρ' ἐφκείνοι, παιδί μου, μάς
καταπίνουνε καὶ τὸν καπνὸ
μας!».

Κι' ὅπως κι' εἰσεῖς θὰ υποθε-
σετε, γινομίαι πὼς ὁ Λαὸς ἐννο-
οῦσε μετὰ τὸ «καπνάδες» καὶ μετὰ
«καταπίνουνε καὶ τὸν καπνὸ μας»

πὼς οἱ παπάδες ἀποζοῦνε ἀπὸ
τοῦ λιθανίου τὸν καπνὸ καὶ τοῦ-
το θέλανε νὰ στιγματίσουνε οἱ
λαϊκὲς μας ἐκφράσεις.

Ἡ ἐξήγησις, ὅμως, εἶναι τε-
λείως ἀλλοιώτικη. Διότι ὑπῆρχε
ὑπὲρ τοῦ Κλήρου ὁ λεγόμενος
Καπνικός φόρος.

Καὶ τὸν ὁποῖον εἶχεν ἐπιβάλει
ὁ αὐτοκράτορας τοῦ Βυζαντίου
Λέων Φωκάς.

Λεγότανε δὲ καπνικός, ἀπὸ
τὸν καπνὸ π' ἀνέβαινε ἀπὸ τὶς
οἰκογενειακὲς ἐυτίες.

Δηλαδή, κάθε οἰκογένεια πλή-
ρωνε γιὰ τὸν παπὰ τῆς μετὰ στά-
ρι, λάδι, ὄσπρια, νομίσματα κι'
ἀκόμα καὶ μετὰ ζωντανὰ μιὰ πο-
σότητα σὰ μισθὸ του.

Ὁ δὲ καπνικός ὑπὲρ τοῦ Κλή-
ρου φόρος διατηρήθηκε στὴν Κε-
φαλονία μέχρι καὶ τὸν περασμέ-
νον αἰῶνα, ὅχι βέβαια ὑποχρεω-
τικά, ἀλλὰ σὰν καθήκον προαι-
ρετικό, γιὰ νὰ συντηροῦνται οἱ
παπάδες καὶ τὰ μοναστήρια.

● Ὅταν οἱ Κεφαλονίτες ἀγρό-
τες ἀκούνε ἀστροπελέκια, λένε
τὴ φράση: «Παντρεῖται ὁ Θεὸς
τὶς κόρες του!».

ΑΡΓΟΣΤΟΛΙΩΤΙΚΑ

● ΣΚΙΤΣΑ

ΜΟΝΤΕΡΝΟ ΑΝΤΡΟΓΥΝΟ

Τῆς ἡθικῆς καὶ τῆς Τιμῆς
στὴ «Στέγη» τοὺς ὁ πλοῦτος!
Τοιαυτὴ γὰρ ἡ σύζυγος
κι' ὁ σύζυγος... τοιοῦτος!

***

Κι' ἔχει πολλοὺς ἢ σύζυγος,
μὰ πιότερους ἐκεῖνος!
Κι' ἔτσι κυλάει τίμια
ὁ βίος τους ὁ φίνος!

***

Ἀλλὰ ἡ Τύχη τάφερε
τὸν ἴδιον νὰ ἀγαπήσουν!...
Κι' ὡς ἦταν ἐπόμενο
ἀπὸ τοὺς ἴδιους γυμνοῦν
κι' οἱ δύο τοὺς ἀγαπήσανε
κοντεύουν νὰ χωρίσουν!

ΙΑΚΩΒΟΣ ΤΣΙΤΣΕΛΗΣ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΠΡΟΒΛΗΤΗΡΙΑ
ΜΟΝΤΕΡΝΟ ΑΝΤΡΟΓΥΝΟ

ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

Η ΠΡΩΤΗ ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Όπως είναι γνωστόν, ο διαπρεπής κληρικός και του Γένους Διδάσκαλος Νεόφυτος Βάμβας (1770—1855) μέχρι του 1837 διετέλεσε καθηγητής στο 'Ιόνιον Πανεπιστήμιον της Κερκύρας και κατόπιν καθηγητής της Φιλοσοφίας στο Πανεπιστήμιον τών 'Αθηνών.

Δέν είναι όμως γνωστόν στους Πανελλήνες, ότι ο Βάμβας, στα 1823 είχε δική του Σχολή στην Κεφαλονιά! Καί, όπως μάς σημειώνει ο ιστορικός 'Ηλίας Τσιτσέλης στα «Κεφαλ. Σύμμικτα» (σελ. 52):

«...Κατ' αρχάς είχε Σχολήν ἐν συνοικίᾳ Ρακαντζῆς τοῦ 'Αργοστολίου... Καί τὸ 1825 διωρίσθη καθηγητῆς τοῦ ἐν Κάστρῳ τότε συστηθέντος Δημοσίου Σχολείου διδάξας μέχρι τοῦ 1828...».

'Αλλ' ὁ ἴδιος ιστορικός μάς δίνει στήν ἴδια σελίδα του καί μιάν ἄλλη πολύτιμη πληροφορία, ἴσως χρησιμώτατη γιά τοὺς ιστορικούς τοῦ νεώτερου 'Ελληνικοῦ Θεάτρου. Τὸ ὅτι ὁ Βάμβας καίτοι κληρικός, εἶναι ὁ πρῶτος ποὺ δίδαξε Θεάτρο καί μάλιστα στ' 'Αργοστόλι τῆς Κεφαλονιάς, κατὰ τὸ 1823. Μὲ σκοπὸν... «Ἦν ὑποθάληψι ἔτι μάλλον τὴν πρὸς τὰς Κλασσικὰς Σπουδὰς ἐφεσιν καί ἀναπτέρωσιν τὸ αἶσθημα τῆς πρὸς τὴν Πατρίδα ἀγάπης, ἤσκει τοὺς μαθητὰς αὐτοὺς εἰς τὴν ἡθοποιίαν, διδάσκων αὐτοὺς τὴν ἀπὸ Σκηνῆς διδασκαλίαν ἀρχαίων δραμάτων». Δηλαδή, ὁ ιστορικός μάς καί ἰδιαίτερα μάς καθορίζει πῶς ὁ Βάμβας ἦταν ὁ πρῶτος Δάσκαλος στὴ νεώτερη 'Ελλάδα, τῆς 'Αρχαίας Τραγωδίας.

Ἀλλὰ τὰ «Κεφαλονίτικα Σύμμικτα» τοῦ Τσιτσέλη (στὴ σελίδα 642) διογραφοῦν καί κάποιον ἄλλον μουσότραφῆ ἄνδρα, σὸν ὁποῖον δικαιωματικὰ πιστεύουμε πρὸς ἀλήθειαν τὰ πρωτεῖα τῆς Πρώτης Δραματικῆς Σχολῆς στὴν 'Ελλάδα.

Ἐπειδὴ, ὁμῶς, ὁ ιστορικός τοῦ Θεάτρου μάς καί σεβαστὸς πρε-

σβύτης κ. 'Ιωάννης Σιδέρης μπορεῖ νὰ ἔχη διαφωνίες, γιά τοῦτο παραθέτουμε αὐτοῦσια τὴ σχετική περικοπὴ τοῦ Κεφαλονίτη ἱστορικοῦ, χωρὶς νὰ προσθέσουμε ἢ νὰ ἀφαιρέσουμε μήτε λέξη:

«Νικόλαος Ξυδιάς υἱὸς Πέτρου. Ἀποθανὼν ἐν Ληξουρίῳ τὸ 1874 γηραιότατος. Εἰδήμων τῆς Ἱταλικῆς καί διὰ τοῦ 'Ενετικοῦ ἰδιώματος. Μετέφρασεν εἰς τὴν 'Ελληνικὴν πλείστας τραγωδίας, δράματα, κωμωδίας καί φάρσας. Ἐνθους ὑπὲρ τοῦ Θεάτρου, ἐδίδασκε τοῖς νέοις τὴν Ὑποκριτικὴν καί πρῶτος κατήρτισε Θιάσον ἑρασιτεχνῶν πρὸς διδασκαλίαν 'Ελληνιστῶν ἀπὸ Σκηνῆς ἐν Ληξουρίῳ...».

Μ' ἄλλα λόγια, ὁ Τσιτσέλης παραδέχεται καθαρὰ τὸν Ξυδιὰν ὄχι μονάχα σὰ πρῶτο δάσκαλο τῆς Ὑποκριτικῆς Τέχνης, ἀλλὰ καί σὰν τέτοιον ἰδρυτὴν τοῦ πρώτου, ἑρασιτεχνικοῦ θέβαια, 'Ελληνικοῦ Θιάσου. Τοῦ ὁποῖου ὁ μὲν οἱ ἡθοποιοὶ ἦσαν ἀπόφοιτοι τῆς πρώτης 'Ελληνικῆς Δραματικῆς Σχολῆς, ποὺ λειτούργησε μάλιστα στῆς Κεφαλονιάς τὸ Ληξούρι.

Ἐὰν τώρα τοὺς ἱστορικούς τοῦ 'Ελληνικοῦ Θεάτρου ἐνδιαφέρουν καί τὰ παιγμένα ἀπὸ τοὺς μύστες τοῦ Ξυδιὰ ἔργα, ποὺ ὁ δημιουργὸς τῆς πρώτης ταύτης Δραματικῆς Σχολῆς μετέφρασε καί ἀνέβασε, καί τίς «...εἰς χυδαῖζουσιν καί σόλοικον γλῶσσαν μεταφράσεις του...» καλλωπίσανε γλωσσικὰ ὁ Εὐάγγελος Λιθιεράτος καί ὁ Ἄγγελος Τυπάλδος - 'Ιακωβάτος, παραθέτουμε καί τὸ πλήρες ρεπερτόριον τούτων, τὸ ὁποῖον μάς δίνει ὁ Τσιτσέλης στὴ σελίδα 643 τοῦ χιλιοσέλιδου ἱστορικοῦ του συγγράμματος:

«...Γνωρίζομεν ἐπίσης μεταφράσεις τὸν «Κομίγγιον 'Εραστὴν», τὸν «Κομίγγιον Ζωγράφον», τὸν «Κομίγγιον 'Ερημὸν», τὴν «Ὀδὸν», τὸν «Μακρότην», τοὺς «Ἐν τάφῳ ζῶντας», τὸν «Ψωμοζήτην», τὸν «Φόντασμα

τοῦ Ρινάλδου», τὸν «Ξενοδόχον», τὸν «Πλαστοφούρναρην», τὸν «Καπνοκαθαριστὴν» κλπ...».

Τὸ δὲ πλούσιο ρεπερτόριον τοῦ 'Ερασιτεχνικοῦ Θιάσου τοῦ Ξυδιὰ μάς δίνει τὴ λαβὴ νὰ πιστέψουμε, ὅτι στὴ πρώτη τούτῃ 'Ελληνικῇ Δραματικῇ, τῆς ὁποίας ὁ ἱστορικός μάς δὲν μάς καθορίζει τὰ χρόνια τῆς λειτουργίας της, θὰ φοιτήσανε ἀρκετοὶ καί ὁ θιάσος του ἐπὶ πολλὰ χρόνια θὰ δίδασκε ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ Ληξουριώτικου Θεάτρου τὰ παραπάνω ἔργα.

Καί αὐτὰ μὲν συμβήκανε στὴν Κεφαλονιά μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1823 καί 1874, ποὺ πέθανε ὁ Ξυδιάς. Τὰ ὁποῖα πιστεύουμε ὅτι ἐνδιαφέρουν τὸ Καλλιτεχνικὸ Πανελλήνιο. Ὅμως, στὸ ἀρχεῖο τῆς Ληξουριώτικης οἰκογένειας τῶν Τυπάλδων, ὁ Τσιτσέλης μάς δεβαιώνει ὅτι εἶδε καί διάβασε μιάν ἐπιστολὴν τοῦ... «Ζ. Νικὰ πρὸς 'Ιωάννην Τυπάλδον τοῦ 1795, δι' ἧς ὁ πρῶτος ἐξήτει παρὰ τοῦ δευτέρου τὰ «Λιμπρέτι» τῶν τότε διδοχθειστῶν κωμωδιῶν». Καί γιὰ νὰ γυρεῦῃ ὁ Νίκας στὰ 1795 ἀπὸ τὸν 'Ιωάννην Τυπάλδον τίς ὑποθέσεις τῶν θεατρικῶν κωμωδιῶν οἱ ὁποῖες τότε παιζόντουσαν στὸ Ληξούρι, ἀσφαλῶς πρὸ τοῦ Βάμβα καί τοῦ Ξυδιὰ, κάποιοι ἄλλοι θὰ δίδασκαν τὴν ὑποκριτικὴν στὴν Κεφαλονιά καί οἱ ὁποῖοι θὰ εἶχαν συστήσει κ' ἑρασιτεχνικούς ἢ κ' ἐπαγγελματικούς θιάσους.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΥΜΒΟΥΛΗ

Τώρα ποὺ συνδεθήκαμε μ' «Ε.Ο.Κ.» τίς ἀγορὲς λέγω νὰ διαθέσουμε σ' αὐτὲς καί πεθερές...!

Γι' αὐτὸ καὶ ὅσοι ἔμετε μεγάρες πεθεράδες ὁμῶς καλοῦσάστε τις, γερὰ δὲ, περὶ βαλίσστε τις, γιὰ νὰ τίς ἐξαγαθοῦμε νὰ πιάσουμε... παράδες!

ΙΑΚΩΒΑΤΟΣ
ΕΡΜΙΟΝ ΚΕΦΑΛΟΝΙΑΣ
ΕΡΜΙΟΝ ΚΕΦΑΛΟΝΙΑΣ
ΕΡΜΙΟΝ ΚΕΦΑΛΟΝΙΑΣ

ΕΥΘΥΜΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ

Ο ΚΑΠΙΤΑ ΜΑΓΚΟΥΦΗΣ ΚΑΙ ΤΟ «S.O.S.,»

Είχε ψήσει το ψάρι στα χείλη των πληρωμάτων του ο καπιτά «Μαγκούφης». "Ένας Χιώτης θαλασσόλυκος τίμιος και δουλετής, άτρομος και καλός στη δουλειά του, αλλά και μαγκούφης όπως τον είχαν βαφτίσει οι ναύτες του.

Νύχτα και μέρα διαρκώς γκρίνιαζε με τους αξιωματικούς και τα πληρώματα των πλοίων που κυβερνούσε, δίχως να υπάρχει αιτία ή λόγος. Γκρίνιαζε γιατί είτανε γεννημένος γκρινιάρης κι' αν δεν γκρίνιαζε, θέ ν' άρρώσταινε. Γι' αυτό και σέ κανένα φορτηγό δεν μπορούσε να σταθεροποιήσει τη θέση του, αν κι' έπαναλαμβάνουμε ήταν άσος στον χάρτη και στην πυξίδα.

Κι' ακόμα θα πλοιάρχειε στα Χιώτικα και Κεφαλονίτικα φορτηγά και θα άργωνε τους άκεσους και τις θάλασσες, γκρινιάζοντας και με τὰ σύγγεφα και και με τους γλάρους, αν δεν έπαιρνε γι' άσυρματιστή του ένα ζιζάνιο Κεφαλονίτικο. "Ένα δαίμονα πραγματικό που τόν ανάγκασε να τραβηχτή σχεδόν νέος από τη θάλασσα καινά είναι τώρα στην άμορφη Χίο του να μαζεύη μαστίχη γκρινιάζοντας μ' ανθρώπους και.. μαστιχόδενδρα. Δίχως να θέλη να ξαναμπή στη θάλασσα και σέ καράβι αν και του έξηγήσανε τὸ άπόκοσμο Κεφαλονίτικο «S.O.S.», που τόν ανάγκασε να έγκαταλείψη τη θάλασσα.

"Αλλά κοντεύουμε να τὰ κάμουμε κι' έμεις θάλασσα και να σὰς ανάγκασουμε να έγκαταλείψετε την άνάνωση του παρόντος μας, με τόν άνιερὸ πρόλογό μας. Και να πὼς συμβήκανε τὰ... ιστορικά γεγονότα.

Μόλις ὁ Κεφαλονίτης άσυρματιστής Γεράσιμος μπαρκάρισε εἰς τὸν «Κέφαλο», τὸν ὁποῖον κυβερνούσε ὁ καπιτά Μαγκούφης, δῆλωσε ἐπίσημα σ' ὅλο τὸ πλῆρωμα.

—Σὰς δίνω τὸ λόγο τῆς τιμῆς μου, μωρὲς παιδιά, πὼς θὰ τὸν κάμω νὰ βλέπη τὴ θάλασσα

ἀπὸ ἀρόδου! Κι' ἐνῶ ὅλοι νομίζανε πὼς θὰ μαζέψη ὑπογραφὲς στὴν ἀναφορά του πρὸς τὸν ἐφοπλιστικὸ Κεφαλονίτικο οἶκο τοῦ «Κεφάλου» ἢ πὼς κάποιον θὰ γνῶριζε ἀπὸ τὴν Ἑταιρία και θὰ τοῦ ἔγραφε νὰ τοὺς ἀπαλλάξη ἀπὸ τὴν παρουνσία τοῦ καπιτά Μαγκούφης, ὁ Γεράσιμος κλεινότανε και κλειδονότανε στὸ θάλαμό του, δίχως νὰ ξαναπὴ τίποτα, οὔτε πιά νὰ παραπονιέται γιὰ τὴ γκρίνα τοῦ καπιτάνιου του.

Ὁ δὲ θάλαμος τοῦ άσυρματου ἦταν ἀντίκρου στὴν καμπίνα τοῦ καπιτά Μαγκούφης κι' ὅλοι νομίζανε στὸ καράβι πὼς ὁ άσυρματιστὴς κλειδαμπαρωνότανε γιὰ ν' ἀποφύγη τίς συναντήσεις με τὸν γκρινιάρη. Ἄλλά, ὁ Γεράσιμος ἔμαστούρευε. Δηλαδή φαμπρικάρειε ἓνα μικρὸ βομβητὴν άσυρμάτου κι' ἓνα μικροσκοπικὸ μεγάφωνο.

Ὁ δὲ σατανικὸς βομβητὴς τοῦ διαολεμένου τούτου Κεφαλονίτη δὲν ἄργησε νὰ κάμη τὸ θαῦμα του!

Μὲ λεπτά και ἀθέατα σύρματα και με μιά μικροσκοπικὴ τρύπα που άνοιξε και τὰ πέρασε σὲ μιά γωνιά τῆς καμπίνας τοῦ καπιτά Μαγκούφης, ὅταν τὸν ἔβλεπε νὰ μπαίνει και νὰ κλεινεται στὴν καμπίνα του, τὰ κατάφερνε νὰ φτάνη στ' αὐτιά του τὸ διεθνὲς σῆμα τοῦ κινδύνου «S.O.S.»!...

Στὴν ἀρχὴ ὁ φουκαρὰς ὁ καπιτά Μαγκούφης νόμιζε πὼς βουίζανε τ' αὐτιά του. Ἄλλά πρόσεξε πιὸ καλλίτερα κι' άκουσε ευκρινέστερα τὸ τόσο πιανίσιμο S.O.S. που άναγκάστηκε γκρινιάζοντας νὰ φωνάξη τὸν ὑποπλοίαρχο.

—Μπρὲ, διαόλοι μου στέλνουνε σήματα ἀπὸ τὴν κόλαση, μωρὲ δεύτερε;

Ἄλλ' ὁ δεύτερος δὲν άκουσε πραγματικά τίποτα, γιατί μόλις ὁ σατανὰς εἶδε ἀπὸ τὸ αὐτίου τοῦ καπιτά Μαγκούφης τὴ παρουνσία τοῦ δευτέρου διέκοψε τὴν ἐκπομπὴ τοῦ μυστηρίου, ὡδως τοῦ σήματος.

Ἔτσι μόλις ἔμπαινε στὴν καμπίνα του γιὰ νὰ ἡσυχάση ἢ γιὰ

νὰ κοιμηθῇ, ἢ... Κόλαση τὸν εἰδοποιούσε με τὸ σῆμα κινδύνου! Ποῦ σταματοῦσε ὅταν ἔμπαινε κι' ἄλλοι, γιατί ὁ φτωχὸς κόντευε νὰ χάση τὰ λογικά του και γκρινιάζοντας φώναζε και ἔβλαστημοῦσε ὅλο τὸ πλῆρωμα που διαδοχικά τὸ κάλεσε στὴν καμπίνα του κι' ὅλοι τοὺς ἦσαν... κουφάλογα!...

—Πὼς διάολο, μπρὲ κουφάλογα, δὲν άκούτε;

Βέβαια, ὁ καπιτά Μαγκούφης ἀπὸ τοὺς πρώτους και σὰν εἰδικὸ κάλεσε τὸν Γεράσιμο. Και τὸν ξανακάλεσε πολλὲς φορὲς. Ἄφου, ὅμως, ὁ άσυρματιστὴς μας ἔφευγε ἀπὸ τὸ θάλαμό του κι' ἔγκατάλειπε τὸ χειριστήριο τοῦ βομβητοῦ του, δικαιολογόμενα τὸν διαβεβαίωνε:

—Στὴ ψυχὴ τοῦ πατέρα μου, καπιτάνιου μου, δὲν άκούω τίποτα ὁ φτωχὸς.

Και στὸ πέμπτο τοῦ κάλεσμα τοῦ θόλωσε τοῦ λογικοῦ τὰ νερά.

—Ἐγὼ λέω, καπιτάνιου μου, μήπως ἔχουν πάθει κάτι τ' ἄφτιά σου!

Κι' ἐνῶ ὁ καπιτά Μαγκούφης γκρινιάζε και δερνότανε, τοῦ ἔδωσε, δῆθεν τρομαγμένος και σταυροκοπούμενος, τὴ χαριστικὴ του βολή:

—ὉΣα, καπιτάνιου μου, κι' αν οἱ άντερεις δουμεις σὲ εἰδοποιούνε νὰ φύγης ἀπὸ τὴ θάλασσα. Ὅπως εἰδοποιήσανε και τὸν πατέρα μου, ἄλλά δὲν τίς άκουσε!

Κι' ἐνῶ ὁ καπιτά Μαγκούφης άκουγε τὸ παραμῦθι τοῦ παμπόνηρου Κεφαλονίτη γιὰ τὸ άπόκοσμο και μυστηριῶδες S.O.S. που διαρκῶς άκουγε ὁ πατέρας του, μέχρι που μιά νύχτα ἔξαφανίστηκε κατὰ τρόπο μυστήριο ἀπὸ τὸ καράβι του, ἔπαιρνε τὴν ὀριστικὴ του ἀπόφαση.

—Σύνταξη ἔσμπληρώσα! Τὸ κομποδεματάκι μου τὸ ἔχω! "Ἴν-ο-α-λο γυρεύω στὴ θάλασσα;

Κι' ἀποτραβήχθηκε στὴ μοχλοσχεδίαση Χίο του, ὅπου ὅμως, καθὼς μαθαίνου συνεχίζει νὰ γκρινιάζει με τὰ ἔμψυχα κι' ἄψυχα τοῦ χωριοῦ του.

'Ανέκδοτα από τὴ ζωὴ τοῦ Λαυράγκα 'Απὸ μιὰ τέτοια...ἐλευθερία θὰ προτιμήσω τὸν θάνατο

'Αρχοντόπαιδο, πλουσιόπαιδο κι' ὁμορφόπαιδο, ἦταν γαμπρὸς περιζήτητος στὸ νησί μας στὰ νειάτα του ὁ Διονυσάκης Λαυράγκας.

Ὁ ὑπέροχος τῆς Κεφαλονιάς μουσουργὸς καὶ μαέστρος, ὁ ἀναδημιουργὸς στὴν 'Ελλάδα τῆς Καλῆς Μουσικῆς κι' ὁ δημιουργὸς τοῦ 'Ελληνικοῦ Μελοδράματος.

Ἄν τώρα προσθέσουμε στὴν οἰκογενειακὴ ἀρχοντιά του, στὴ φυσικὴ ὁμορφιά του καὶ στὰ οἰκογενειακὰ του φέουδα, τὴν αἴγλη καὶ τὴ φήμη του σὰ μουσικοῦ μὲ ταλέντο, ἀφοῦ στὰ δεκαοχτὼ του χρόνια ἀντικατέστησε τὸ μαέστρο π' ἀρρώστησε κι' ἀνέλαβε τὴ διεύθυνση τῆς ὀρχήστρας τοῦ Ἰταλικοῦ μελοδράματος στὸ θέατρο «Κέφαλος» τ' Ἀργοστολίου, θὰ δικαιώσουμε ὅλες τὶς τότες, σ' ἡλικία γάμου, τὶς ἀρχοντοπούλες τῆς Κεφαλονιάς, ποὺ ἦσαν ἐρωτευμένες μὲ τὸν Λαυράγκα.

Κι' ὅλους τοὺς πλούσιους καὶ γαλαζοαίματους τοῦ νησιοῦ ἀφεντάδες, πὼς τοῦ στέλνανε προσκεκλητὰ καὶ μὲ κάθε τρόπο προσπαθοῦσαν νὰ τὸν ψαρέψουνε γιὰ γαμπρό τους.

Ὅταν δὲ γύρισε, μετὰ τὶς σπουδὲς του, ἀπὸ τὴν Ἰταλία καὶ τὴ Γαλλία, συνοδευόμενος ἀπὸ τὴ φήμη, πὼς σὲ τέτοια νεαρὴ ἡλικία κρατοῦσε μπαγκέττα μαέστρου στὰ Εὐρωπαϊκὰ Θεάτρα κι' ὅτι μιὰ Ὀπερὰ του ἐπρόκειτο ν' ἀνέβῃ στὴ «Σκάλα τοῦ Μιλάνου», τότε καὶ τότε ἦτανε ποὺ πατεράδες καὶ νυφάδες τῆς Κεφαλονιάς παραλογίσανε γιὰ νὰ τὸν κατακτήσουνε γιὰ γαμπρό τους.

Ἄλλ' ὁ ἀξέχαστος Διονυσάκης μὲ τὸ σπιθηρόβλο πνεῦμα καὶ τὴ σατανικὴ ἐξυπνάδα, ἤξερε νὰ ξεγλιστρήσῃ τὰ χέλι ἀπὸ τὶς αἰσθηματικὲς καὶ δελεαστικὲς παλιορικίες ποὺ τοῦ γίνονταν. Δίχως ποτὲ καὶ νὰ δυσχερεστήσῃ κανέναν προσκεκλητὴ ἢ ἐν-

διαφερόμενο καὶ ποιῶντας τὴν... πάπια στὶς ξελυγωμένες ματιές, στὰ βαρυσταστέναγματα καὶ στὶς ἐρωτικὲς ἀκόμα ἐξομολογήσεις τῶν ἀβρῶν δεσποινίδων τῆς ἐποχῆς του.

Γιατί τότε, ἀγαπημένη του, ἰδονικὸς του καὶ λατρεία του εἶτανε κάποια ἄλλη. Ποὺ λεγότανε... Μουσικὴ!

☆

Στὴν ὁποίαν κι' ἀφιέρωσε ὁλόκληρη τὴ ζωὴ του καὶ χάρισε στὴν Ἑλλαδούλα μας τὸ «Μπελκάντο» καὶ μᾶς δημιούργησε τὴν τωρινὴ μας «Ἐθνικὴ Λυρικὴ Σκηνή», ἄσχετα ἂν ἡ τελευταία θεληματικὰ καὶ συστηματικὰ ἐπιμένει ν' ἀγνοῇ καὶ τὸν δημιουργὸ τῆς, ἀλλὰ καὶ τὰ ἔργα του.

Ἔτσι, μὲ τὸν Λαυράγκα συμβαίνει ἀκόμα καὶ τὸ παράξενο καὶ μοναδικὸ στὴν Ἑλλάδα μας! Ὅπου ὅλοι οἱ μεγάλοι παραγνορίζονται κι' ἀγνοοῦνται εἰς τὴν ζωὴν, ἀλλ' ἀναγνωρίζονται μετὰ θάνατον. Νὰ μὴν ἀναγνωρίζεται ἀκόμα καὶ ὡς... μακαρίτης. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι τοῦ παρόντος μας θέμα καὶ ζητοῦμε συμπάθειο γιὰ τὴν παρέκβαση.

Θέμα μας εἶναι ἡ στενὴ πολιτορκία καὶ τῆς πιδ γαλαζοαίματης τότε Ἀργοστολιώτικης οἰκογένειας. Ποὺ εἶχε βάλει τὰ δυνατὰ της γιὰ νὰ κάμῃ τὸν Λαυράγκα γαμπρό της. Μπαρμπάδες κόντηδες, ξαδέλφια ἱππότες καὶ πατέρας τῆς νύφης γνήσιος πρέντζιπας!... Ὅσο γιὰ φέουδα καὶ γιὰ λεφτά, μὲ τὰ τσουβάλια τοῦ λέγανε πὼς θὰ τοῦ δώσουνε προίκα. Μέχρι ποὺ ὁ μαέστρος μας λύγισε καὶ ζήτησε νὰ γνωρίσῃ τὴν πολυφέρνῃ μέλλουσα. Γιατί γυρίζοντας ἀπὸ νεώτατος στὴν ζενητεία, δὲν ἔβυχε νὰ τὴν γνωρίσῃ, στὰ τότε ἀνοιχτὰ καὶ χρυσοστόλιστα σαλόνια τῶν ἀφεντάδων τῆς νήσου.

☆

Ἀλλὰ γιὰ νὰ μὴ γίνῃ θόρυβος εἰς δόρος τῆς ὑποψήφιας, σὲ πε-

ρίπτωση ποὺ δὲν θὰ τοῦ ἄρεσε, διωργανώθηκε ἀπὸ τοὺς ἐνδιαφερομένους ἓνα τσαί σ' ἓνα τους συγγενικὸ σπίτι.

Ὅπου ὁ Λαυράγκας εἶχε τὴν ἀτυχία νὰ συναντήσῃ τὴ μέλλουσα νταβανόσκουπα, ἡ ὁποία ἀκουγε στὸ Ἐθνοπρεπὲς ὄνομα Ἐλευθερία.

Ἡ δὲ Ἐλευθερία ἐκτὸς τῆς μορφώσεως, τοῦ πλούτου καὶ τῆς γενιάς, εἶχε κι' ἄλλα φυσικὰ προτερήματα.

—Ἦταν μιὰ δίμετρη στὸ μπόι γεροντοκόρη, δίχως καμμιά βορεία ἢ νοτία τοῦ σώματος προεξοχή, ἀλλοιθωρίζουσα ἐλαφρῶς καὶ μὲ κόμην χρώματος ξεθωριασμένου χρυσοῦ, ἂν βέβαια καὶ τὸ χρυσάφι χάνειτὸ χρῶμα του, ὅπως μοὺ τὴν περιέγραψε κάποτε ὁ ἀλησμόνητος χιουμορίστας καὶ μουσουργὸς μας.

—Καὶ τὶ ἀπάντησε μαέστρο μου, ἀργότερα στὸν προσκεκλητὴ, τὸν ρώτησα;

—Τὶ ἤθελες, μωρὲ Βουνά μου, νὰ τ' ἀπαντήσω;

Ξέρω κι' ἐγώ!....

Φυσικὰ τ' ἀποκρίθηκε πὼς ἀπὸ μιὰν τέτοιαν Ἐλευθερίαν θὰ προτιμήσω τὸν θάνατο!.. Κι' ἀπὸ τὰ γέλια τῆς συντροφιάς μας τουμπάραμε τὸ τραπέζι μὲ ὅλα τὰ σερβίτσια τοῦ τότε «Δημοτικοῦ Καφενεῖου» τ' Ἀργοστολίου.

ΜΙΑ ΑΠΙΘΑΝΗ

ΕΚΔΟΧΗ

Ἄν μηχανὴ βρισκότανε τὸ μέλλον νὰ προβλέπαμε καὶ στὴν ὁθόνη τῆς ζωῆς τὸ μέλλον νὰ βλέπαμε!

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΒΡΑΒΙΟΝ
ΜΟΥΣΙΚΗΣ

Τὸν δ Θεὸς κι' οἱ ἅγιοι
θὰ κρίνουν ἀπαρτία
γιατί θὰ τοὺς μαστίζανε
ἢ κρίσῃ κι' ἀνεργία!

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΚΕΦΑΛΟΝΙΤΙΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

Η ΠΡΩΤΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΧΟΡΩΔΙΑ

«Όταν κατά τον Νοέμβρη του 1888 γιορτάσθηκαν στην 'Αθήνα τα παρά του 'Εθνικού ευεργέτη Ε. Ζάππα καθιερωθέντα «Πρώτα 'Ολύμπια» μόνον ή υπό τον Δ. Λαυράγκαν Κεφαλονίτικη χορωδία παρουσιάσθηκε στο «Θέατρο Συγγρού» και στο «Ζάππειο».

«Έτυχε δέ τέτοιας υποδοχής και αποθεώσεως έκ μέρους του κοινού τής τότε πρωτεύουσας, πού για πρώτη φορά άκουγε καντάδες και άριέτες ώστε και αυτός ο Πρωθυπουργός Τρικούπης κάλεσε τους χοροδούς εις τὸ παλάτι του και κατὰ πρόσκληση τής αδελφής του Σοφίας ἐπανελάβαν τρείς φορές τὴν «'Αγράμπελη».

Για τὴν ἱστορία δὲ τῆς 'Ελληνικῆς Μουσικῆς προσθέτω, ὅτι, τὴν πρώτη τοῦτη 'Ελληνικὴ Χορδία εἶχε προετοιμάσει και προγγυμνάσει ὁχι ὁ Λαυράγκας ἀλλὰ ὁ λυρικὸς και σατιρικὸς ποιητῆς τοῦ νησιοῦ μας ὁ γλυκίτατός και μουσοτραφῆς Μικελάκης ὁ «'Αδελικός, ἀκκομπανιάρωντάς τους με τὴν κιθάρα του.

Εἶχε δὲ διαλέξει τοὺς πῶ τότε ξακουστοὺς και καλλίφωνους 'Αργοστολιώτες και Ληξουριώτες, τοὺς ὁποίους ὁ Λαυράγκας ὀρῆκε ἔτοιμους και παρουσίασε στὸν Πανελλήνιο τοῦτον διαγωνισμό, ὅπου και πῆρε τὸν πρώτο βραβεῖο μιά και δὲν ὑπῆρχε ἄλλη ἀνταγωνίστρια 'Ελληνικὴ Χορωδία.

«'Αν θέλετε δὲ τώρα τὰ ὀνόματα τῶν πρώτων τούτων 'Ελλήνων Χοροδῶν μᾶς τὰ προσθέτει στὴν τοπικὴ μας ἐφημερίδα «'Αναμόρφωσις» (ἀριθ. φύλλου 48 τῆς 16 — 11 — 1911), ὁ τότε Γυμνασιάρχης Γεώργιος Χοιδᾶς κι' ὁ ὁποῖος ἐπὶ λέξει ἀναγράφει:

«... Δὲν εἶναι περιττὸν ἴσως νὰ προσθέσω ὅτι ὁ τιμῆσας τὴν Κεφαλονιὰν οὐτως 'Ομιλος, οὐ ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐνταῦθα συγκέντρωσις και καθ' ἑκάστην ἐκπεραν προῶσκησις και εἰς 'Αθήνας ἀποστολὴ ὀφείλεται πρὸ παντός εἰς τὸν ζή-

λον, τὴν δραστηριότητα και τὰς ἀόκνους προσπάθειας τοῦ Μιχαήλ Γ. 'Αβλίου. 'Ο δὲ 'Ομιλος οὗτος ἀπληρῆζετο σχεδὸν ἐν τῷ συνόλῳ ἐκ διαφόρων τεχνιτῶν τῶν πόλεων 'Αργοστολίου Ληξουρίου, ἐν οἷς ὁ Κωνσταντῖνος Βαρθολόμος, λεμβούχος, 'Ηλίας Δήμος, ξουλουργός, Γερ. 'Αντύπας, παιδονόμος, Παῦλος Σαμούτ, ὑποδηματοποιός, Σπυρ. Σαμούτ, καρεκλοποιός, Κάρμεν Μπουχάγιερ, ἀμαξηλάτης, Γεώργ. Τσερνωτᾶς, δημοδιδάσκαλος, Σάββας 'Αρσένης, ὑπάλληλος, Σπ. Νικολετᾶτος, ὑπάλληλος, Γεώργ. Λάσκαρης, κουρεὺς, Χαράλ. Λάσκαρης, χρωματιστής, Γεώργ. Δελαπόρτας, κτηματίας, Μπάμπης Κουρούκλης, ξυλουργός, Διονύσιος Ματσούκης, χρωματιστής, Γερ. Γασπαράτος ξυλουργός, 'Ιωάννης Πετροπαῦλας, ξυλουργός και Ρόκκος Ξαδάκτυλος, χρωματιστής».

Και γιὰ τὴν ἱστορία τοῦ Κεφαλονίτικου Θεάτρου ὁ «Κέφαλος», σᾶς προσθέτομε ὅτι, ἀπὸ τοὺς παραπάνου ὁ Γ. 'Αντύπας, ὁ Παῦλος Σαμούτ, ὁ δάσκαλος Τσερνωτᾶς, ὁ Σαββάκης 'Αρσένης, ὁ Γεώργιος Λάσκαρης ἢ Φωτεινάκης κι' ὁ Διονύσιος Ματσούκης, εἶχαν τέτοια μουσικὴ κατάρτιση και, τόσοσν ὥραιες φωνές ὅπου τοὺς πέρνανε και τραγουδοῦσαν στὰ «Κόρα» ὅλες οἱ 'Ιταλικές Μελοδραματικές Κομπανίες, οἱ ὁποῖες κάθε χρόνο ἔκαναν τὶς ἐμφανίσεις τους ἀπὸ τῆς Σκηνῆς, τοῦ σαρωμένου πιά ἱστορικοῦ μας Θεάτρου ὁ «Κέφαλος», τὸ ὁποῖο λειτούργησε ἀπὸ τὸ 1848 μέχρι τὶς ἀρχές τοῦ Β' Παγκοσμίου πολέμου και μᾶς τὸ κατέστρεψαν οἱ ἐμπρηστικὲς δόμβες τῶν Γερμανικῶν Στούκας. 'Αλλὰ θὰ μᾶς ξαναφιάσει ὁ ἀστὴς κ. Ρόκκος Γερ. Βεργωτᾶς κατὰθεσας ἤδη 40 χιλιάδες δολλάρια γιὰ νὰ ξαναποχτήσῃ ἡ Κεφαλονία τὸ ἱστορικὸ θεατρικὸν της.

ΔΙΑΛΕΚΤΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

ΣΕ ΛΑΙΜΑΡΓΟ

Θάτρωγες και τὴ γλώσσα σου πού εἶναι κρεατώδης, ἐὰν οἱ πόνου ἐξ αὐτοῦ δὲν ἦτανε φρικώδεις!...

Ο ΛΗΞΟΥΡΙΩΤΗΣ

ΣΕ ΚΡΑΣΟΠΑΤΕΡΑ

'Αντὶ πάνω στὸν τάφο σου νὰ βγῇ λίγο γρασίδι, ἐνα ἀμπέλι φύτρωσε γιὰ... κρασο - δοστυλίδι!

ΣΕ ΚΛΕΦΤΟΚΟΤΑ

Τὴ μέρα πού μᾶς ἐφυγες και μπήκες στὸ βαπόρι, ἀφ' τὴ χαρὰ τους γέννησαν ἀκόμα κι' οἱ... κοκόροι!

Ο ΑΡΓΟΣΤΟΛΙΩΤΗΣ

ΣΤΗ ΠΛΟΥΣΙΑ ΘΕΙΑ ΜΟΥ

Γιατί, βρέ θειοῦλα μου, νὰ ζῆς; Μήπως θὰ ζῆς κι' αἰώνια; Γι' αὐτὸ ψόφησε γρήγορα, νὰ δῶ... χαρὰς μου χρόνια!

ΤΟ ΚΕΝΤΡΙ

Σημεῖωσις «Φανού»: Κάθε συνεργασία πού κάτι ἀξίζει, φιλοξενεῖται στὴ παρούσα στήλη. 'Ομως ἀπαραίτητα πρέπει νὰ ξέρουμε τοὺς συνεργάτες μας. Διότι τὰ ἀνώνυμα ἢ μετὰ ἄγνωστα ψευδώνυμα, παίρνουνε τὴν ἄγουσα πρὸς τὸν... κάλαθον τῶν ἀχρήστων.

ΑΣΦΑΛΗΣ ΣΥΝΤΑΓΗ

Εἶχε νευράκια και θυμοὺς κι' οὔτε νὰ τὴ μιλήσῃ δὲν ἐτολμοῦσεν ὁ φτωχός, δίχως νὰ τὸνε βρίσῃ!

***

Μέχρι πού τὸν συμβούλεψε κάποιος καλός του φίλος κι' ὅπου δὲν εἶτανε κουτός μὰ μήτε κι' ἐρωτύλος!

***

Και δυὸ... χαστούκια το' ἔδωσε μετ' ἀνδρικό του μένος ἡ κλέψις, συνελτίσθηκε τὸ γυναικεῖο γένος! Γι' αὐτὸ και σὲς ἀν θέλετε γαλήνη και ἡσυχία σας: Τρεῖς τῆς ἡμέρες δέρνετε γυνὴν και πεθερά σας!...

ΙΑΚΩΒΟΣ
ΚΕΦΑΛΟΝΙΑΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΑΠΟ ΤΙΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΘΡΥΛΟΥΣ ΜΑΣ

ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ

ἐπίσκοπος Νέων Πατρῶν

Ὁ κατόπιν ἀντιβασιλεὺς τῆς Καμπεσίας

«Όλοι οἱ Ἕλληνες ἱστορικοὶ ἓνα μονάχα... δαιμόνιον Ρωμῶν καὶ μάλιστα Κεφαλόνιτην, μνημονεύουν πῶς ἔφτασε στὰ ὑπάτα ἀξιώματα ξένους κράτους: Τὸν Κωνσταντῖνον Γεράκιον (1647 ἕως 1688), ὁ ὁποῖος, κατόπιν μιᾶς ζωῆς θρυλικά πολυκύμαντης, κατάρθωσε νὰ γίνῃ πρωθυπουργὸς καὶ κατόπιν ἀντιβασιλεὺς τοῦ Σιάμ. Ἀλλ' οἱ μανδρινοὶ τοῦ μακρυνοῦ τούτου τῆς Ἀσίας κράτους ξεσηκώθηκαν ἐναντίον του καὶ τὸν δολοφόνησαν στὰ σαράντα ἔνα του χρόνια.

Ἐνῶ ὑπάρχει καὶ δεύτερος... δαιμόνιος Κεφαλόνιτης καὶ ἰδιαίτερα Ληξουριώτης. Τὸ δὲ περίεργο εἶναι, πῶς τούτος ἦταν καὶ ρασοφόρος.

Ἀλλ' ἐπειδὴ πολλοὶ... καλοθελητὲς χαρακτηρίσανε κατὰ καιροὺς τὶς ἱστορικὲς μας σελίδες σὰν κατασκευάσματα τῆς φαντασίας μας, θὰ σὰς τὸν ἀναφέρουμε βιογραφικά, μὲ προσθήκες περικοπῶν ἐνὸς ἀδιάψευστου δοκουμέντου. Τοῦ χιλιοσέλιδου περίπου συγγράμματος «Κεφαλληνικά Σύμμικτα» τοῦ Ἡλία Τσιτσέλη. Καὶ ὁ ὁποῖος στὴ σελίδα 93 γράφει:

«Δαλλαπόρτας Χρῦσανθος: Ἐκ Ληξουρίου, υἱὸς Κωνσταντίνου, γεννηθεὶς τὸ 1741. Χαρίσιος ἢ Εὐθύμιος κληθεὶς κατὰ πόλιν. Λόγιος, κληρικὸς καὶ πολιτικός, ἐκπαιδευθεὶς ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἐν Πάτραις. Τὸ 1782 ἀπαντῶμεν αὐτὸν Ἐπισκοπὸν Νέων Πατρῶν (Πατριάρχου Ὑπάτης), ὅτε καὶ μετωνομάσθη Χρῦσανθος...».

Φαίνεται ὅμως, ὅτι ὁ Χρῦσανθος, σὰν Ἐπίσκοπος Νέων Πατρῶν δὲν θὰ ἀρκέσθηκε στὰ δεσποτικά του καθήκοντα. Ἀλλὰ, σὰν Ἕλληνας καὶ Χριστιανὸς, μὲ τὴν ἐλπίδα πὼς ἡ τότε Χριστιανικὴ Ρωσσία θὰ ἐπενέβαινε καὶ θὰ χάριζε τὴν ἐλευθερία στοὺς

Ἕλληνες, θ' ἀνάπτυξε κατὰ τὸν Τούρκων κυρίαρχων ἔντονη καὶ μαχητικὴ δράση. Γιὰ τοῦτο κι' ἀναγκάσθηκε τελικὰ νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸν Ἐπισκοπικὸ θρόνον του κι' ὅπως μᾶς βεβαιώνει ὁ ρηθεὶς ἱστορικός: «...Φίλα τοῖς Ρώσοις φρονῶν, ἠπειλήθη ὑπὸ τὸν Τούρκων μὲ θάνατον. Καί, φυγὼν, μετέβη εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὅπου παρητήθη τῆς... ἀκαθάρτους δι' αὐτὸν ἐκκλησιαστικῆς ἐκείνης διοικήσεως, σταλεὶς ὑπὸ τοῦ Πατριαρχείου εἰς Ἅγιον Ὅρος ὡς Ἐξάρχος...».

Ἀλλὰ κι' ἂν ἐγκατέλειπε τὸν γεμᾶτον γιὰ τοῦτον... ἀγκάθια θρόνον τῆς Ἐπισκοπῆς τὸν Νέων Πατρῶν, κι' ἂν προβιβάσθηκε σ' Ἐξάρχον τὸν Πατριαρχείων στὸ Ἅγιον Ὅρος, πάλιν φαίνεται πὼς δὲν θὰ καθότανε ἥσυχος. Κάπως καὶ πάλιν θὰ ἐκινεῖτο κατὰ τὸν Τούρκων καὶ οἱ ὁποῖοι θὰ ἀξιώσανε ἀπὸ τὰ Πατριαρχεῖα τὴ καθαίρεσή του.

Γιὰτὶ, πρὶν κάτω, ὁ ἱστορικός μας Τσιτσέλης μᾶς σημειώνει, ὅτι ὁ ἀξιοθαύμαστος αὐτὸς Ληξουριώτης: «...Ἀπαντᾷ πενόμενος μετέπειτα εἰς τὴν Σμύρνην. Κι' ὄχι μονάχα πενοῦσε στὴ Σμύρνη, ἀλλὰ καὶ στὰ σίγουρα θὰ τὸν καθαίρεσαν κι' ἀπὸ Δεσπότη, γιατί τὸν μνημονεύει σὰν ἐπιχειρηματικὸν κι' ἐπιτήδειον: «...Ἀλλ' ὁ ἀνὴρ, μὴ ἀποδειλὼν πρὸ τῶν τῆς τύχης καταδρομῶν, ὧν δὲ ἐπιχειρηματικὸς καὶ ἐπιτήδειος, καταφυγὼν εἰς Κριμαίαν καὶ Καμπεσίαν, κατάρθωσε νὰ κατευνάσῃ τὰ ἐκεῖ ἡρεθισμένα πνεύματα καὶ καταπείσῃ τοὺς κατοίκους. Ἰνὰ αἰτήσωνται τὴν προστασίαν Αἰκατερίνης τῆς Β'».

Μὲ ἄλλα λόγια, ὁ Χρῦσανθος δὲν τᾶβαλε κάτω μὲ τὸν ἑπεσμό του καὶ τὴν καθαίρεση. Ἀλλὰ, ὡς δαιμόνιος καὶ τούτος Κεφαλόνιτης κατέφυγε στὶς Ρωσικὲς ἐπαρχίαι τῆς Κριμαίας καὶ τῆς

Καμπεσίας, ὅπου τότε ἀνοῦσαν σ' αὐτὲς κι' Ἑλληνικὲς ἀποικίες. Ὅμως, κι' ἐκεῖ τυχερὸ του ἔβρισκε ν' ἀντιμετώπιση φουρτούνες καὶ θύελλες, τὶς ὁποῖες ἀντιμετώπισε δίχως στρατιῶτες καὶ ὅπλα, παρὰ μόνον μὲ τὴν ἐξυπνάδα του καὶ τὴ φυσικὴ του εὐφράδεια. Ἀνάπτυξε δὲ τέτοια «γοργότητα πνεύματος» καὶ «διοικητικὴν δεξιότητα», ποὺ τὸν θαύμασε κι' ἡ Αὐτοκράτειρα τῆς Ρωσσίας. Ἡ ὁποία, ἀφοῦ τῆς παράδωσε ἄμαχα ὑποταγμένους τοὺς Καμπέσιους καὶ Κριμαίους, τὸν διώρισε ἀντιβασιλεὺς αὐτῶν.

Ὅπως καταλήγει κι' ὁ ἱστορικός μας, βιογραφῶντας τὸν Χαρίσιον ἢ Εὐθύμιον ἢ Χρῦσανθον Δαλλαπόρταν, ποὺ κατάρθωσε νὰ γίνῃ Δεσπότης καὶ ἀντιβασιλεὺς μόνον μὲ τὴν ἐξυπνάδα του καὶ τὴ διαπολεμένη Κεφαλόνιτικὴ δράση του: «...Χάριν τοῦ σκοποῦ, μεταβάς ὡς ἐπίτροπος τὸν κατοίκων καὶ δεξαμένης ἐκείνης (τῆς Αὐτοκρατειρας Αἰκατερίνης Β') τὴν ὑποταγὴν τούτων, διωρίσθη ὑπ' ἐκείνης ἀντιβασιλεὺς τῆς Καμπεσίας, διακριθεὶς ἐπὶ πνεύματος γοργότητι καὶ δεξιότητι διοικήσεως...».

Τὰ ἴδια περίπου ἀναφέρει κι' ὁ ἱστορικός τῆς Ἐκκλησίας Βελοῦδος γιὰ τὸν δαιμόνιον τοῦτον ἱεράρχην στὸ σύγγραμμά του «Ἑλλήνων Ὁρθοδόξων Ἀποικία», ἀλλ' οὔτε ὁ Τσιτσέλης, οὔτε κι' ὁ Βελοῦδος μᾶς λένε περισσότερα γιὰ τὸ βίο του καὶ τὸ τέλος του.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ

Συνεχιζομένου τοῦ ἔργου ἀνεγέρσεως Τουριστικοῦ Πεοιπτόρου εἰς Φιλαδέλφειαν, ἀποστέλλονται ἐπὶ ἀρχαῖοι τάφοι, καλὰ διατηρημένοι καὶ ἐκτενῶς περιγραφόμενοι ἀπὸ τὸν ἀγγέλιον νομισμάτων καὶ κτερισμάτων σημαντικῆς ἀρχαιολογικῆς ἀξίας.

ΚΕΦΑΛΟΝΙΤΙΚΕΣ ΗΘΟΓΡΑΦΙΕΣ

Ἡ ἐφεύρεση τοῦ Ἀμερικάνου

Μέ γουρουνοτσάρουχα στὰ πο-
δάρια καὶ μὲ σντρίλινα ρούχα,
ἔφυγε γιὰ τὴν Ἀμέρিকা ὁ Γερά-
σιμος. Καὶ πρὸς τιμὴν του, ἔπει-
τα ἀπὸ καμμιά εἰκοσαριά χρό-
νια, ξαναγύρισε στὴν Κεφαλονία
του μὲ παπούτσια λούστρινα, μὲ
ρούχα κασμήρια, μὲ γραβάτες
πολύχρωμες, μὲ καμμιά δεκαριά
χρυσὲς πέννες στὸ τσεπάκι τοῦ
σακκακιῦ του καὶ μὲ δολλάρια
μπόλκια στὶς τσέπες του καὶ
στὶς Τράπεζες. Ὅσο γιὰ τὴ μη-
τρικὴ γλῶσσα του, τὴ γαρνίριζε
μὲ «γιῆς» καὶ μὲ «νόου» κι' ὅτι
κι' ἂν ἐβλεπε στὸ χωριό του, ἔ-
λεγε πὼς χίλιες φορές... μεγαλύ-
τερο εἶχανε στὴν Ἀμερική.

Εἶχε ὅμως τὸ χωριό του, τὸν
σατανά του! Καὶ μάλιστα κα-
μουφαρισμένον μὲ ράσα. Δηλα-
δὴ τὸν παπᾶ Γεράσιμο, ποὺ κά-
θε βράδυ στὸ μαγαζί τοῦ χωριοῦ
του, δούλευε φιλό γαζὶ τὸν συν-
ώνυμό του Ἀμερικάνο.

—Καὶ γίνονται μεγαλύτερα
ἀπὸ τὰ δικά μας στὴν Ἀμερική
τὰ μορόπουλα (κολοκυθάκια);

—᾽Ω γιῆς θέρου λόγκ, δέσπο-
τα!

—᾽Α γι' αὐτὸ ἄκουσα πὼς
στὴν Ἀμερική τὰ ξεραίνουν καὶ
τὰ θάνουνε ράγες σὲ σιδηροδρό-
μο.

—Δὰτς ὦλ ράιτ!

Καὶ φυσικὰ οἱ ἀκούγοντες τὸ
δούλεμα τοῦ παπᾶ τους ξεσπού-
σανε σὲ τρανταχτὰ γέλια, μὲ
παιρο —σεγκόντο καὶ τ' Ἀμερι-
κάνου τὸ γέλιο.

Ὁ ὁποῖος τοὺς ὀρκιζότανε ὅτι
εἶδε εἰς... τὸ «Ἀμερική» συρμούς
νὰ τρέχουνε μὲ ἑκατὸ «κιλόμε-
τρα τὸ ὥρο» σὲ ράγιες ἀπὸ κο-
λοκυθία.

☆

Ἀλλὰ παρὰ τὸ χοντρὸ δούλε-
μα ποὺ τοῦ ἔκανε ὁ σατανικὸς
μας παπᾶ Γεράσιμος, οὔτε μα-
κρὸν σχεδὸν δὲν ἀλλάργευε ἀπὸ
κοντά του. Καὶ τοῦτο γιὰ νὰ φαί-

νεται πὼς κάνει παρέα μὲ τὴ
θρησκευτικὴ καὶ πνευματικὴ κο-
ρυφὴ τοῦ χωριοῦ του!

Ἔτσι στ' ἀμπέλι του πήγαινε
ὁ παπᾶς, ἀπὸ πίσω του κατὰ-
φθανε καὶ ὁ Μπρούκλιν. Στὸ χω-
ράφι του γιὰ νὰ σκάψῃ κι' ἀπὸ
κοντά του ὁ Μπρούκλιν, νὰ τοῦ
σκοτίῃ τὸ κεφάλι πὼς «στὸ Ἀ-
μέρিকা» καὶ τὸ σκάψιμο γίνεται
ἀπὸ «μάκινες».

Μέχρι ποῦ ὁ... καλὸς μας πα-
πᾶς, ἄρχισε νὰ τὸν βαρύνει. Κι'
ἀφοῦ, μὲ ὅσα χοντρά ἀστεία
κι' ἂν τοῦ ἔκανε καὶ μὲ ὅσες φάρ-
σες τοῦ σκάρωσε, δὲν τὸν ἔβλε-
πε ν' ἀλλάργευσεν, σοφὰ καὶ ἀγία
σκέφτηκε νὰ βάλῃ μπροστά τὰ
μεγάλα μέσα!...

Καὶ μιὰ μέρα, ἐκεῖ ποῦ ἄρμε-
γε ὁ παπᾶς μας τὴν ἀγελάδα
του εἰς τὸ σταύλο του, νάσου καὶ
καταφτάνει ὁ βαρετὸς φίλος του.
᾽Ω γιῆς, τὸ ἀγελάδα σου ἀρ-
μέγεις δέσποτα;

—Ὅχι ψένω κολουρία!.. Τ'
ἀποκρίθηκε ὁ παπᾶς νευριασμέ-
νος γιὰτὴ ἡ γελάδα του ἦταν γε-
μάτη ἀπὸ ἀλογόμιγες. Καὶ γιὰ
νὰ τὶς διώχνει τὸ ζωντανό, ὅλο
καὶ μαστιγώνει τὴν οὐρά του. Τὰ
δὲ μαστιγώματα τῆς οὐρᾶς τῆς
γελάδας πέφτανε σὰν καμουτσι-
ῆς στὸ κορμὶ καὶ στὸ θεῖο πρό-
σωπο τοῦ παπᾶ μας. Μέσα στὸ
ὅποιο καθὼς εἶπαμε, καίτοι πα-
παδιστικό κι' ἄγιο, φώληζε καὶ
τὸ περιλάλητο Κεφαλονίτικο...
σατανικὸ πνεῦμα. Τὸ δὲ μαρτύ-
ριο τοῦ μαστιγώματος ποὺ ὑπό-
φερνε ὁ παπᾶ Γεράσιμος ἀπὸ
τῆς ἀγελάδας του τὴν οὐρά, ἔβα-
λε τὸν διὰλο ποὺ φώληζε στὸ
τσερβέλο του, νὰ βάλῃ τὴν οὐρά
του καὶ νὰ στήσῃ τ' Ἀμερικανοῦ
τῇ σατανικῇ μαχανῇ του!...

☆

Μωρὲ, δὲν μοῦ λὲς Γεράσι-
με, πὼς ἀρμέγουμε τὶς ἀγελάδες
στὴν Ἀμερική, δίχως νὰ τοὺς μα
στιγώνῃ ἡ οὐρά τους;

Κι' ὁ φουκαρᾶς ὁ Μπρούκλιν
ἀφοῦ ἔξυσε τὸ κεφάλι του, ἀφοῦ
πῆρε ὕφος Ἀινστάιν, ἀφοῦ σκέ-
φτηκε καὶ ξανασκέφτηκε ξέσπασε
σὲ τέτοια γέλια π' ἄρχισε νὰ κου-
νιέται ἡ σαραβαλιασμένη πόρτα
τοῦ παπαδιστικοῦ σταύλου.

᾽Ω γιῆς, τώρα θὰ δῆς δέσπο-
τα πὼς γίνεται τὸ ἄρμεγμα στὸ
τὸν παπαδιστικὸ σταύλο.

Καὶ σηκώνοντας ἕνα χοντρὸν
σιδερένιον καδινάτσο (σύρτη)
ποὺ ὀρηκε σὲ μιὰν ἄκρη τοῦ
σταύλου, ζήτησε τοῦ παπᾶ λίγο
σπάγγο.

Πλησίασε τὴν ἀγελάδα, ἔδεσε
στὴν οὐρά της τὸ βαρὺ σίδερο
κι' εἶπε θριαμβευτικὰ στὸ παπᾶ
μας, ἐνῶ γελοῦσανε καὶ οἱ πα-
τούσες του.

—᾽Ω γιῆς δέσποτα, ἄρμεξε
τώρα! χά, χά, χά, Ὅμως ὁ ἀγι-
ος, ποὺ μέσα στὸ θεῖο πνεῦμα
τοῦ φώληζε ὁ γνήσια Κεφαλονί-
τικος σατανᾶς, τὸν παρακάλεσε:

—Κάθησε Γεράσιμε νὰ μοῦ
δείξης, ὅλο τ' Ἀμερικάνικο σύ-
στημα.

Κι' ὁ Μπρούκλιν μας ἐνθουσι-
ασμένος κάθησε στὸ σκαμνὶ τοῦ
ἀρμέγματος.

Ἄλλ' οἱ ἀλογόμιγες λὲς κι'
εἶχανε ὅλες τους συνεννόησι καὶ
μαζεύτηκαν στ'... ἀμελέτητο πί-
σω μέρος τῆς ἀγελάδας. Κι' ὅ-
πως τὸ ζωντανὸ αἰσθάνθηκε τὴ
βαρεῖα οὐρά του, ἀπὸ τὸ κρεμα-
σμένο χοντρὸ σίδερο, ἔβαλε ὅλες
τοῦ τὶς δυνάμεις νὰ τὴν κινήσῃ.

Κι' ἀφοῦ φυσικὰ ὁ θριαμβευ-
τῆς ἐφευρέτης βρισκότανε κάτω
ἀπὸ τὸ πσινὸ κι' ἀμελέτητο ση-
μεῖο τῆς ἀγελάδας ἔφανε κατακέ-
φαλα μὲ τὸ κούνημα τῆς οὐρᾶς,
τὴν ἐβάρυνε σιδηρᾶ. Δίχως νὰ
προλάβῃ μῆτε «ὦ γιῆς» νὰ προ-
φέρῃ, μῆτε νὰ θαυμάσῃ τὸ θαῦμα
τῆς Ἀμερικανικῆς ἐφευρέσεως.
Τ' ἀποτελέσματα τῆς ὁποίας, ἀ-
ναγκάσανε τὸν παπᾶ μας νὰ φώ-

ΙΑΚΩΝΟΣ ΤΗΣ ΚΕΦΑΛΟΝΙΑΣ
ΜΑΡΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΗΣ

ΣΤΟΥΣ ΑΓΑΠΗΤΟΥΣ ΜΑΣ ΦΙΛΟΥΣ

ΧΕΙΜΕΡΙΝΗ ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ

Τὴ γκρίζα ξαναφόρεσεν ἡ Πλά-
(ση τουαλέττα
καὶ τῶν βουνῶν μας οἱ κορφές
(τὴν ἄσπρη τους τὴ μπέρτα!
Καὶ μὲ χειμῶνα τὶς χιονιές, θρο-
(χές καὶ καταγιγίδες,
μὲ βάσανα κι' ἄρρώστειες μου,
μὲ χρέγια καὶ μὲ φτώχειες μου
κοντεύουν τὰ μοῦ στρέφουνε τοῦ
(λογικοῦ οἱ... βίδες!

***

Καὶ σὰ νὰ μὴ μὲ φτάνανε τὰ τό-
(σα τυχερά μου
κι' ὅτι γιὰ χρέγια φυλακὴ θὰ
(πάω μὲ... χαρά μου.
Τώρα ποῦ χειμωνιάτικα τρέμω
(καὶ τουρτουρίζω,
πολλοὶ καὶ μὲ συγκαίρονται πῶς
(ὅτι... σατιρίζω!
Καὶ τοὺς χαρίζω μὲ «Φανὸ» τὸ
(γέλιο μου καὶ κέφι
κι' ἀντὶ νὰ στέλνουν συνδρομὲς
ζηλεύουν λένε τὶς στιγμὲς
τῆς εὐτυχοῦς μου τῆς ζωῆς κι' ὁ-
(ποῦ δὲν ἔχει νέφη!...

***

Ἄλλ' ἐπειδὴ μήτε ψωμί δὲν ἔχω
(ν' ἀγοράσω
κι' οὔτε τὰ συχαρίκια τους βρά-
(ζουν γιὰ νὰ τὰ βράσω!...
Ἄπο θυμοῦ μου βράζοντας τὴ
(μαύρη ἀπελπισία
κι' ἀφοῦ... Ἄγιος γίνημα ἀπὸ
(τὴν ἀμασία
παρακαλῶ τὶς ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ σὰ
(φίλοι νὰ ἐμβάσουνε
καὶ τὰ συχαρητήρια
μαζί μ' εὐχαριστήρια,
νὰ τὰ κρατήσουν φιλικὰ κι' ἄν
(βράζουν νὰ τὰ... βράσουνε!

νάξη σὲ βοήθεια καὶ τοὺς γειτό-
νους, γιὰ νὰ δέσουνε τὸ σπασμέ-
νο κεφάλι τοῦ Μπρούκλιν, νὰ τὸν
βάλουνε στὴ σκάλα ξαπλωμένον
σὰ σὲ φορεῖο καὶ νὰ τὸν παραδώ-
σουνε στὸ γιαντρί. Κι' ἐπακο-
λούθησαν δύο εὐτυχὴ γεγονότα
γιὰ τὸν παπᾶ. Τὸ ἓνα ποῦ σώθη-
κε μετὰ ἀπὸ ἐνὸς μῆνα κρεβά-
τωμα στὸ Νοσοκομεῖο ὁ φίλος
του καὶ τὸ δεύτερο καὶ καλλίτε-
ρο...

Πᾶς μὲ τὴ βαρεὶά σιδεριά ποῦ
ἔφαιε στὸ κεφάλι ἀπὸ τὴν οὐρὰ
τῆς ἀτίθασης παπαδίστικης ἀγε-
λάδας, ἄρχισε ὁ Ἀμερικάνος ὅλα
τώρα νὰ τὰ βλέπῃ ἴσια καὶ ὁμοῖα
καὶ «στὸ Ἑλλάντα μας καὶ στὸ
Ἀμέρικα!».

ΣΕΛΙΔΕΣ ΠΟΥ ΜΟΝΟΝ Ο «ΦΑΝΟΣ» ΣΑΣ ΧΑΡΙΖΕΙ

ΑΠΟ ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΑΡΧΕΙΟΝ ΤΟΥ κ. ΧΡΗΣΤΟΥ ΒΟΥΝΑ

ΑΡΙΘ. 8

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΝ ΒΑΠΤΙΣΕΩΣ

Διαβεβαιοῦται μεθ' ὅρκου παρ' ἐμοῦ τοῦ ὑπογεγραμμένου ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Ἁγίας Προμήτορος Ἄννης, κειμένου εἰς τὴν πόλιν ταύτην Ἀργοστολίου ὅτι ὁ Εὐγενὴς Κύριος Δόκτωρ Δημήτριος Χοιδᾶς Γεωργίου ἐβαπτίσθη παρὰ τοῦ τότε ἐφημερίου πτετέ Νεοφύτου Γεωργίου εἰς τὸν χρόνον 1813, ἐν μηνὶ Φεβρουαρίῳ. Καὶ ἦσαν ἀνάδοχοι ἡ νῦν ποτὲ Ἑλισάβετ Πανάγω καὶ ὁ καπιτὰν Παναγῆς Φωκάς πλοίαρχος καὶ τὸν ὠνόμασαν ὡς ἄνωθεν Δημήτριον.

Ταῦτα διαβεβαιοῦνται παρ' ἐμοῦ, διὰ τὸ νὰ μὴν ὑπάρχη Βιβλίον τῶν Βοπτιζομένων εἰς τὴν ρηθείσαν Ἐκκλησίαν.

Τῇ 14 Ἰανουαρίου 1844 Ε. Π.
Νικόλαος Ἱερεὺς Δρακονταϊδῆς
νῦν ἐφημέριος

ΤΟ ΛΗΞΙΑΡΧΕΙΟΝ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ

Πιστοποιεῖ καθ' ὅσον πληρο-
φορήθη παρ' ὀρκισμένων μαρτύ-
ρων ὅτι ὁ Γεράσιμος Παρέντης
ποτὲ Δημητρίου, ἐγεννήθη εἰς
χωρίον Φαρακλάτα καὶ ἐβαπτί-
σθη εἰς τὸν ναὸν Ἁγίου Δημη-
τρίου εἰς τὸ ἴδιον χωρίον τῆς
νήσου ταύτης.

Τὸ παρὼν τοῦ ἀπαφίνεται εἰς
δυπλοῦν ὁπῶς λάβη Διαβατήριον.

Τὴν πρώτην Φεβρουαρίου 1855
πέντε

Ν. Κοντομίχαλος
Ληξίαρχος

Ὁ Ὁ Ἐκλαμπρότατος Ἐπαρχος
Ἐπικυρῶν τὸ γνήσιον τῆς ἅνω
ὑπογραφῆς τοῦ Κυρίου Νικολάου
Κοντομιχαλοῦ Ληξιάρχου.

Ἐκ τοῦ Ἐπαρχείου

Κεφαλληνίας

Τὴν 1ην Φεβρουαρίου 1855

Α. Καρούσης

Ἐπαρχος

Β. Ἀννίνος Καβαλλιεράτος
Γραμματεὺς

ΑΔΕΙΑ ΕΝΤΑΦΙΑΣΜΟΥ

Τὸ ἐν Κεφαλληνίᾳ Ὑγειονομεῖον

Ἐπιτρέπει τὴν ταφὴν τῆς Θεο-
δωρῆλης χήρας ποτὲ Κοσμέτου
Μινέτου, ἐτῶν 80 τελευτήσασαν
χθὲς εἰς τὰς ὥρας 3 μ. μ.

Ἡ ταφὴ δὲ θέλει λάβῃ χώραν
ὅθεν δεῖ μετὰ τὴν παρέλευσιν ὡ-
ρῶν 24 μετὰ τὴν ἀποβίωσιν.

Ἐκ τοῦ ἐν Κεφαλληνίᾳ
Ὑγειονομεῖου

Τὰς 15 Αὐγούστου 1854

Γ. Λευκόκοιλος

Ὁ προϊστάμενος τοῦ Ὑγειονο-
μικοῦ γραφείου

ΠΕΝΘΗ

Τέσσαρες πραγματικὲς ἀρχόν-
τισσες τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ πνεύ-
ματος μᾶς φύγανε πρόσφατα
ἀπὸ τῆ πρόσκαιρῃ ζήσῃ. Οἱ σε-
βαστὲς δέσποινες: ΣΤΕΛΛΑ
ΑΛΕΞ. ΒΑΝΔΩΡΟΥ, ΜΑΡΙΑ Σ.
ΘΕΟΔΩΡΑΤΟΥ, ΤΖΟΓΙΑ ΓΕΡ.
ΚΑΠΠΑΤΟΥ καὶ ἡ εὐρισκόμενη
στὴν Ἀθῆνα ΑΡΕΤΗ ΝΙΚ. ΚΡΗ-
ΤΙΚΟΥ.

Τέσσαρες διαμάντια τῆς Κοι-
ωνίας μας, π' ἀστράφτανε ἀπὸ
ἀνθρώπινες ἀρετὲς καὶ λάμπανε
γιὰ τὴ κοινωνικὴ κι' οἰκογενεια-
κὴ τους ἀφοσίωσιν.

Γι' αὐτὸ καὶ μᾶς δώσανε ξέ-
χωρα τέκνα, ποῦ πήρανε ἐπά-
ξια ἐξαίρετες θέσεις καὶ ἀξιώ-
ματα καὶ τιμοῦνε τὸ Κεφαλονί-
τικο ὄνομα.

Γιὰ τοῦτο καὶ σύσσωμῃ ἡ
Κοινωνία μας τὶς συνώδευσε στὸ
στερὸν τους ταξίδι κι' ἐμεῖς θερ-
μότατα συλλυπούμενοι τοὺς οἰ-
κεῖους των, εὐλαδικὰ πρὸ τοῦ
τάφου των ψιθυρίζουμε:

—Αἰωνία ἡ Μνήμη Τους.

«Ο ΦΑΝΟΣ»

ΣΕ ΝΕΑΖΟΥΣ

Απὸ τὴν ἑσπέρην κ. Ἰαννῶν
Μουσελάκη καὶ πρῶτατες,
μα τώρα καταντήσανε
τοῦ κράτους οἱ... στράτες!

ΑΠΟ ΤΑ ΔΙΑΜΑΝΤΙΑ ΤΗΣ ΛΑ-Ι-ΚΗΣ ΜΟΥΣΑΣ ΜΑΣ

Τὰ Κεφαλονίτικα λαϊκὰ δίστιχα

“Ολ’ αγαποῦνε τὴν ἑλῆὰ μὰ, ἐγὼ αγαπῶ τὰ φύλλα
ὄλ’ αγαποῦν τσ’ ἀνῦπαντρες κι’ ἐγὼ μιὰ χήρα... σκύλα!

“Ολ’ αγαποῦνε τὴν ἑλῆὰ κι’ ἐγὼ αγαπῶ τὸ λάδι,
ποῦ φέγει στὴν ἀγάπη μου τὴ νύχτα στὸ σκοτάδι!

“Οποῖος μ’ ἀκούει νὰ τραγουδῶ λέει δὲν θᾶξω πόνο
κι’ ἐγὼ μὲ τὰ τραγούδια μου κάνω τὸν πόνο... πόνο!

Τὰ μπερδελά πουκάμισα νὰ τᾶχα μαξιλάρη,
ποτέ δὲν θὰ φοβόμουν τὸ Χάρο νὰ μὲ πάρῃ!

Τ’ ἀνήλικα δὲν ξέρουνε μῆτε νὰ φιλιθοῦνε,
τὰ χεῖλια στραπατσάρουνται ὅταν θὰ σαλιωθοῦνε!

“Οντας σὲ βλέπω κι’ ἔρχεσαι τ’ ἀχείλη μου γελαίει
καὶ ἡ καῦμένη μου καρδιά σὰν τοῦ πουλιοῦ πετάει.

‘Η Ἀγάπη δὲν εἶναι δεντρί, δὲν εἶν’ ἀνθὸς στὴ φέξη,
παρ’ εἶναι βᾶτος μὲ κλαριά κι’ ἀλλοίμονο πού μπλέξη!

‘Ο ἔρωτας τὸν ἄνθρωπο πῶς τὸν κατασκευάζει;;
Παιδάκι δεκοχτῶ χρονῶν τὸν κάνει καὶ χτικιάζει!

“Ανοιχ’ τὰ κρυσταλένια σου χέρια κι’ ἀγκάλιασε μὲ
καὶ τὸ δαχτυλιδένιο σου στόμα καὶ φίλησέ με !

‘Ο πεθαμένος δὲν μιλεῖ, γιὰτὶ δὲν ἔχει στόμα
γιατὶ τότε πλακώσανε σαράντα ὀργιές μὲ χῶμα!

‘Εσέ σοῦ πρέπει, μάτια μου, νὰ τρῶς κουλούρι’ ἀφράτα
καὶ τ’ ἀνητὴ τῆς μπουγαρινιάς νὰ γεύσε σαλάτα.

Τὰ ξώφυλλα τοῦ μαρουλιοῦ σκεπάζουνε τὰ μέσα,
τὰ λόγια τῶν γειτόνων μας, κόρη μου, σὲ πλανέσα

Τραγούδησε, τραγούδησε ἔσωσα τὴ φυλλάδα
τραγούδια, μαυρομάτα μου, κι’ ἦλθε’ ἡ δική μου ἀράδα!

Σὰν τὸ πουλὶ πού καρτερεῖ μὲς στὴ φωληὰ τὴ μάνα,
ἔτσι κι’ ἐγὼ θὰ καρτερῶ ἕνα δικό σου γράμμα.

‘Αγάπα με νὰ σ’ αγαπῶ, τί ἄλλο θέλεις πλέο,
τί ἄλλο εἶναι στὴ ζωὴ εὐχάριστο κι’ ὠραῖο!

Θάλασσα δίχως κύματα καράβη δὲν στεριώνει
κι’ ἀγάπη δίχως βάσανα ποτέ τῆς δὲν τελειώνει.

Μάτια μου κακοροΐζικα προδότες τοῦ κορμιοῦ μου,
γιατὶ μοῦ τὴν ἐδάλατε τέτοια κυρὰ στὸ νοῦ μου;

‘Ημέρωσ’ ἡ μαγκούφα γῆ καὶ βγήκε νεῖδ φεγκάρι,
ὅμως ἐμὲ ἀφήστε με ὁ Χάρος νὰ μὲ πάρῃ!

‘Αγάπησα ψηλὴ - λιγνὴ ποῦχ’ ἀδελφὸ καὶ μάνα,
δαχτυλιδένιο τὸ κορμὶ καὶ ρίτσα τὴ ρουμάνα!

‘Ο διάβολος μὲ φορτώθηκε μὲ τὴ γειτόνιά μου,
ποῦ βγαίνει κάθε χάραμα καὶ κατορεῖ μπροστά μου.

Θὰ στ’ ὀρίσω Δέσποτά μου, πῶς δὲν εἶσαι ἡθικός,
παρὰ γέρο κατεργάρης καὶ παπᾶς μας... φυσικός!

Τὸ φίλὶ δὲν εἶναι κρίμα, εἶναι πράμα φυσικό,
ὡς κι’ ἐγὼ ποῦμ’ ἱερέας τὰ κορίτσια τ’ αγαπῶ!

Τὰ παραπάνω ἀνήκουνε στὴ περὶ τοῦ ἔθνους. Καὶ μοῦ ἀνέμεινε στὸ Νοσοκομεῖο τ’ Ἀργεστολίου ὁ συνάργωτος κι’ ἀγαπητὸς φίλος, ριμναδόρος ἀπὸ τὸν Ἀγκῶνα κ. Γρηγόριος Σαρ. Παναγιώτης (ὁ περὶ τοῦ «Μαντζαβίνου»).

ΕΚΕΙΝΟΙ ΠΟΥ ΦΕΥΓΟΥΝ

ΚΛΑΙΡΗ ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΜΠΑΣΙΑ

Πραγματικὴ ἀρχόντισσα στὸ πνεῦμα καὶ στὴ ψυχὴ ἡ σεβαστὴ δέσποινα Κλαίρη Εὐαγγέλου Μπασιά, ποῦ πέθανε στὸ Παρίσι. Ποῦ μέσα τῆς ἀνθίζανε ὁλόζωα τῆς συμπόνοιας καὶ τῆς ἀνθρώπινης συμπαραστάσεως τὰ λουλούδια.

Γι’ αὐτὸ κι’ ἀγκάλιασε τὸ μετασεισμικὸ δράμα μας καὶ παρακαλοῦσε τὸν ἀγαπημένο τῆς σύντροφο καὶ μεγάλον μας ευεργέτην, ὅλο νὰ χαρίζη στὸ Νησί μας καὶ περισσότερα γιὰ τὶς παρούσες, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὶς μελλούμενες γενεές.

Γιὰ τοῦτο κι’ ἔχουμε καθήκον νὰ συλλυπηθοῦμε θερμότερα ἐκ μέρους τοῦ Κεφαλονίτικου Λαοῦ τὸν ὑπέροχον καὶ ἀλτρουϊστὴν συντοπίτην κ. Μπασιάν καὶ τοὺς λοιποὺς οἰκείους τῆς μεταστάσης καὶ νοερά νὰ καταθέσουμε ἐπὶ τοῦ τάφου τῆς λίγα ἀγριολολούδα τῆς υπερήφανης Κεφαλονίτικης γῆς.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΟΥΣΤΑΚΗΣ

(Γενικὸς Πρόξενος στὸ Βαλπαράϊζο τῆς Χιλῆς)

Ἀναπάντεχα μᾶς ἔφυγε ἀπὸ τὴ ζήση κι’ ὁ ξέχωρος αὐτὸς συντοπίτης, ποῦ διέπρεψε ἐμπορικὰ καὶ πνευματικὰ στὴ μακρινὴ ξενητεία, τιμῶντας τὸ Πανελλήνιο κι’ ἰδιαίτερα τὴν Κεφαλονιά μας, σ’ ὅλες τὶς ἀνθρώπινες ἐκδηλώσεις. Ἀλλὰ καὶ συγκινήθηκε ἀπὸ τὴ σεισμικὴ συμφορὰ μας καὶ μαζί μὲ τὸν ἀδελφὸ τους, ἐπίσης Γενικὸν Πρόξενον τῆς Ἑλλάδος στὸ Σαντιάγο τῆς Χιλῆς κ. Γαβριὴλ Μουστάκην, σπεύσανε ἀπλόχερα νὰ δώσουνε τὴ συνδρομὴ τους, στοὺς συγχωριανοὺς τους. Γιὰ τοῦτα συλλυπητοῦμεθα ὁλόθερμα τὴν Οἰκογένειά του, τὸν ἰσαξίον ἀδελφόν του καὶ τοὺς λοιποὺς τῶν οἰκείων, εὐχόμενοι ταχέως τὴν ἐξ ὕψους παρηγορίαν.

ΙΑΚΩΒΟΣ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΙΟΥ
ΑΝΟΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΚΑΙ ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Ἀπὸ τὴν Κεφαλονίτικη Ἱστορία

Νὰ ξημερώνουν Χριστούγεννα

Ἐνωμένες καὶ ἀδελφωμένες οἱ δύο τότε πανίσχυρες τῆς Ἰσπανίας καὶ τῆς Βενετίας Ἀρμάδες, τὸ πρωτὶ τῆς 10ης Ὀκτωβρίου τοῦ 1499 φουντάριζαν τὶς ἀγκυρές τους στὸ λιμάνι τοῦ Ἀργοστολίου.

Κάπου 60 μεγάλα καράβια, μὲ 6.000 περίπου πεζοὺς καὶ 600 ἵππεις, μὲ πολιορκητικὲς μηχανές καὶ τὰ πιὸ τέλεια ἄλλα πολεμικὰ μέσα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Καὶ μὲ τοὺς φημισμένους στολάρχους, τὸν Ἰσπανὸν ἥρωα τῆς Κορδούης Γκοντζάλες Φερνάντ καὶ τὸν Βενετσιάνον ναύαρχον Μπενετέττο ντὶ Πέζαρο, κάναν ἀπόβαση γιὰ ν' ἀπολευθερώσουν τὴν τότε Κεφαλονίτικη πρωτεύουσα. τὸ ἱστορικὸ «Κάστρο», ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς τῆς Χριστιανοσύνης.

Τρομοκρατημένος ὁ Τουρκικὸς Στόλος, εἶχε κλεισθῇ στὰ Στενὰ του κι' ἔτσι ἀνεμπόδιστοι ἀπὸ τὴν πλευρὰ τῆς θάλασσας, οἱ Σπανιόλοι καὶ οἱ Βενετιανοὶ ἄρχισαν τὴν πολιορκία τοῦ Κάστρου.

Μέσα στὸ ὅποιο εἶχε κλεισθῇ ὁ Ἀλβανὸς φρούραρχος Χισδάρ Πασάς μὲ 700 ἐμπειροπολέμους Τούρκους, ἀποφασισμένους ἢ νὰ νικήσουν ἢ νὰ πεθάνουν.

Ὅλο τὸ ἄνθος τῆς Σπανιόλικης καὶ Βενετσιάνικης ἀριστοκρατίας ἦταν ἀνάμεσα στὸ πολιορκητικὸ τοῦτο Χριστιανικὸ στράτευμα.

Κι' αὐτὸς ἀκόμα ὁ ἑξακουσμένος γιὰ τὴν τεραστίου τὸ δύναμη, τὸ γιγαντιαῖο του ἀνάστημα καὶ τὴν ἀφθαστὴ παλληκαριά του, Ντιέγκο Γκάρθια ντὲ Παρέδες, τὸν ὅποιον οἱ Σπανιόλοι εἶχαν ἐπωνομάσει «Ἡρακλῆ τῆς Καστίλλης» κι' ὁ περίφημος μηχανικὸς Πέτρο ντὲ Ναβάρρες, ποὺ εἶχεν εὑρεῖ τὶς ὑπονομευτικὲς μὲ μπαρουτὶ ἐκρηκτικὲς «μίνες», συμμετέχανε τὶς πολιορκίας τοῦ Κάστρου.

Ὅμως ὑπερβολικὰ μᾶς τὰ λένε μερικοὶ ἀπὸ τοὺς ἱστορικοὺς τοῦ νησιοῦ μας. Ποὺ μᾶς δεδαιώνουνε ὅτι ὅλοι οἱ γύρω τοῦ Κάστρου Κάμποι γέμισαν ἀπὸ βέλη μόλις ἄρχισαν οἱ ἐπιθέσεις. Ὅλοι ὅμως συμφωνοῦν πῶς οἱ 700 πολιορκούμενοι Τούρκοι πολέμησαν λυσσασμένα.

Καὶ μὲ τὰ δηλητηριασμένα τους βέλη, θρασυμένα νερὰ καὶ λάδια, τοὺς λίθους καὶ βράχους, τὴ κατὴ πύσσα καὶ τὸ ἀναμμένο θειάφι, ποὺ ρίχνανε ἀπὸ τὶς ἐπάλξεις τοῦ Φρουρίου στοὺς ἀναρριχωμένους ἥρωες, ἀλλὰ καὶ μὲ τὰ σιδερένια τσιγκέλια τους, τοὺς ἀρπακτικοὺς «λύκους», ποὺ ἀρπάζανε τοὺς ἐπιτιθέμενους καὶ τὶς σκάλες τους, πολλὲς ἐπιθέσεις ἀπέκρουσαν. Καὶ κάμανε στοὺς Σπανιόλους καὶ Βενετσιάνους ἀπώλειες συντριπτικὲς καὶ δυσαναπλήρωτες.

Οὔτε τὸ Βενετσιάνικο θαρὺ πυροβολικὸ, οὔτε οἱ ἐκρηκτικὲς μίνες τοῦ ντὲ Ναβάρρες, φέρνανε ἀποτέλεσμα.

Καὶ μετὰ ἀπὸ δῆμνο μάταιο πολιορκητικὸν ἀγῶνα ὁ Φερνάντες κι' ὁ Πέζαρο, ἄρχισαν νὰ ἐτοιμάζωνται γιὰ τὴ λύση τῆς πολιορκίας καὶ τὸν ἀπόπλου.

Ἀλλὰ τότε ἀναφαίνεται ὁ γενναῖος Κεφαλονίτης Γιαννούλης Πατρίκιος. Ποὺ τὸν διεκδικοῦνε, γιὰ δοξασμένο τους πρόγονο, οἱ δύο Κεφαλονίτικες οἰκογένειες τῶν Πατρικίων καὶ Γιαννουλάτων.

Περιτρεχεὶ μέσα σὲ λίγες μέρες μ' ἄλογο τὸ νησί καὶ μὲ θερμὲς παρακλήσεις καὶ παραινέσεις, ξυπνάει τὸ κοιμισμένο Κεφαλονίτικο Χριστιανικὸ φιλότιμο. Καὶ τοὺς φέρνει κοντὰ τους τὰ ἀντρεωμένα κι' ὀλόδροσα Κεφαλονίτικα νειάτα.

Καὶ στὶς 23 Δεκεμβρίου ἀρχίζει ἡ μεγάλῃ ἐπίθεση.

Ἀκόμα καὶ τὸν Ἐθνικὸ ἥρωα τῆς Ἰσπανίας τὸν «Ἡρακλῆ τῆς

Καστίλλης» ἄρπαξαν οἱ Τούρκοι μὲ τὰ τσιγκέλια τους. Τὰ δὲ ρήγματα ποὺ τοὺς ἄνοιξαν στὸ Φρούριο τὰ κανόνια τῶν Βενετσιάνων κι' οἱ μίνες τοῦ ντὲ Ναβάρρες, μ' ἄτρωμες ἐξόδους τους, ἀμέσως τὰς ἐπισκεύαζαν.

Ἐκεῖνο ὅμως τὸ ὅποιον δὲν μπόρεσαν νὰ ἀποκρούσουν ἦταν, τ' ἄσχεφα Ἑλληνικὰ καὶ ἡρωϊκὰ νειάτα. Μὲ σκάλες, μὲ σχοινιά καὶ μὲ τὰ νύχια τους ἀκόμα, ἄρχισαν τὰ ἡρωϊκὰ Κεφαλονιτόπουλα ν' ἀνεβαίνουν σὰ σφήκες στὰ τεῖχη τοῦ ἀπόρρητου, γιὰ τοὺς ἐμπειροπολέμους καὶ ἀριστοκράτες Σπανιόλους καὶ Βενετσιάνους, Φρουρίου.

Καὶ νὰ, ξημερώνουν Χριστούγεννα τοῦ 1500. ἡ ἄμυνα τοῦ Χισδάρ Πασά γονατίσθηκε καὶ τὸ Φρούριό μας ξανάπεσε στὰ Χριστιανικὰ χέρια.

Τὸ δὲ Χριστουγεννιάτικο ἐκεῖνο ἐλεύθερο γλυκοχάραμα, τὸ χαϊρέτισαν γιορταστικὰ κι' ὁμαδικὰ ὅλες οἱ καμπάνες τῶν Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Κεφαλονιάς, μὲ τοὺς μελωδικοὺς καὶ γλυκὸν ἤχους τῶν.

ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΜΕΝΗ ΠΕΡΙΕΡΓΕΙΑ

Ἐνας ψηλὸς μὲ μιά κοντὴ ἂν τύχη κι' ἀγαπιῶνται, ἀναρωτιῶμαι μοναχὸς, πῶς θὰμποροῦν ἐπιτυχῶς, στὰ ὄρθια καὶ ἄκοπα μὲ γλύκα νὰ... φιλιῶνται;

ΕΥΤΥΧΗΣ ΜΝΗΣΤΕΙΑ

Εἰς τοὺς δώσαντας ἀμοιβαίαν ὑπόσχεσιν γάμου, λαμπρὸν ἐπισημόνα κι' ἑορταστικὸν Ἀνδρεάτον, μετὰ τῆς χαριτοβρυτοῦ δίδος Ἑλενης, τέρως ἑορταστικῶν Χριστουγέννων, ἐντυχίζομαι καλὰ στέφανα καὶ δῖον εὐτυχὶ καὶ ἀνθόσπαρτον.

Οἰκογένεια Σ. Π. Β.

‘Η τοπική μας ‘Εγκυκλοπαιδεία

ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΞΕΡΕΤΕ ΟΤΙ:

“Όπως μάς πληροφορεί ο ιστορικός μας Τσιτσέλης, η ανασύσταση της ‘Ορθόδοξου ‘Επισκοπής της Κεφαλονιάς συντελέσθηκε τὸ 1450.

—‘Επὶ ἡγεμόνος Λεονάρδου Γ’ τῶν Τόκων καὶ ὁ πρῶτος ποῦ ἀνέβηκε στὸν ‘Επισκοπικὸ θρόνο τοῦ νησιοῦ μας, ἦταν ὁ Γεράσιμος Α΄, ἐκ τοῦ ἀριστοκρατικοῦ οἴκου τῶν Λοδέρδων ἢ Λουέρδων.

—Καὶ ὁ ὁποῖος μάλιστα ἦταν: «ἔγγαμος πρότερον (δηλ. χήρος) ἀλλ’ ἀνὴρ γραμματῶν, νομομαθῆς, κοινωνικῆς θαρρῆτος καὶ φίλος τῶν Τόκων...».

—‘Ο δὲ πρῶτος αὐτὸς ἱεράρχης μας, σαραντάρης ρασοφορέθηκε, στὰ ὀγδόντα τὸν χρόνιον γίνθηκε Δεσπότης, ἀρχιεράτευσε σαράντα ὁλόκληρα ἔτη καὶ πέθανε ἀφοῦ συμπλήρωσε τὰ 120 χρόνια του!

—‘Η ἐπὶ τρεῖς αἰῶνες (1500 ἕως 1797) Βενετσιάνικη κατοχὴ στὴν Κεφαλονιά μπορούμε νὰ πούμε πὼς κύλησε δίχως οἱ πρόγονοί μας νὰ ὑποφέρουν, τὰ ὅσα ὑπόφεραν οἱ ρέστοι ‘Ελληνες, κάτω ἀπὸ τὸ ζυγὸ τῶν Σουλτάνων.

—Τοῦτο ὅμως δὲν σημαίνει πὼς τὰ τριακόσια περίπου χρόνια τῆς Βενετσιάνικης σκλαβιάς πέρασαν μετὰ καλοπέρασι!...

—‘Απόδειξη, ἡ παρακάτω περικοπὴ ὀρνιθινὰς τοῦ Συμβουλίου τῶν Δέκα πρὸς τοὺς Βενετσιάνους διοικητῆς τῶν κατεχομένων ‘Ελληνικῶν ἐπαρχιῶν, τοῦ 1554:

—«...Δέον νὰ μεταχειρίζεσθε τοὺς ‘Ελληνες, δίκην ἀγρίων ζώων, ὧν τοὺς ὀνυχας καὶ τοὺς ὀδόντας νὰ ἐκρίζωνετε, ἵνα μὴ ὤσιν τοῖς Κυρίοις ἐπιβλαβεῖς, δίδοντες αὐτοῖς ὀλίγην τροφήν, ὅση ἐξαρκεῖ ἵνα μὴ ἀποθάνωσι τῆς πείνης καὶ δαγυνοῦντες αὐτοὺς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν διὰ τῆς ράβδου!».

—Κι’ ὕστερα πολλοὶ τῶν ἱστορικῶν μας γράψανε καὶ γράφουνε, πὼς οἱ Κεφαλονίτες τὰ πέρασαν μετὰ τοὺς Βενετσιάνους... μέλι - γάλα!

—Όσον ἀφορᾷ τὴν ἐπέμβαση τῆς Βενετίας στὰ ἐκκλησιαστικὰ τοῦ νησιοῦ μας ζητήματα, φτά-

σανε μέχρι τοῦ σημείου ἀπὸ τὸ 1454 μέχρι τὸ 1467 ν’ ἀπαγορεύσουν τὸν «πολλαπλασιασμὸν ἱερέων ὀρθόδοξων ἐν ταῖς ‘Ανατολικαῖς κτήσεσιν».

—“Όταν δὲ ἦταν ἀπαραίτητη χειροτονία, γινότανε στὴ Βενετία, ὁ δὲ ὀρθόδοξος παπᾶς, γιὰ νὰ γίνῃ ἄξιος χειροτονίας, ἐξεταζότανε ἀπὸ Καθολικοὺς παπάδες.

—Οἱ δὲ Βενετσιάνοι μόνον στοὺς ὀρθόδοξους ἱεράρχες Φιλαδελφείας, Κρήτης, Μεθώνης καὶ Κορώνης ἐπιτρέπανε τὴ χειροτονία, ἐκείνων ποὺ εἶχαν ἐξετασθῇ καὶ ἐπιτύχει μπροστὰ στοὺς δικούς τους παπάδες.

—Μὲ φωτεινὲς ἐξαιρέσεις τοὺς Δόγες τῆς Βενετίας Ν. Νταπόντε (1578) καὶ Α. Γκρίττη (1532), ποὺ μὲ Διατάγματα ἀπαγόρευαν τὸν προσηλυτισμὸ καὶ τὴν ἐπέμβαση τῶν καθολικῶν στὰ ζητήματα τῆς ὀρθόδοξου θρησκείας.

—“Όπως μάς πληροφοροῦν τρεῖς ἔγκυροι ἱστορικοί, ὁ Χιώτης, ὁ Τσιτσέλης καὶ ὁ Σάθας, μὲ Διατάγματα τοῦ 1578, 1583 καὶ 1585 τῆς Βενετσιάνικης Γερουσίας, χορηγήθηκε τὸ δικαίωμα τῆς χάριτος στοὺς Λατίνους καὶ ‘Ορθόδοξον ἱεράρχες τῆς Κεφαλονιάς καὶ στοὺς πρωτοπαπάδες Κέρκυρας καὶ Ζακύνθου.

—‘Ητοι ν’ ἀπολυθερώσουνε καθέναν τους τρεῖς κατάδικους στὶς ἐπίσημες γιορτὰδες τοῦ Πάσχα, τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ ‘Αγίου Μάρκου.

—Σχετικὰ μὲ τὴν παρακμὴ τῆς παλαιᾶς πρωτεύουσας τῆς Κεφαλονιάς, τοῦ Κάστρου, καὶ τὸ ὅτι ἀρχισε τ’ ‘Αργοστόλι νὰ πληθύνεται καὶ μεγαλῶνῃ, ἀπὸ τὰ μέσα τοῦ 18ου αἰῶνα, ἔχουμε μίαν... ἐκκλησιαστικὴ μαρτυρία.

—Πὼς κατὰ τὸ 1746 οἱ ὀρθόδοξοι παπάδες στὸ Κάστρο ἀπόμειναν 27, ἐνῶ στ’ ‘Αργοστόλι φτάσανε στοὺς 32.

—Όσον ἀφορᾷ τὶς ὑπάρχουσες στὶς ἀρχὲς τῆς 17ης ἐκατονταετηρίδας στὴν Κεφαλονιά ἐκκλησιές, κατὰ ὑπάρχουσιν ἀπογραφή στὸ ‘Αρχιεπιφυλακεῖόν μας, ἦσαν 384.

—Στὰ τέλη τοῦ δευτέρου αἰ-

ῶνα μ. Χ. ὁ Ρωμαῖος στρατηγὸς Νοβιλίωρ, ποῦ κυρίεψε καὶ κατὰσκαψε τὴ Σάμη τῆς Κεφαλονιάς, μετᾶφερε σὰ τρόπαια καὶ λάφυρα τῆς νίκης του εἰς τὴ Ρώμη 200 ἀγάλματα ἀπὸ χαλκὸ καὶ 230 ἀπὸ μάρμαρο.

—Γεγονὸς ποὺ δείχνει τὸν ἀνώτερο πολιτισμὸ καὶ τὴν ἀνηψήσῃ τῶν Καλῶν Τεχνῶν στὴ μία τῶν τεσσάρων Κεφαλονίτικων πόλεων.

—Διότι ἡ Κεφαλονιά, κατὰ τοὺς ἱστορικοὺς μας, «...Τετράπολις οὖσα Πρόννοι, Κράνη, Πάλλη καὶ Σάμη».

—Σὰ πρῶτος ὀρθόδοξος ‘Επίσκοπος τῆς Κεφαλονιάς ἀναφέρεται ὁ Νῶε, παρασταθεῖς μάλιστα στὴν τετάρτη Οἰκουμενικὴ Σύνοδο, ποὺ συγκαλέσανε οἱ Μονοφυσίτες στὴ Χαλκηδὸνα τὸ 451 μ. Χ.

—‘Αλλ’ ἀπὸ τὸ 451 μέχρι τὸ 787 μ. Χ., ὅπως μάς θεβαιώνει καὶ ὁ ἱστορικός μας Τσιτσέλης: «...Εκτοτε οὐδεμία ἀπαντὰ εἰδήσις περὶ τοῦ ‘Επισκοπικοῦ θρόνου τῆς νήσου...».

—Δεύτερος ἀναφέρεται ὁ Κεφαλονίτης ‘Αντώνιος καὶ ὁ ὁποῖος ἔλαβε μέρος στὴ συγκροτηθεῖσα στὴν Κωνσταντινούπολι Σύνοδος ἐπὶ Πατριάρχου Φωτίου (878—886).

—“Όμως καὶ πάλι παρατηρεῖται ἱστορικὸ σκοτάδι γιὰ τοὺς ‘Ιεράρχες ὀρθόδοξους μέχρι τοῦ 1212.

—‘Η οἰκογένεια Βαλσαμάκη κατάγεται ἀπὸ τὴ Σικελία. Καὶ στὰ 1428 ἐπὶ Καρόλου Τόκου πῆρε τιμάρια στὴν Κεφαλονιά κι’ οἱ Βαλσαμάκηδες τοῦ βαράνου τὸν τίτλο.

—Μεταξὺ τοῦ 1593—1604 συμπεριληφθῆκανε στὴ Χρυσὴ Βίβλο τῆς νήσου κι’ ἀναγνωρίσθηκαν κόμητες.

—‘Εδρα καὶ φέουδα εἶχανε στὰ χωριὰ Κάτω Περασάδα καὶ στὰ 1490 περιθάλψανε καὶ φιλοξενήσανε κάποιον ‘Αγγλον ναυαγόν.

—Πᾶν τὸν ὅποιον ξέρουμε μόνον ὅτι ἦταν βαρῶνος καὶ λεγότανε Γουλιέλμος, χωρὶς οἱ ἱστο-

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΑΙΩΝΙΟΥ

ΣΕ ΔΙΚΗΓΟΡΟ

Εἶς' ἱκανὸς καθὼς μιλεῖς
 μὲ φλόγα καὶ μὲ πάθος,
 νὰ πῆς καμμιά... ἀλήθεια,
 φτωχέ μου, κατὰ λάθος!

ρικοί μας νὰ μᾶς δίνουνε καὶ ἐ-
 πώνυμο.

—'Ο δὲ "Αγγλος ("Ιγκλις)
 Γουλιέλμος ἐγκαταστάθηκε καὶ
 παντρεύθηκε, οἱ δὲ ἀπόγονοι τού-
 του πήραν τὴν ὀνομασία 'Ιγγλέ-
 ση, τῆς γνωστῆς Κεφαλονίτικης
 οἰκογένειας.

—'Η οἰκογένεια Βαρούχα κα-
 τάγεται ἀπὸ τὸ Βυζάντιο κι' ὁ
 Κωνσταντῖνος Βαρούχας ἦταν ἔ-
 να ἀπὸ τὰ δώδεκα ἀρχοντόπου-
 λα τοῦ Βυζαντίου, ποὺ ὁ αὐτο-
 κράτορας 'Αλέξιος Κομνηνὸς ἔ-
 στειλε στὰ 1182 γιὰ νὰ καθυ-
 ποτάσουν τὴν Κρήτη.

—Γενάρχης τῶν Βαρούχα τῆς
 Κεφαλονιάς ἦταν ὁ Γεώργιος τοῦ
 'Ιωάννου. Διαπρέψαντες δὲ ὁ Νι-
 κόλαος στὸ Ρωσικὸ στρατό, ὁ
 Σπυρίδων ποὺ διακρίθηκε στὴ με-
 ταξὺ Ρωσσο - Τούρκων ναυμαχία
 Τενέδου τοῦ 1807, κι' ὁ 'Αλέξαν-
 δρος σὰ φιλάρχιος σπουδαῖος
 συλλέκτης.

—'Όπως μᾶς πληροφορεῖ εἰς
 τὴν σελίδα 450 τοῦ Α' τόμου
 τῶν «Κεφαλ. Συμμίκτων» ὁ 'Η-
 λίας Τσιτσέλης, εἰς τὸ μικρὸν
 τότε Μουσεῖον 'Αργοστολίου ἐδώ-
 ρησεν ὁ φιλάρχιος καὶ φιλή-
 στωρ 'Αντώνιος 'Ανδρέου Μηλια-
 ρέσης, 2580 νομίσματα χαλκᾶ,
 876 ἀργυρά, 116 χρυσά, δακτυ-
 λιώλιθους, σφενδόνες, λήκυθους,
 πυξίδες, ἀγαλμάτια, σκαραβαῖ-
 οὺς καὶ ἄλλα ἀρχαιολογικῆς ἀξί-
 ας κοσμήματα καὶ κειμήλια.

—'Επίσης εἰς τὸ Μουσεῖον
 μας, τοῦ ὁποῖου ἐπικεῖται τὸ ἄ-
 νοιγμα καὶ ἡ ἐναρξὴ τῆς λειτουρ-
 γίας του, ἐσχάρισε 5 χρυσὰ νο-
 μίσματα, 31 ἀργυρά καὶ 125
 χαλκᾶ (ἐκ τῶν ὁποίων μερικὰ
 τῆς ἀρχαίας Βουδάστιδος) ὁ τό-
 τε Μητροπολίτης μας Γερμανὸς
 Καλλιγὰς, ὁ κατόπιν 'Αρχιεπί-
 σκοπος πάσης 'Ελλάδος.

Καταλήγει δὲ ὁ ἀνωτέρω ἱ-
 στορικός μας: «'Επίσης ἱκανὰ
 ἐδόρησε καὶ ὁ ἐν Αἰγύπτῳ Κε-
 φαλλῆν Γεράς, Μαζοράκης, κυ-
 ρίας τῶν χρόνων τῶν Πτολεμαί-
 ων».

('Απὸ τὶς ἀνέκδοτες «Κεφα-
 λονίτικες 'Ιστορικὲς Σημειώσεις»
 τοῦ κ. Χρ. Βουνά).

ΟΠΩΣ ΚΥΛΟΥΝΕ ΟΙ ΜΗΝΕΣ

—Συνεχίζονται οἱ ἐργασίες γεί... στόλος ἀπὸ ἄνεργα φορτη-
 ἀνεγέρσεως Τουριστικῶν Περι-
 γὰ μας καράβια.
 πτέρων εἰς πόλεις καὶ χωρία τῆς
 νήσου μας, γιὰ τὴ Τουριστικὴ ἀ-
 νήσου μας, γιὰ τὴ Τουριστικὴ ἀ-
 ἱσιοποίηση τοῦ νομοῦ μας.

—Μὲ ἑκτακτὰ συνεργεῖα ἀν-
 τιμετωπίζονται οἱ καταστροφὲς
 τὶς ὁποῖες ὑπόστηκε τὸ ὁδικὸν
 μας δίκτυον, ἀπὸ τὶς τελευταῖες
 καταρρακτῶδεις βροχές.

—Προσωπικὴ ἐπιτυχία τοῦ
 βουλευτῆ μας κ. Γερ. Μεταξᾶ εἶ-
 ναι ἀναμφισβήτητα ἡ ἀποζημίω-
 ση τῶν ἐξ 'Αναδασμοῦ δικαιού-
 χων.

—Νέαν λαδιὰν ἀποκάλεσε κά-
 ποιος ἀγρότης φιλόσοφος, μὲ
 τὴν Κεφαλονίτικη φιλοσοφικὴ του
 διάθεση, τὶς χορηγούμενες στοὺς
 ἀγρότες συντάξεις.

—'Η πραγμαστοποιουμένη ἐ-
 νοποίηση τῶν δύο ἱστορικῶν μας
 'Αθλητικῶν Σωματείων «Παγε-
 φαλληνιακοῦ» καὶ «'Ολυμπια-
 κοῦ» τὴν ὁποίαν πρώτῳ ἔμει-
 ὑποδείξαμε, μᾶς ἱκανοποιεῖ ἀπό-
 λυτα γιὰ τὴν ἥθικὴ καὶ σωμα-
 τικὴν διαπαιδαγώγησιν τῆς Νεο-
 λαΐας μας καὶ γενικὰ τὴν 'Αθλη-
 τικὴ ἀνάπτυξιν τοῦ νησὶ μας.

—'Η κυρά μας ἡ ΔΕΗ, ἀντι-
 μετωπίζουσα μὲ στοργὴν καὶ ἀ-
 γάπην τὰ φωτιστικά μας θέματα,
 σβύνει ἀπὸ τὶς ἑξὶ κάθε χάραμ-
 μα τὰ φῶτα τῶν δρόμων τ' 'Αρ-
 γοστολίου.

—Καὶ οἱ ἄτυχοι 'Αργοστολι-
 ῶτες γιὰ νὰ πᾶνε στὶς δουλειές
 τους, κυκλοφοροῦν στὰ σκοτά-
 δια μὲ κλεφτοφάναρα ἢ κάνουνε
 τὰ μάτια τους σὰν κουκουβά-
 γιες!...

—'Όλοι σχεδὸν οἱ δρόμοι τῶν
 πόλεων 'Αργοστολίου καὶ Ληξου-
 ρίου, ποὺ εἶχανε βέβαια τὰ μετα-
 σεισμικὰ χάλια τους, παραγίνα-
 νε καὶ γίνανε σχεδὸν ἀδιάβατοι
 ἀπὸ τὶς τελευταῖες βροχές.

—Κι' ἐπειδὴ στὰ Ταμεῖα τους
 δὲν ὑπάρχει δεκάρα ἔχουν ἀνά-
 γκη ἀμέσου Κρατικῆς ἐνισχύσε-
 ως, ἀλλοιῶτα κάποιος ἢ κά-
 ποιοι μας θὰ γκρεμοτσακιστοῦ-
 με καὶ θὰ μᾶς κουβαλοῦνε
 στῶν φιλοξένων Νοσοκομείων
 κοιλὰ γιὰ κρεβάτια!...

—Εἶναι ἀσυντόσημ ἡ... ἀσυντό-
 ση... ἀσυντόσημ ἡ... ἀσυντόσημ
 ποὺ μᾶς ἔρχεται ἀπὸ ἔξω, πῶς
 στὸ λιμάνι τοῦ 'Αργοστολίου ἀρ-

γεί... στόλος ἀπὸ ἄνεργα φορτη-
 γὰ μας καράβια.

—'Αργεῖ μόνον τὸ φορτηγὸν
 «Μαρία — Τερέζα», ποὺ μάλι-
 στα ἀνήκει στὸν 'Ιθακήσο ἐφο-
 πλιστὴ κ. Βλασσόπουλον, κι' ἁ-
 κόμα δὲν ἐφάνηκε στὸν ὀρίζοντα
 κανένα Κεφαλονίτικο φορτηγὸ
 γιὰ νὰ δέση.

—Μὲ χαρὰ μας παρακολουθοῦμε
 τὶς συνεχιζόμενες γεωτρήσεις σὲ
 διάφορες Κοινότητες τοῦ νησιοῦ
 μας καὶ εἶθε νὰ βρεθοῦνε τὰ πο-
 θύμενα νερά, γιὰ νὰ λυθῇ τὸ
 προσιάνιο τῶν χωριῶν μας καὶ
 χωρικῶν μας μαρτύριο γιὰ τὸ
 νερό!...

Ο «ΦΑΝΟΣ» ΣΥΓΧΑΙΡΕΙ

Συγκινητικὲς οἱ εὐγενικὲς νέ-
 ες δωρεές τῆς κυρίας 'Υπατίας
 Εὐαγγέλου Δεστοῦνη ἐκ 300 χι-
 λιᾶδων δραχμῶν γιὰ τὴν ἀποπε-
 ράτωση τῶν Δημοτικῶν μας λου-
 τρῶν καὶ 800 χιλιάδων γιὰ τὸ
 Μέγαρο Εὐηνρίας.

Τῆς σφίγγουμε εὐγνώμονα τὰ
 ἄγια χέρια της καὶ νοιώθουμε
 Κεφαλονίτικη περηφάνεια γιὰ τὸ
 καλλιεργημένο πνεῦμα της καὶ
 τὴν ὠραία ψυχὴ της.

Εὐχόμενοι νὰ εὐρεθοῦν κι' ἔ-
 τεροὶ μιμητὲς τῶν ἀλτροῦστι-
 κῶν δωρεῶν της καὶ τῶν τοιού-
 των τῶν ὑπερόχων τέκνων τῆς
 νήσου μας κ. κ. Γεωργίου Βερ-
 γωτῆ, Ρόκκου Βεργωτῆ, 'Αδελ-
 φῶν Μουστάκη, Διονυσίου Μα-
 ζοράκη, Νικολάου Λυκιαρδοπού-
 λου καὶ τῶν υἱῶν του Παναγῆ
 καὶ Γεράσιμου, Βασιλείου Ροσο-
 λίμου, Παναγῆ Μαρκεσίνη, Εὐ-
 αγγέλου Μπασιᾶ, Χαράλ. Ματι-
 ἀτου καὶ τῶσων ἄλλων, ποὺ
 πρόσφεραν φιλάνθρωπα καὶ ἀ-
 φειδῶλα γιὰ κοινωφελῆ ἔργα,
 σκοποὺς καὶ ἱδρύματα.

ΣΕ ΓΙΑΤΡΟ

Χρόνια καὶ χρόνια ἄρρωστος!

Μὰ, πᾶς πᾶς πᾶς γιὰ γιαντῶ,
 Μὰ, πᾶς πᾶς πᾶς γιὰ γιαντῶ,
 Μὰ, πᾶς πᾶς πᾶς γιὰ γιαντῶ,
 Μὰ, πᾶς πᾶς πᾶς γιὰ γιαντῶ,

Μὰ, πᾶς πᾶς πᾶς γιὰ γιαντῶ,
 Μὰ, πᾶς πᾶς πᾶς γιὰ γιαντῶ,
 Μὰ, πᾶς πᾶς πᾶς γιὰ γιαντῶ,
 Μὰ, πᾶς πᾶς πᾶς γιὰ γιαντῶ,

ΚΕΦΑΛΟΝΙΤΙΚΕΣ ΣΑΤΙΡΕΣ

ΠΙΣΤΕΥΕ ΚΑΙ ΜΗ ΕΡΕΥΝΑ

Πίστευε και μη έρευνα! Σ' όσα έχουν φαμπρικήρει
 ότι τάπε και τὰ θέλουν ό Χριστός μας κι' ή Θρησκεία!
 Γιατ' άλλοιότικα στο λέν κάποιος διάολος θα πάρη
 τό κεφάλι σου τό πλήρες με τσ' αλήθειας τη... δλακεία!

"Ακουγε στίς Έκκλησιές μας τό: «'Αλλήλους αγαπάτε!...».
 Καί στερνότερα ξανάκου τό: «Υπέρ συμπολεμήσαι...»
 'Υποτάξαι, πνίξαι, σφάξαι, τούς 'Αλλήλους χτυπάτε!...
 Μά, μη κάμης ότι νοιώθεις, γιατί άθρησκος θα είσαι.

Στου Μεσαίωνα τὰ χρόνια βασανίζαν τούς ανθρώπους
 έν όνόματι 'Εκείνου της 'Αγάπης του Δασκάλου,
 έναντε συγχωροχάρτια κι' έφευρίσκαν χίλιους τρόπους
 για ν' άρπάξουν και νά κλέψουν τό κομπόδεμα τό άλλου!...

Κι' άλλοι πάλι στήσαν πρώτα μιá παγίδα και τσακώσαν
 τόν Θεό μας και τόν κλείσαν στού νεγότσιου τους τό χώρο.
 «Πανταχού παρών δέν θάσαι!». Τουπαν και τότε κλειδώσαν.
 «Κάτσε... έδώ στο μαγαζί μας, νά εισπράττουμε τό φόρο!».

Και προσέρχονται οι θήρησκοι νά Τόν δρουνε εκεί μέσα,
 νά Του πουν τὰ βάσανά τους, πίκρες και... ροπάς!
 Μά, με τούτονε τόν τρόπο, με τούς δίσκους βρίσκει μέσα
 για νά δγαίνη τό ψωμί του κι' ό φτωχός μας ό παπάς!

Πίστευε και μη έρευνα! Μη πειράξεις ό,τι βρήκες,
 τὰ παληά πρέπει νά μέινουν σεβαστά πάντα κι' άπ' όλους!
 Γιατ' άλλοιότικα, φτωχέ μου, ρασοφόρνε οι κλίκες
 θορυβούνται και σε στέλνουν... μ' εύλογίες στούς διαόλους!

Το' Έντολές μάθε απόξου, τό Πιστεύω και τὰ ρέστα.
 Ξέρε πέντεξη άγιών τὰ γλυκόνχη τροπάρια!
 Κι' ήσυχος, γιέ μου, νά μένης στής Θρησκείας σου τη φέστα
 πώς μετέχεις ως τὰ μπούνια με τὰ χέρια και ποδάρι!...

Πίστευε και μη έρευνα! Κράτει Θήρησκε... όπως πάντα
 τις νηστείες και τις άγιες χριστιανών σαρακοστάδες.
 Κι' όσο ανήθικα κι' άν κάνης, θάχης τέκνον την άβάντα
 στον Παράδεισό σου νάμπης με τσ' έληξες... τσι κολυμπάδες!

Μην άραταινής με τό λάδι τό ψωμί κάθε Τετάρτη
 Καί Παρασκευή ποτέ σου νά μη τρώς τυρί και ψάρι
 Κι' άφού κράτησες νηστεία του φτωχού από τη πλάτη
 άρπαξέ το!... Καί δέν παίρνει ό Χριστός τέτοια... χαμπάρι!

"Όπου δείς Εικόνα κούτρα, γέμιζε τηνε με σάλια,
 κάνε δέκα τρείς μετάνοιες, κάθε τόσο δε Σταυρούς!
 Κι' άν τυχόν ή 'Ηθική σου είναι άρρωστη — σε χάλια,
 έσύ κάνε της τήν... κόουρα με παπάδων τούς όρρους!...

Κι' όμως ξέρεις πώς Χριστού μας είναι... άλλη ή Θρησκεία
 είν' ό πόνος, ή άγάπη και τσ' 'Αλήθειας ή ουσία!
 Κι' όχι... βούτες, μίση, πάθη της ψυχής σου ή κακία
 με τη σλάτσα τη δική σου, τη θρησκο - ύποκρισία!...

Πίστευε και μη έρευνα! Παίξε ρόλο χριστιανού,
 με καλόν ύποβολέα τόν παπά σά λειτουργάει.
 Καί συνάμα νά λογιέσαι τί ν' άρπάξης τ' άλλουνού,
 τη δε μαύρη σου τη σκέψη σαν παπάς στην... εύλογάει!

Πίστευε και μη έρευνα! Σ' όσα έχουν φαμπρικήρει
 τόν ψευδοθήρησκων νεγότσι, οι κλεινές μαινιφατούρες!
 Γιατ' άλλοιότικα στο λέν κάποιος διάολος θα πάρη
 και θε νάχης σαν κι' έμένα με τὰ ράσα μας σκοτούρες!

●—ΑΛΗΘΙΝΟ
 ΚΑΙ ΑΜΙΜΗΤΟ

ΓΙΑΤΙ ΔΕΝ ΤΟΝ ΑΚΟΥΣΕ

Γνωστός πολιτευτής μας έ-
 βγανε... δεκάρικο λόγο. 'Αλλά
 τό τί καζούρα γινότανε γύρω
 του, δέν περιγράφεται. Κι' όταν
 τέλειωσαν ό... δεκάρικος και τό
 γλέντι, έπακολούθησαν τὰ τυπι-
 κά στον όμιλή μας συγχαρητή-
 ρια. Τόν όποϊον ζυγώνει και ό
 Βουνάς και του σφίγγει ένθουσι-
 ασμένος τό χέρι :

—Συγχαρητήρια, φίλε μου, ώ-
 ραία τὰ είπες!

—Εύχαριστώ, Βουνά μου, σ'
 εύχαριστώ ιδιαίτερα. 'Αλλά γρά-
 ψε για μένανε και καμμιά λέξη.

'Ο δέ άνεκδιήγητος Βουνάς,
 σαν νά μην ήτανε παρών και σαν
 νά μην άκουσε ούτε λέξη άπ' ό-
 σα είχε πη ό πολιτευτής μας,
 έσκουσε και τόν ρώτησε:

—Ναι, άγαπητέ μου, δέβαια
 και θα γράψω! 'Αλλά ποιό ήταν
 τό θέμα της σημερινής όμιλίας
 σου;...

ΤΟ ΤΡΥΠΟΚΑΡΥΔΟ

ΜΙΑ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ

'Η Τοπική 'Επιτροπή Τουρι-
 σμού έξεδωκε σε κομψότατο τό-
 μο στην 'Ελληνική, 'Αγγλική και
 Γερμανική, τη νέα εξαιρετική
 προσφορά του άκαδημαϊκού - κα-
 θηγητού του Πανεπιστημίου κι'
 έπίλεκτου τέκνον της νήσου μας
 κ. Σπυρίδωνος Ν. Μαρινάτου, με
 τόν τίτλο «Κεφαλληνία - 'Ιστο-
 ρικός και 'Αρχαιολογικός περι-
 πατος».

Μιά τέτοια έγκυκλοπαιδική
 προσφορά, έχουμε τη γνώμη πώς
 πρέπει νά τυπωθή κι' ιδιαίτερα
 στην 'Ελληνική για βοηθητικό
 των Σχολείων μας, διότι άπ'
 αυτό τὰ παιδιά μας θα μάθουν
 ένα μέρος της Ιστορικής και άρ-
 χαιολογικής άξίας του τόπου
 μας.

ΕΠΑΣΙΑ ΠΡΟΑΓΩΓΗ

Στόν άπό έτών ύπηρετούντα
 εις ό Στάτοιοιό μας Γρα-
 φειόν ύπολοχαγόν κ. Γεώργιον
 Σιδηροκροτήρη και έπείτα
 προαχθέντα εις λοχαγόν, στέλ-
 νουμε τὰ πιο θερμά μας συγχα-
 ρητήρια.

ΙΑΚΩΒΟΣ ΤΟΤΙΟ
 ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΑΤΕΡΓΕΙΑ ΕΒΔΟΜΙΚΗ
 ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΑΝΕΚΔΟΤΟΝ

ΑΠΟ ΤΗ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ ΜΑΣ

Γιατί στην Κεφαλονιά
δὲν ὑπάρχουν Ἑβραῖοι

Τρία, λέει, μερόνυχτα βολοδερνότανε γιὰ νὰ γεννήσῃ ἡ σιόρα Ἑσθῆρα, ἡ κυρὰ τοῦ σιὸρ Χαχαμίκου, τοῦ πλουσιώτερου Ἑβραίου μεγαλέμπορα τῆς τότε Κεφαλονιάς. Καὶ θουρλισμένη ἀπὸ τοὺς πόνους φώναζε καὶ ἔβριζε τὸν Χαχαμικό της, ὅπου ἐκείνος τσι τάφταιγε!... Γι' αὐτὸ κι' ὁ κακομοῖρης ὁ Χαχαμίκος, παρὰ τὴ πασίγνωστη τσιγκουνιά του, κάλεσε καὶ χρυσοπλήρωσε ὅλους τοὺς μάμμους κι' ὄλες τσι μαμή-δισες τοῦ νησιοῦ, ἀλλὰ τὸ Ἑβραίοπουλο δὲν ἐννοοῦσε νὰ ξεμπουκάρῃ ἀπὸ τῆς πόρτας του. Γιὰ τοῦτο κι' ἔβαλε τὸν ντελάλη νὰ γάλη προκλάμο:

—Ὅποιος μπορέσῃ νὰ λεφτερώσῃ τὴ Χαχαμίκαινα, θὰ πάρῃ γιὰ τὸν κόπο του 50 χρυσὰ κολονάτα. Ὅποτε δρόντηξε τὴν πόρτα τοῦ Ἑβραϊκοῦ ἀρχοντικοῦ ὁ σιὸρ Μέμος. Ὁ πιὸ φτωχὸς ρεμεσιέρης τ' Ἀργοστολιοῦ ποὺ ἔψαλλε καὶ σὰν ἀριστερὸς ψάλη-της στὴν ἐκκλησία τῆς Ἀγίας Τριάδας.

Καὶ γιὰ τὸ τελευταῖο, δὲν τὸν εἶδε μὲ τόσο καλὸ μάτι ὁ ἀφέντης Ἑβραῖος.

Ἡ Χαχαμίκαινα ὅμως ἀπὸ μέ-σα ἔσκουζε σὰ νὰ τὴ σφάζουνε κι' ἀπειλοῦσε πὼς θὰ τὸν σφά-ξη. Καὶ γιὰ νὰ μὴ τὸν σφάξη ἡ Χαχαμίκαινα καὶ γιὰ νὰ μὴ σφά-ζεται ἡ κακομοῖρα ἀπὸ τοὺς πόνους, καίτοι δερνότανε ἀπὸ τὴν ἀμφιβολία σὰν τὴ νάξερε ἕνας ἐπιπλοποῖς καί... δεῦτερος ψάλη-της ἀπὸ γεννατοῦρια, τὸν ἄφησε νὰ περῶσῃ καὶ νὰ βοηθήσῃ τὴν ἐτοιμόγεννη.

Ἀλλὰ μισανόγοντας τὴ πόρ-τα τῆς κρεββατοκάμαρῃς ὁ σιὸρ Μέμος, στάθηκε:

=Πρῶτὰ κατέβαινε τὰ 50 χρυσὰ κολονάτα κι' ὕστερα θὰ στὴ λεφτερώσω.

=Μωρὲ Μέμο-μου σέ μένα τὸ πρῶτο τοῦ νησιοῦ-νεγκοτσιάντε δὲν ἔχεις ἐμπιστοσύνη;

=Ὅγεσκε ἀφέντη μου!...

=Καὶ γιατί;

=Γιατὶ μόλις θὰ δῆς πόσο εὐκολὰ γεννιοῦνται τὰ Ὑβραϊό-πουλα, ἀντίο πού σι' εἶδα!... Δὲν πρόκειται νὰ μοῦ δώσης τσε ντέζιμο.

Καὶ ἐπειδὴ ἡ σιόρα Ἑσθῆρα φώναζε στὴ δούλα της νὰ τῆς φέ-ρουν τὸ διδύμορο γιὰ νὰ τὸν σκοτώσῃ κι' ἐπειδὴ ὁ Χαχαμίκος ἤξερε πὼς ἡ γυναικούλα του ὅ,τι ἔλεγε τώκανε.

Ἐνα—ἕνα καὶ μὲ χέρια πού τρέμανε μέτρησε στὸν σιὸρ Μέμο τὰ 50 χρυσὰ κολονάτα.

Ὁ δὲ Μέμος, μὲ πρόσωπο π' ἀστράφτε ἀπὸ χαρὰ, παραμέρι-σε γιὰ νὰ περάσῃ πρῶτος... ὁ φταίχτης. Καὶ μπαίνοντας πίσω του, μὲ τ' ἀριστερὸ χέρι χωσμένο στὴ τσέπη τοῦ θρακιοῦ του ποὺ εἶχε τὰ κολονάτα, πρόσταξε τὴ σιόρα Ἑσθῆρα νὰ πάρῃ θέση!.. Ἐνῶ στὸ Χαχαμικό καὶ στὶς δοῦ-λες πού παραστέκανε διέταξε σιωπὴ.

Καὶ ζυγώνοντας στή.. πόρτα τῆς ἐτοιμόγεννης τῆς τσέπῃ του μὲ τὰ χρυσὰ κολονάτα, ἄρχισε νὰ τὰ κουδουνίζει. Ἐνῶ μὲ τὸ δε-ξί του χέρι ἔκανε πὼς διατάξῃ τὴν ἔξοδο.

Καὶ γίνεκε, ἀγαπητοί μου, τὸ μινάκολο καὶ τὸ σπεκτάκουλο!... Λὲς καὶ τὸ ἀγέννητο Ἑβραϊό-πουλο μόλις ἀγροίκησε νὰ κου-δουνιῶνται τὰ χρυσὰ κολονάτα, ξεμπουκάρισε γιὰ νὰ τ' ἀρ-πάξῃ!...

Ἀλλὰ ἀντὶ τὸ Ἑβραϊόπουλο ν' ἀρπάξῃ τὰ κολονάτα, τ' ἄρ-παξε ὁ σιὸρ Μέμος καὶ τὸ παρά-δωσε στὸν Χαχαμικό μὲ τὴν εὐ-χή:

—Νὰ σοῦ ζήσῃ!

Καὶ δίχως νὰ κάτῃ νὰ τὸν τρατάρουνε μῆτε ἕνα ροζάκι, τῶστρίψε πρῶτοῦ νὰ συνέλθῃ ὁ Χαχαμίκος ἀπὸ τὴν κατάπληξη. Φυσικὰ δὲ καὶ λογικὰ τὴν ἄλλη μέρα κάλεσε ὅλους τοὺς Ἑβραί-ους τῆς Κεφαλονιάς σὲ συνέδριο.

—Τὸ καὶ τό, τσοῦπε. Σὲ τοῦ-τον τὸν Τόπον πού κι' οἱ ρεμεσι-έριδες καὶ μισοφαλτάδες ξέρουνε πὼς γεννιοῦνται τὰ Ὑβραϊόπου-λα, ἐμεῖς ἄλλο δὲν εἶναι δυνατόν νὰ σταθοῦμε.

Ἔτσι κατὰλξε ὁ μακαρίτης ὁ νονός μου, ὁ βαρελᾶς ὁ Μα-στρο - Βαγγέλῃς Μερτζάνης, οἱ Ὑβραῖοι πουλήσανε ὅσο κι' ὅσο ὅτι κι' ἂν εἶχανε. Κι' ὄχι μονάχα στὴν Κεφαλονιά μας δὲν ξαναπάτησαν τὰ ποδάρια τους, ἀλλὰ καὶ δώσανε ἀβίζο σ' ὅλους τοὺς Ὑβραῖους τῆς Γῆς:

—Ν' ἀκοῦτε Κεφαλονιά καὶ νὰ φτυήτε τοῦ κόρφους σας.

Κι' ὅπως μοῦ ἀφηγήθηκε τὰ παραπάνω ὁ μακαρίτης ὁ νονός μου, σὰς ὀρκίζομαι πὼς τὰ ἔ-γραψα δίχως νὰ σὰς φάω μῆτε μιὰ λέξη.

●—ΣΑΤΙΡΙΚΑ
ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΣΕ ΚΟΥΦΙΟΚΕΦΑΛΟΝ

Σὲ συμπαθῶ γιατί... τηλὸ (σὰν τοῦ Ἀδάμ ἀπόγονος) εἶσαι καλὰ γεμάτος!

Ἄλλ' ἔχεις κι' ἄλλο σου καλὸ νᾶσαι τηλὸς καὶ σὸ μυαλὸ καὶ πάντα... πιπεράτος!

ΣΕ ΤΕΡΑΣ ΑΣΧΗΜΙΑΣ

Ἄν ἦθελ' ὁ Θεοῦλης μας νὰ μὰς ἐξαφανίσῃ, σ' ὄλες τὴν... ὁμορφάδα σου μποροῦσε νὰ χαρίσῃ! Ὅποτε κι' ἄνδρας στὴ γυνὴ δὲν θὰ... ξανατολήσῃ! Κι' ἀνθρώπινω τὸ Γένος μας ἀπὸ τὴ Γῆ θὰ σδύσῃ!...

ΣΕ ΑΓΟΝΗ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΑ

Τόσοι κρουνοί, κυρία μου, τὸ... ἄνθος σου ραντίζουνε, ὅμως στὴ χέρσῃ χόμα σου λουλούδια δὲν ἀνθίζουνε! Μὰ βάθλα, παμφίλητα, νὰ ποῖσαι σπορὰ νὰ πιάσῃ, νὰ δοῦμε τὸ «κοκτέιλ» σου τίνος μπαμπὰ θὰ μοιάσῃ!

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟΙ
ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΚΕΦΑΛΟΝΙΤΙΚΑ ΣΑΤΙ-
ΡΙΚΑ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ=

ΚΕΦΑΛΟΝΙΤΙΚΕΣ ΣΑΤΙΡΕΣ

ΣΤΟΝ ΣΟΛΩΝΑ

Νόμους ἐθέσπισες τρανούς σοφέ
(μας νομοθέτα
καὶ τ' ὄνομά σου ἀθάνατο ἔμεινε
(τόσα χρόνια.
Μά, τίποτε δὲν ἔκαμες στὸ λέω
(νέτα - σκέτα
ἀφοῦ δὲν... ἐπεριόρισες τῶν γυ-
(ναϊκῶν τῇ γλώσσᾳ!...

ΣΤΗΝ ΑΡΤΕΜΙΔΑ

Θεὰ Δασῶν, τοῦ Κυνηγίου κι' ὕ-
(πέροχ' Ἀμαζόνα
ποῦ μετὰ τὸ τόξο τρύπαγες τῶν
(δένδρων κάθε φύλλο τους,
θᾶσκαγες ἀφ' τῇ φούρκᾳ σου
(στὸν σημερινὸν αἰῶνα
ἂν ἔβλεπες τοὺς κυνηγοὺς νὰ ρί-
(χνουνε στὸ...σκύλο τους!

ΣΤΟΝ ΣΟΦΟΚΛΗ

Δραματοῦργε - Δημιουργέ «Ἡλέ-
(κτρας κι' «Ἀντιγόνης»
ἂν διάβαζες τῶν σύγχρονων τῶν
(συγγραφέων δράματα
... ἴγνη θὰ... αἰσθανόσουνε, θάρχι-
(ζες νὰ... παγώνης
... ἴσως γιὰ τὸ κατάντημα θεῖ
(νᾶμπηγες τὰ κλάματα!...

ΣΤΗΝ ΑΦΡΟΔΙΤΗ

Ἐὰ τοῦ Ἑρωτος, Θεῶν τὸ θεῖο
(τὸ καμάρι
τοῦ κυβερνᾶς τοὺς πόθους μας,
(τῶν ἡδονῶν δωρήτρα.
... φόρτωσες στοὺς ὤμους μας
(τῶν θηλυκῶν... σαμάρι
... οἱ δόλοι γιὰ τὸν Ἑρωτα,
μπροστὰ σ' αὐτὰ τὰ τέρατα
... πλοῦτια προσφέρουμε παν-
(τοτεινὰ σὰ... λῦτρα!

ΣΤΟΝ Μ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΝ

Τὸν Κόσμο Σὺ κατέκτησες μετὰ δό-
(ρυ σου στὸ χέρι
... τοὺς ἐχθροὺς ξεπάστρεμες,
(τοὺς ἄφηνες τὸν τόπο.
Κι' ὁμως παρ' ὅτι κέρδισες πλου-
(τὰ καὶ τόσα μέρη
καὶ σέβανε (σε θάμανε σ' ἓνα
(κομμάτι... τόπο!

Ὅπως γνωστόν, ἀγαπητοί, εἰς
(δλους σας θὰ εἶναι
κεφάλια πάμπολλων εἰδῶν ὑπάρ-
(χουνε στὴ Πλάση.
Κεφάλια - κιουφιοκέφαλα ποῦ κά-
(νουνε γιὰ... θράση
κι' ἄλλα κεφάλια σὲ κορμιὰ ἀ-
(πλῶς γιὰ... θεαθῆναι!...

Κεφάλια ἔχουμε πολλῶν εἰδῶν
(καὶ ποιοτήτων,
κεφάλια πεισματάρικα ποῦ κου-
(ταμάρες κάνουνε,
κεφάλια ποῦν' ἀγύριστα καὶ ἄν-
(θρωπο ξεκάνουνε
γιὰ ἓνα «ψύλλου πήδημα» ποῦ ἔ-
(φτασε στ' ἀφτί των!

Εἶναι πολλά, πάρα πολλά, ποῦ
(χάνεις τὰ πασχάλια
τὰ στρογγυλά... κουβούκλια ποῦ
(φέρνουμε στοὺς ὤμους.
Κεφάλια ποῦ με σκέψεις τους
(μᾶς προκαλοῦνε τρόμους
κι' ἄλλα... γλυκοκολόκυθα ποῦ
(λέγονται κεφάλια!

Πολλὰς γνωστάς σας κεφαλὰς θεῖ
(νὰ σὰς ἀναφέρω
ἱστορικάς, ὅπ' ὅλοι σας γιὰ δαυ-
(τες θὰ πεισθῆτε
πὼς θάπρεπε, ἂν ζούσανε, νὰ τίς
(προφυλαχθῆτε,
γιὰ λόγους ποῦ τοὺς ξέρετε κι'
(ἐγὼ λίγο τοὺς... ξέρω!

Κι' ὁ Νέρων εἶχε κεφαλὴν κι' ἔ-
(δέσποζε στὴ Ρώμῃ
κι' ὁμως φωτιά ξεπόλυσε γιὰ ἔ-
(να του... καπρίτσιο!
Εἶχε κι' αὐτὸς τὴν τρέλλα του,
(μικροῦτσικὸ τοῦ δίτσιου
κι' ἀντὶ μυαλὸ στὴν κεφαλὴν, ἴ-
(σως θεῖ νάχε... θρώμη!

Εἶχε κι' Ἀπόλλων κεφαλὴν, ὅπ'
(ὅλοι τὴν θαυμάζανε
εἶχαν κι' ὁ Ζεὺς κι' ὁ Ποσειδῶν
(καὶ κεφαλὴν ἡ Ἥρα.
Ὅμως κι' αὐτῶν οἱ κεφαλὰς θεῖ
(νᾶχαν κάποια... φύρα,
ἀφοῦ κι' αὐτοί, καίτοι Θεοί, τὰ
(μάτια τους... ἐδγάζανε!

Κι' ὁ Πάρις εἶχε κεφαλὴν μετὰ ὀψη
(ραφινάτη
ποῦ τὴν Ἑλένη τρέλλανε, καθὼς
(ὅλοι μας μάθαμε.
Μά, πόσα γιέ μου οἱ Ρωμηοὶ δε-
(κάχρονε δὲν πάθαμε

στὴ Τροίᾳ, ἐξ αἰτίας της, ποῦ...
(τρὶς ἀνάθεμά τη!

Κι' ὁ Διογένης ὁ σοφὸς μιὰ ζη-
(λευτὴ μετὰ χάρι
εἶχε στ' ἀλήθεια καφελὴν κι' ὀ-
(μῶς θεῖ νὰ γελάσετε,
ὄντες παλάτια τοῦδιναν, καθὼς
(ὅλοι διαβάσατε,
κι' ἐκεῖνος ἐπροτίμησε νὰ μείνῃ
(στὸ... πλιθάρη!

Ὑπάρχουν κι' ἄλλες κεφαλὰς,
(ποῦ προκαλοῦν τὴ λύπη,
κεφάλια π' ὅλοι νοιώθουμε γιὰ
(δαυτὰ τὴν συμπόνοια.

Κεφάλια σὰν ἐτοῦτο μου, παρ'
(ὅλα μου τὰ χρόνια,
ποῦναι γεμάτα... πύτουρα καὶ τὸ
(μυαλὸ τοῦ λείπει!...

ΛΥΡΙΚΑ ΞΕΣΠΑΣΜΑΤΑ

ΠΑΛ' ΑΠΟΨΕ

Πάλ' ἀπόψε στ' ὄνειρό μου σ' εἶ-
(δα πλάϊ μου νὰ γέρνης
κι' ἀρμενίζοντας στὰ πλάτια κά-
(ποιας πλείριας ἡδονῆς,
στοῦ Παράδεισου τὴν πόρτα με-
(θυσμένον νὰ με φέρνης
καὶ στὰ χεῖλῃ μου ποῦ καίγαν
(ἀπὸ πόθου νὰ μοῦ παίρνης,
νὰ δαγκώνης, νὰ μοῦ πνίγης κάθε
(ῆχο τῆς φωνῆς...

Σία - βόγα! Μὲ τὴ θάρκα φαν-
(τασίας ταξιδεύω
κάθε νύχτα! Μά, ξυπνώντας πό-
(θους πλάθω τ' ἄλλο θράδυ,
νὰ σὲ δῶ ξανὰ κοντά μου, μήπως
(νοιώσης τί γυρεύω
κι' ἀπὸ οἴκτο πῆς τὸ ναὶ σου—
(σὰν ἐπαίτης ζητιανεύω —
κι' οἱ ματιές σου μοῦ φωτίσουν
(τῆς ψυχῆς μου τὸ σκοτάδι.

Μά, νὰ πάλι σουρουπώνει --σκο-
(τεινιάζει καὶ ἐλπίζω
μήπως δῶ μετὰ τῆς ματιά σου
... μὲ παρηγορήσῃ ἀχτίδα.
Ὅμως... Πάλι παλατάκια εὐτυ-
(χεῖς καὶ τοῦτόν μου τοὺς στίχους
(σὲ μιὰ Κίρκῃ τοὺς χαρίζω
...καὶ τὰ μάτια μου δουρκώνουν
(δίχως τ' ὄνειρο ἐλπίδα!...

ΙΑΚΩΒΑΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ

ΠΕΝΗΝΤΑ ΧΡΟΝΩΝ ΠΙΚΑΝΤΙΚΕΣ ΘΥΜΙΣΕΣ

ΝΙΚΟΣ ΤΡΑΥΛΟΣ - ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

Ἀνάστημα μέτριο, κορμί λαμπάδα, ντυμένο πάντοτε με τὴ τελευταία λέξη τῆς μόδας, φάτσα ἔξυπνη κι' ὁμορφή, μάτια γλυκὰ καὶ γαλάζια, κομψὸς κι' ἀεικίνητος καὶ πρώτος πάντοτε στὴν κοινωνικὴ καὶ καλλιτεχνικὴ κίνηση τοῦ προπολεμικοῦ πολιτισμοῦ Ἀργοςτολίου μας.

Ὅσο γιὰ ψυχὴ, ὁ ἀξέχαστος Νίκος, ποτὲ του δὲν πληρώθηκε σὰ δικηγόρος ἀπὸ πελάτη του. Κι' ὅσα κι' ἂν ἔπιανε ἀπὸ τὰ νοίκια μιάς δεκάδας σπιτιῶν του καὶ μαγαζιῶν του, δὲν προλάβαινε νὰ τὰ σκορπῇ ἀπλόχερα γύρω του. Γιὰ τοῦτο κι' ἦταν πάντοτε φορτωμένος ἀπὸ λεφτά, ἀλλὰ καὶ πάντα ἀδέκαρος.

Ἄλλ' οὔτε γιὰ τὰ σπitiὰ θὰ σὰς μιλήσουμε, μήτε θὰ κάνουμε τὴν ἀδιακρισίαν νὰ μποῦμε στὸν ἰδιωτικὸ βίό του.

Θὰ σὰς παρουσιάσουμε τὸν δικηγόρο Νίκο Τραυλό, τὸν πασίγνωστο μὲ τὸ παρατσούκλι του «Ἄμπωσον», τὸν κοσμαγῆτο τύπο τ' Ἀργοςτολίου, γιατί τὸ πέρασμά του γέμισε μιὰν ἐποχὴ.

Κι' ἐποχὴ ἀφήσανε κι' οἱ παραξενιές του, οἱ πρωτοτυπίες του, ἀλλὰ κι' οἱ ἀξιοθαύμαστες πνευματικὲς ἐκδηλώσεις του.

Λίγο πρὶν ἀπὸ τὴ Μικρασιατικὴ ἔκστρατεία, στρατευμένος ὁ Νίκος σὰν ἐφεδρὸς ἀνθυπολοχαγός, στέλνεται ἀπὸ τὸ 12ον Σύνταγμα Πατρῶν, μὲ 5—6 φαντάρους, νὰ κάμῃ ἀπογραφὴ τῶν κτηνῶν τῆς Κεφαλονίας, γιὰ τὴν ἐπικείμενὴ ἐπίταξη.

Ἄλλ' ἦταν περίοδος Καρναβαλίου, γλεντιοῦ τρικούβεργου κι' ὁ γλεντζῆς Τραυλὸς εἶχε φοβερὴ ἀπασχόληση στ' ἀρχοντικὰ σαλόνια καὶ στοὺς δημόσιους μπάλλους. Κι' ὄχι μονάχα μὲ τὴν ἀπογραφὴ τῶν ζώων δὲν εἶχε καθόλου ἀπασχοληθῇ, ἀλλ' οὔτε ἀπάντηση δὲν ἔστειλεν στὶς ὑπενημέσεις τῶν ἀνωτέρων του.

Καὶ κατὰ τὰ μεσάνυχτα τοῦ «Δημοτικοῦ Χοροῦ» ποὺ καίγεται τὸ πελεκουδί ἀπὸ τὸ γλέντι μέσα στὴν αἶθουσα τοῦ προεισμηκοῦ Ἀργοςτολιώτικου ἀριστοκρατικοῦ «Δημοτικοῦ Καφενεῖου»

τοῦ φέρνουν ἓνα ἐπείγον τηλεγράφημα τοῦ συνταγματάρχου του.

Ὁ δὲ ἀμίμητος Νίκος διατάζει τὴν ὀρχήστρα νὰ σταματήσῃ. Ἀνεβαίνει σὲ μιὰ καρέκλα καὶ διαβάζει μεγαλόφωνα τὸ τηλεγράφημα, διὰ τοῦ ὁποῖου «διετάσσεται πάραυτα» ν' ἀναφέρῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀπογραφέντων γιὰ τὴν ἐπίταξιν ἐν Κεφαλληνίᾳ κτηνῶν.

Καὶ καταλήγει ὁ ἀθεόφοβος μὲ τὴν ὥραία του καθαρεύουσα:

«Εἰς τοῦτο ἐγὼ ἀπαντῶ:

12ον Σύνταγμα Πεζικοῦ
Πάτρας

Εὐπειθῶς ἀναφέρω, ὅτι, συντελεσθείσης τῆς ἀπογραφῆς κτηνῶν, δὲν ἀνευρέθησαν ἕτερα, πλὴν τῶν τεσσάρων βουλευτῶν τοῦ νομοῦ μας.

Τραυλὸς ἀνθυπολοχαγός».

Καὶ τὸ παρέδωσε στὸ γκαρσόνι τοῦ καφενεῖου νὰ τὸ πᾶν ἀμέσως στὸ τηλεγραφεῖο.

Φυσικὰ δέ, τὴν ἐπόμενη ἀνακλήθηκε τηλεγραφικῶς κι' ἀπὸ ἀνθυπολοχαγὸς ὑποβιβάσθηκε σὲ λοχία.

Πρὶν ἀπὸ τριάντα περίπου χρόνια, στὸν Μητροπολιτικὸ μας θρόνον ἀνέβηκε ὁ νῦν Τριπύλεως κ. Γερμανὸς ὁ Ρουμπάνης. Καὶ στὸν πρωτόφερτο Δεσπότη, καποῖος κοινὸς τους φίλος, παρουσίασε καὶ τὸν Τραυλό.

—Νικόλαος Τραυλὸς, δικηγόρος, Σεβασμιώτατε.

Ἀλλὰ φαίνεται πῶς ὁ Ἱεράρχης κάπου ἀλλοῦ θὰ εἶχε ἐκείνῃ τῇ στιγμῇ τὸ μυαλό του. Γιὰ τοῦτο κι' ἔπειτα ἀπὸ λίγο τὸν ρώτησε:

—Πῶς εἶπατε ὅτι λέγεσθε;

—Τραυλὸς Νικόλαος, Σεβασμιώτατε.

—Καὶ τί ἐπάγγελμα κάνετε;

Ὁ δὲ ἄφθαστος Νίκος, ἀγανακτημένος γιὰ τὴ σημασίαν πρὸς ἃ δῶσε ὁ Δεσπότης στὴν προσωπικότητά του. Καὶ σὰν νὰ μὴν ἔβλεπε μπροστά του κοτὰ μου Δεσπότη μὲ ράσα, παραμυθία κι' ὁλόχρυσο τὸ ἐγκόλπιο, τὸν ἐρώτησε:

—Καὶ σεῖς, κύριε, τί δουλειὰ κάνετε, παρακαλῶ;

Ὁ «Ψύλλος» ἦταν ἡ πολιτικὴ καὶ σατιρικὴ του ἐφημερίδα. Μὲ συνεργάτες τὸν νῦν ὑπουργὸ Βορείου Ἑλλάδος, ποιητὴν μας καὶ λογοτέχνην κ. Νιόνιον Μανέντην κι' ἄλλους διαλεχτοὺς συμπολίτες, ἐπιζῶντες καὶ μακαρίτες.

Ἱστορικὴ δὲ ἦταν ἡ ἐκτύπωση στὸ πρωτόγονο τυπογραφεῖο τοῦ μακαρίτη Ἀθανασάκη Τρωϊάννου, τοῦ πρώτου φύλλου τοῦ «Ψύλλου». Ποῦ κάθε πέντε λεφτὰ τύπωνε κι' ἓνα φύλλο. Κι' ἐνῶ ὁ Νίκος ἤξερε τὴν ταχύτητα, συνᾶθροιζε κάπου δέκα πitiσιρίκους γιὰ νὰ τρέξουν νὰ τοῦ πουλήσουν τὸν «Ψύλλο» του. Κι' ἀπὸ χαράματα ἡ ἐκτύπωση τέλειωσε μὲ τ' ἀστέρια. Παίρνοντας δὲ κάθε δυὸ ὥρες ὁ κάθε μικρὸς ἐφημερίδωπῶλης καμμιὰ πενηνταριά φρεσκοτυπωμένους «Ψύλλους», ξεχνότανε στὴ πόλιν, διαλαλώντας:

—Ὁ «Ψύλλος» τοῦ Τραυλοῦ! Ἡ νέα ἐφημερίδα!

Ἀλλὰ νύχτωσε πιά καὶ κανένας πιτισιρίκος δὲν γύρισε νὰ τοῦ φέρῃ καὶ τὶς εἰσπράξεις.

Ὁ δὲ Νίκος ἐπιγραμματικὰ τόνισε στοὺς θλιμμένους του συνεργάτες:

—Δὲν θὰ ἦταν γνήσια Κεφαλονιτόπουλα, ἀν... ἐπῆστρεφαν. Γιὰ κοροῖδα τὰ περάστει.

Ὁ δὲ φίλος μου κ. Νιόνιος Μανέντης, κάθε τόσο μοῦ γράφει καὶ μὲ ρωτᾷ ἐν γύρισαν οἱ πιτισιρίκοι ἀκόμα κι' ἂν φέρανε τὰ εἰσπραχθέντα!...

Σαραντάρια στὰ χρόνια, ἀλλὰ διαρκῶς νεάζουσα στὰ σαλόνια τ' Ἀργοςτολίου ἡ δις Τερψιθέα. Ποῦ εἶχε φάει ἀπὸ τὸ δνομά της τὴν Τέρψιν καὶ κράτησε μονάχα τὸ Θέα.

Καὶ μὲ φιλόγκους μπεμπέκας εἰς τὰ μαλλιά της, ναζιάρικα καὶ χαδιάρικα πλησιάζει στὴ συντροφιά τοῦ Τραυλοῦ βέβαιη πῶς θὰ εἰσέπραττε καμμιὰ φιλοφροσύνη γιὰ τὴν δροσιστικὴν ἀπολαυστικὴν καὶ τὴν νείατά της.

Πῶς μὲ βρίσκετε ἀπόψε, κ. Νίκο;

Ὁ δὲ ἀμίμητος Νίκος καθήλω-

ΑΡΓΟΣΤΟΛΙΩΤΙΚΑ
ΣΚΙΤΣΑ

Η ΜΠΟΥΛΑΝΤΟΖΑ

Είναι ναζού με τσαχπινιές
και παίρνει «στάρλετ» πόζα,
άλλ' όπως μοιάζει.. χοιρινόν
μάς προκαλεί κάτι τερπνόν,
κι' όλοι τήνε θαυμάζουμε
σά μια γερή... μπουλντόζα!

ΤΟ ΙΕΡΟ ΚΕΙΜΗΛΙΟ

«Όλο κι' ανακαινίζεται
τά χρόνια της νά κρύφη
για νάβρη τὸ... εἰδύλλιο!
'Αλλ' οἱ γαμπροὶ τήν βλέπουνε
μὲ πόνο καὶ μὲ θλίψη
σὰν ἱερὸ... κειμήλιο!

ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ

Συστήσατε στὸ Σωματεῖον
τῆς γενετεῖρας σας, στὴν ἐφημε-
ρίδα τοῦ Νομοῦ τῆς καταγωγῆς
σας καὶ στὴν ἐπαγγελματικὴ
σας, τὸ ἐπαγγελματικὸ σωματεῖο
σας, στοὺς ἐκδρομικοὺς καὶ ἀ-
θλητικοὺς Ὀμίλους, στὰ περιο-
δικά, στοὺς Συλλόγους Γονέων
καὶ Κηδεμόνων καὶ στοὺς ἔχον-
τας ἐκκρεμεῖς ἀπαιτήσεις, νὰ ἀ-
ναθέσουν τὴν εἰσπραξὶν τῶν συν-
δρομῶν, εἰσφορᾶν καὶ ἀπαιτήσε-
ων εἰς Ἀθήνας - Πειραιὰ καὶ
Προάστια, εἰς τὸν ἀπὸ ΠΕΝΤΑ-
ΕΤΙΑΣ εὐδοκίμως λειτουργοῦν-
τα ὈΡΓΑΝΙΣΜΟΝ «Ο ΚΡΙΠ-
ΚΟΣ». Διότι μόνον διὰ τοῦ
«ΚΡΙΚΟΥ» λύουν ἱκανοποιητικὰ
τὸ ἀκανθῶδες καὶ ἐφιαλτικὸν αὐ-
τὸ πρόβλημά των. Ὅροι λίαν
εὐνοϊκοί. Διευθυντὴς τοῦ «ΚΡΙΠ-
ΚΟΥ» ὁ τ. Ἀνώτερος Λειτουργ-
γὸς τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς κ.
ΚΩΝ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ.
Γραφεῖα: Ἀκαδημίας 98, τηλ.
622-094 καὶ 626-662 Τ. Τ. 141
ΑΘΗΝΑΙ.

σε τὴν ἄτυχη Τερψιθέα μὲ τὴν
πυραυλική του ἀπάντησιν:

— Πράγματι, ὡς Θέα, δεσποί-
νίς μου, εἰσθε πάντοτε ἀξιόσε-
βαστος!...

Ὅπως, ὅμως, εἶπαμε στὴν ἀρ-
χή, ὁ Νίκος μὲ τὴν παρουσίαν του
γέμισε μιὰν ἐποχὴ. Καὶ γιὰ τοῦ-
το δὲν τὸν χωρεῖ μιὰ σελιδού-
λα μας. Γι' αὐτὸ καὶ θὰ μᾶς ἐ-
πιτρέψετε νὰ ἐπανέλθουμε.

ΜΕ ΤΟΝ "ΦΑΝΟ", ΜΑΣ ΣΤΟ ΧΕΡΙ

ΕΔΩ ΚΥΡΙΟΙ ΒΛΕΠΕΤΕ:

Ἐδῶ, κύριοι, βλέπετε τὰ πάντ'... ἐρημωμένα!
Καὶ τοῦ Νησιοῦ Πόλεις - Χωριὰ πυκνὰ κατοικημένα,
τώρα δὲν βρίσκεις ἄνθρωπο νὰ πῆς μιὰ καλημέρα!
Γιατ' ἔφυγαν καὶ φεύγουνε νὰ πᾶνε πάρα πέρα,
νὰ βροῦνε... Ἔργασία!
Γιατί, ἂν μένανε ἐδῶ, ἀπὸ τὴν ἀμασσία,
Ὅσοι θὰ γινόντουσαν ὅλοι τοὺς σὰν κι' ἐμένα,
τοῦ προκαλεῖ ἡ ὄψη μου τὸ γέλιο στὸν καθένα!
Καὶ γίνηκα... ἱπτάμενος, σὸ βάρος δὲ σὰ σκνίπα,
κι' ἀπὸ τὸ πάχος προσεχῶς,
θὰ μπαينوθαίνω εὐχερῶς,
ὥσὰν κλωστή νὰ ἦμουνα στοῦ βελονιοῦ τῆ τρύπα!...

★

Ἐδῶ, κύριοι, βλέπετε... Ἐρημο ποὺ τρομάζετε!
Κι' ἀπ' ὅπου κι' ἂν περάσετε,
ταμπέλλες θὰ διαβάσετε,
στὰ μαγαζιά καὶ σπίτια μας μὲ τὸ «Ἐνοικιάζεται»!
Κι' ἀναρωτιῶμαι συνεχῶς τὸ ποιοὶ θὰ τὰ ζητήσουν,
νὰ τὰ νοικιάσουνε ποτὲ καὶ νὰ τὰ κατοικήσουν;;!
Γιατί ἐδῶ ἀπόμειναν ὅλα τὰ... παληοτζάτζαλα,
ἤτοι γερόντοι καὶ γρηῆς τῆς ζήσης τὰ... κουγιάμπαλα!
Καὶ λέω στ' Ἀργουσὸλί μας νὰ βάλουμε ταμπέλλα:
«Ζητοῦνται ἕνας νεαρὸς καὶ μιὰ νέα κοπέλλα»
Ξανὰ γιὰ ν' ἀντικρύσουμε δυὸ νεαρῶν τὴ φάτσα
καὶ τὴν Κεφαλονίτικη
λεβέντρα, νатаηλίδικη
μ' αὐτοὺς νὰ... ξαναφκιάσουμε τὴ δοξασμένη ράτσα!...

★

Ἐδῶ, κύριοι, βλέπετε νὰ πλημμυρίζ' ἡ πόλι
καί... Βενετιά νὰ γίνεταί τὸ δόλιο τ' Ἀργουσὸλί!
Σὲ κάθε δὲ νεροποντῇ, κάθε ποὺ πολυδρέξει,
θυμᾶται πᾶς ἀρμόδιος καὶ γιὰ νὰ... δῇ θὰ τρέξη!
Μά, δίχως μέτρα δραστικά, ὥς κι' ἄλλοτε τοὺς εἶπα,
εἰς τὸ νερὸ θὰ κάνουνε κάθε φορὰ μιὰ... τρύπα!
Οἱ δρόμοι μας θὰ γίνωνται Βενέτικα... κανάλια
καὶ θάχη τ' Ἀργουσὸλί μας τὰ ἴδια πάντα χάλια.
Γι' αὐτὸ βρίσκω σωτήρια γιὰ τὶς πλημμύρες λύση,
τὸ Κράτος νὰ φροντίσῃ
κι' ἀντὶ νὰ βάνῃ μάνικες
νὰ φκιάσῃ γιὰ τὴν πόλι μας... Γόνδολες Βενετσιάνικες!
Καὶ κάνοντας παγκόσμια εἰς τὰ νερά ρεκλάμα,
μιλιούνια θὰ ἐλκύσουμε Τουρίστες «ἐν τῷ ἄμα»!

★

Ἐδῶ, κύριοι, βλέπετε, ζυγώνουνε Γιορτάδες,
τῶν χριστιανῶν χαρούμενες καὶ τῶν φτωχῶν... μελαδές!
Ὁ δὲ «Πάτερ φαμίλιας» πῶς θ' ἀντιμετωπίσῃ
γιὰ ρούχα καὶ παπούτσια τοῦ τῆς «φαμελιάς» τὴ λύση;
Σκεφτόμενος δ' ὁ ἄτυχος τὸν ράφτη καὶ τσαγκάρη
σπάει τὸ κεφαλάκι τοῦ ποιοῦν δρόμο καὶ νὰ πάρῃ!...
Καὶ λύση τοῦ μὴ βρίσκοντας εἰς τὰ προβλήματά του
γιὰ τὶς Γιορτάδες ποῦρχονται τραβᾶ τὰ... μαλλιά του!
Κι' ἀντὶ κι' αὐτός, σὰ χριστιανός, νὰ χαίρεται γελᾶει,
κλαίει τὰ χάλια τοῦ κι' ὦμέ!
Ἀπελπισμένος σὰν κι' ἐγὼ
γλυκὰ Κεφαλονίτικα προσηγορεύει... ὅλας τῆς...

Ο ΦΑΝΟΣ

ΠΕΝΗΝΤΑ ΧΡΟΝΩΝ ΘΕΑΤΡΙΚΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

Ο Λαυράγκας καὶ ὁ ἐφέτης

Δὲν εἶναι νέο φρούτο τὰ θεατρικά.. ψώνια. Γιατὶ πολλοὶ νεο-Ἕλληνες ἀπὸ... προγόνων ἔχουνε τὴ λόξα πὼς γράφουνε δράματα, κωμωδίες, τραγωδίες, στίχους καὶ μουσικὲς, ποὺ ἂν πεζόντουσαν θὰ πραγματοποιοῦσαν θριάμβους καὶ θὰ τοὺς χαρίζανε παγκόσμια δόξα.

Τὰ δὲ θεατρικὰ τοῦτα ψώνια, μὲ τὰ χειρόγραφα ἢ τὶς μουσικὲς παρτιτούρες στὰ χέρια, τρέχανε, τρέχουνε καὶ θὰ τρέχουνε ξωπίσω πάντοτε ἀπὸ τοὺς θιασάρχες, μασέστρους καὶ καλλιτέχνες, παρακαλώντας νὰ τοὺς παίξουν τά.. κλασσικά τους ἀριστουργήματα. Καὶ πολλὰ τέτοια ψώνια εἶχεν ὑποστῆι στὴ μακρόχρονη καλλιτεχνικὴ του καριέρα ὁ ἰδρυτὴς τοῦ ἑλληνικοῦ Μελοδράματος Διονυσάκης Λαυράγκας.

—'Αλλὰ νὰ μοὺ κολλήσῃ κάποτε κι' ἓνας ἐφέτης, μωρὲ Βουνα μου, ποτέ μου δὲν τὸ περίμενα.

—Καὶ τί σου ἔφερε ὁ κ. ἐφέτης μασέτρο μου;

—'Ἐνα λιμπρέττο γιὰ 'Όπερα, ἀξιώνοντας νὰ γράψω τὴ μουσική, γιὰ νὰ δοξασθοῦμε καὶ νὰ πλουτίσουμε καὶ οἱ δύο μας.

—Καὶ πῶς, μασέτρο μου, τὸν ξεφορτώθηκες;

—Τοῦ ζήτησα συγνώμην, γιὰ τὴ εἴμουνα πολὺ ἀπασχολημένος μὲ τὴν ἀνάγκη κάποιας σπουδαίας δικογραφίας!...

Καὶ ξεσπώντας ὁ ἀξέχαστος φίλος μου, στὰ χαρακτηριστικὰ μελωδικώτατα γέλια του, μοὺ πρόσθεσε μὲ τὸ πονηρὸ του μειδίαμα.

—'Αλλ' ἀπὸ τότε τὸν ἔχασα κι' ἀπὸ πελάτη τοῦ Μελοδράματος, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ φίλου!

—**Η ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
ΤΗΣ «ΜΠΑΤΕΡΦΛΑ-Υ»**

Μεγαλέμπορος Φραγκολεβαν-

τίνος, κάθε βράδυ ἀγόραζε τὶς δυὸ πρῶτες σειρὲς τοῦ θεάτρου «'Ολύμπια» τῶν Ἀθηνῶν, ὅπου ἔπαιζε τὸ Μελόδραμα τοῦ Λαυράγκα. Χάριζε τὰ εἰσιτήρια σὲ φίλους του, φόρτωνε τὸν μασέτρο καὶ τὴ σκηνὴ μὲ λουλούδια καὶ πρῶτος ξεσπούσε σὲ ζητωκραυγὲς καὶ χειροκροτήματα, στὸ φινάλε κάθε ἄριας καὶ μοτίβου.

'Αλλ' ἐνῶ ὁ Λαυράγκας τὸν νόμιζε γιὰ μουσοτραφὴ ἢ πῶς ἔκανε ἐπίδειξη τοῦ πλούτου του καὶ τῶν μουσικῶν του γνώσεων, ὁ Φραγκολεβαντίνος γι' ἄλλου τό... πήγαινε!

Κι' ἓνα βράδυ τὸν ζύγωσε, τοῦ ἔσφιξε τὸ χέρι καὶ τὸν παρακάλεσε, μὲ τὰ μισοσπασμένα ἑλληνικά του μιλοῦσε:

—Τὰ εἶτελα, μασέτρο μου, αὔριο βράντυ φάμε ἐσύ, ἐγὼ καὶ ὅλο πρόσωπα 'Όπερας νικί σου. Πληρώσω ἐγὼ καὶ σὰς κάνω σουρπρίζ!

Κι' ἀφοῦ ὁ Φραγκολεβαντίνος θὰ πλήρωνε, κάνοντας τραπέζι μάλιστα καὶ στὸν «Λαὸ του» ὅπως ἀποκαλοῦσε τοὺς καλλιτέχνες του ὁ Λαυράγκας! Καὶ ἀφοῦ στὸ τέλος τοῦ γεύματος θὰ τοὺς περίμενε καὶ μιὰ ἐκπληξη, ὅπως τοῦ δῆλωσε. Κι' ὁ Λαυράγκας κι' ὁ «Λαὸς» του, τὰ μεσάνυχτα τῆς ἐπομένης μετὰ τὴ παράστασι κατέφθασαν μ' ἀκονισμένες τὶς μασσέλες τοὺς στοῦ «'Αβέρωφ», ὅπου φάγανε κι' εἴπιανε τὸ καταπέτασμα, εἰς βάρος τοῦ Φραγκολεβαντίνου κορόϊδου!

Κι' ἐπακολούθησε ἡ.. σουρπρίζ μέσα σὲ θύελλα καζούρας ἀδόσταχτης!

Μ' ἓνα μάσο χειρόγραφα εἰς τὰ χέρια του ἀνέθηκε σὲ μιὰ καρέκλα ὁ Φραγκολεβαντίνος κι' ἄρχισε νὰ τοὺς διαβάξῃ μετὰ ἄρρα τῆς ὅπερας «Μπατερφλάῦ» τοῦ Πουτσίνι, ποὺ εἶχε

γράψει 'Ἑλληνο-γαλλο-ἀγγλο-ἰταλικά.

'Αλλὰ ἡ καζούρα τῶν ζητωκραυγῶν καὶ χειροκροτημάτων δὲν τὸν ἄφησε νὰ ἀποτελειώσῃ τὸ διάβασμα τοῦ λιμπρέττου τῆς «Μπατερφλάῦ». Γι' αὐτὸ καὶ ζήτησε σανάνα σωτηρίας ἀπὸ τὸν Λαυράγκα.

—Λοιπὸν πῶς θρίσκες, μασέτρο μου, τὸ μετάφραση «Μπατερφλάῦ»; Παίξεις νικί σου μελόντραμα;

Ὁ δὲ πνευματωδέστατος Κεφαλονίτης μασέτρος, ἐπιβάλλοντας σιγὴ στὸ «Λαὸ» του, τὸν διὰβεβαίωσε ἀχαμογέλαστα.

—Μπράβο, φίλε μου, γιὰ τὴν ὥραία σου μετάφραση. Δώσε μοὺ τὴν καὶ θαῦρω κανέναν νὰ μοὺ τὴν.. μετφράσῃ!

Καὶ φυσικὰ ὁ Φραγκολεβαντίνος ἐξαφανίσθηκε ὀριστικά ἀπὸ τὸν Μελοδραματικὸ μας ὀρίζοντα γιαιτρεμμένους τελειῶς ἀπὸ τὸ συγγραφικὸ τοῦ ψώνιο!

Ο ΠΑΠΑΣ

ΚΑΙ Ο «ΡΙΓΚΟΛΕΤΤΟΣ»

'Αλλὰ τὸ πιὸ παράξενο μελοδραματικὸ ψώνιο ποὺ γνώρισε στὴ μακρόχρονη καλλιτεχνικὴ ζήτησὶς του ὁ δημιουργὸς τῆς Λυρικής μας Σκηνῆς ἦταν ἓνας Κερκυραῖος παπάς. Ποὺ μαθαίνοντας πῶς οἱ περισσότεροὶ καλλιτέχνες τοῦ Μεροδράματος ἦσαν πρῶην ψαλτάδες μόλις ἔφτασε ὁ Λαυράγκας μὲ τὸ 'Ἑλληνικὸ του Μελόδραμα εἰς τὴν Κέρκυρα δὲν τὸν ἄφινε νὰ ἡσυχάσῃ.

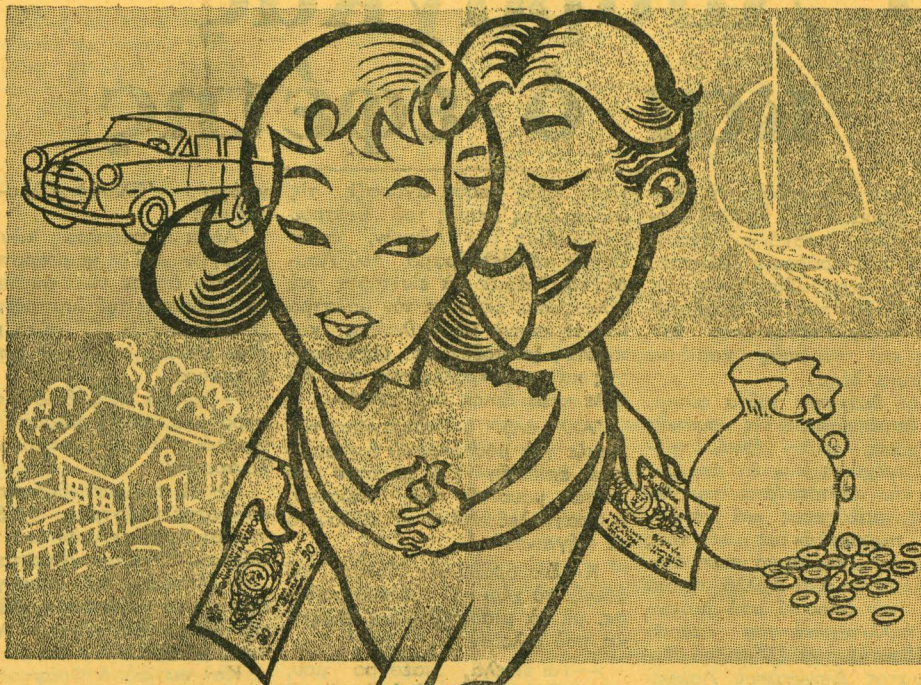
—Θέλω νὰ μ' ἀκούσης, μασέτρο μου, καὶ νὰ θαυμάσης τὸ μέταλλο τῆς φωνῆς μου. Ὅποτε θὰ πετάξω τὰ γόνατα καὶ τὰ ράσα καὶ θὰ ἀκολουθῶ τὸν ἑαυτοῦ μου!

Τὸ δὲ «ἀλβανόν», ποὺ στὴ θεατρικὴ γλῶσσα σημαίνει τὸ βάπτισμα τοῦ νεοφώτιστου θεατρί-

ΙΑΚΟΒΕΙΔΗΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΠΟΛΕΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ζωντανεύει τὰ ΟΝΕΙΡΑ!!!

ΕΘΝΙΚΟ ΛΑΧΕΙΟ

240.000.000 Δρχ Μοιράζει ΚΑΘΕ ΧΡΟΝΟ

ΕΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΑΝ ΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΤΗΣ ΝΕΑΣ 57ης ΕΚΔΟΣΕΩΣ

νου, γίνθηκε στην εκκλησία της Κέρκυρας, στην οποίαν ο παπάς λειτουργούσε. Καί στην οποίαν ὅλος ὁ «Λαός» τοῦ Λαυράγκα, κατέφθασε γιὰ νὰ λειτουργηθῇ. Κι' ἀφοῦ τὸ ἐκκλησίασμα ἀποχώρησε, κι' ἀφοῦ οἱ πόρτες τῆς ἐκκλησιᾶς κλείστηκαν ἀπὸ μέσα, ὁ ἀξέχαστος χιουμορίστας μαέ-

στρος, ἔπιασε τὸ μολύβι του, τὸ σήκωσε σὰ μπαγκέττα κι' ὁ μουσὸπληχτος Κορφιᾶτης παπάς ἄρχισε νὰ τραγουδᾷ τό... «Φτερό στὸν ἄνεμο» ἀπὸ τὸν «Ριγκολέττο» τοῦ Βέρντι.

Ὁ δὲ ἀλσημόνιος Κεφαλονίτης συνθέτης, τελειώνοντας τὴν ἀφήγηση τοῦ πρωτάκουστου τοῦ θεατρικοῦ «ἀλαοῦμ» χαμο-

γελώντας μὲ ρώτησε.

—Μήπως ξανάκουσες μέσα σ' ἐκκλησία καὶ μάλιστα ἀπὸ παπὰ νὰ ψάλλεται ὁ «Ριγκολέττος»; Ὁ παπὰς δὲ ἀπολογίστηκε καὶ ἔσει, φίλτατοί μου, οὔτε κι' ἐγὼ μὰ οὔτε καὶ κανένας ποτὲ στὸν πρωτάκουστο κάζο.

Ὁ Βουνάς

ΜΕΤΑΞΥ ΙΣΤΟΡΙΑΣ - ΘΥΛΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΕΩΣ

Ο ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ ΗΤΑΝ ΚΕΦΑΛΟΝΙΤΗΣ

Ἐπειδὴ ὁ τίτλος τοῦ παρόντος μας θὰ ξαφνιάσῃ καὶ σὲ μερικῶν τὰ χεῖλη ἴσως καὶ θ' ἀνθίσῃ τῆς... εἰρωνείας μειδίαμα, παραθέτουμε αὐτοῦσια μίαν ἱστορικὴ περικοπή. Ἀπὸ τὸ δυσεῦρετο σύγγραμμα «Ἱστορία τῆς νήσου Κεφαλῆνιας» τοῦ Ἰωάννου Κωστή Λοβέρδου (σελ. 22) εἶχως κανένα μας σχόλιο:

«Οἱ τοῦ Κεφάλου ἀπόγονοι φαίνεται ὅτι ἤρξαν αὐτῆς ἐπὶ τρεῖς ἢ τέσσαρας καὶ δέκα γενεάς. Ἐπὶ τούτων δὲ πιθανῶς συνέβη ἡ περίφημος ἀποικία ἢ ὁ Κεφαλὴν Ἀγκαῖος ἤγαγεν εἰς τὴν παρὰ τὴν Μικρὰν Ἀσίαν νῆσον Σάμον, πρότερον καλουμένην Μελάμφυλλον.

Ἰδοὺ δὲ τί περὶ τούτου διδάσκει ὁ ἐκ Χαλκίδος τῆς ἐν Συρίας Ἰάμβλιχος ἐν βίῳ Πυθαγόρου:

—Λέγεται ὅτι ὁ Ἀγκαῖος ὁ τὴν Σάμον ἀποικίῃσας, ἦταν υἱὸς τοῦ Διός. Τὴν φήμην καὶ δόξαν ταύτην ἐπέτυχεν ἢ διὰ τὴν ἑκτακτὸν ἀξίαν του ἢ διότι ὑπερέβαινε τοὺς ἄλλους Κεφαλῆνας κατὰ τὴν δόξαν καὶ τὴν σύνεσιν. Χρησμός δὲ ἐδόθη αὐτῷ παρὰ τοῦ Πυθίου Ἀπόλλωνος, νὰ συναγάγῃ ἀποικίαν ἐκ Κεφαλῆνων, Ἀρκάδων καὶ Θεσσαλῶν, νὰ παραλάβῃ δὲ καὶ Ἀθηναίους, Ἐπιδαυρίους καὶ Χαλκιδεῖς καὶ γενόμενος ἀρχηγὸς καὶ ὁδηγὸς πάντων τούτων, νὰ μεταβῇ καὶ νὰ οἰκίσῃ τὴν νῆσον Σάμον, ἥτις διὰ τὴν εὐφορίαν τοῦ ἐδάφους καὶ διὰ τὴν θέσιν ἐκαλεῖτο Μελάμφυλλος καὶ νὰ ὀνομάσῃ αὐτὴν Σάμον, ἀπὸ τῆς ἐν Κεφαλῆνι Σάμης.

Ἐτεκμήριον δὲ προφανές, ὅτι οἱ ἀποικοὶ, οἱ εἰς τὴν νῆσον ταύτην ἐλθόντες ἦσαν ἐκ τῶν εἰρημένων τόπων, εἶναι ὅτι οὐ μόνον αἱ πρὸς τοὺς θεοὺς τιμαὶ καὶ θυσίαι μετηνέχθησαν ἐκ τῶν χωρῶν, ἐξ ὧν κατήγοντο οἱ ἀποικοὶ, ἀλλὰ καὶ αἱ οἰκογένειαι καὶ αἱ ἀμοιβαῖαι συγγένειαι, ἃς ποιοῦνται συνήθως οἱ Σάμοι.

Ἀλέγουσι δὲ, ὅτι Μνησάρχος ὁ πατὴρ καὶ Ἐπιταῖς ἡ μήτηρ τοῦ Πυθαγόρου κατήγοντο ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ Ἀγκαίου, ἀρχηγέτου τῆς ρηθείσης ἀποικίας».

Περὶ τῆς καταγωγῆς τοῦ μεγάλου τούτου τέκνου τῆς ἀρχαιότητος (572—500 π. Χ.), τοῦ ἱδρυτοῦ τὸν Κρότωνα τῆς καλουμένης Ἱταλικῆς ἢ Πυθαγορείου Σχολῆς καὶ τοῦ θεμελιωτοῦ τῆς Μαθηματικῆς Ἐπιστήμης, ἔχουμε κι' ἄλλη μίαν ἱστορικὴν μαρτυρίαν.

Ὁ ἱστορικὸς Ἠλίας Τσιτσέλης στὰ «Κεφαλῆνιακά Σύμμικτα» καὶ στὶς σελίδες 554—555 κατὰ λέξη μᾶς παραθέτει:

«Πυθαγόρας: Περὶ τοῦ μεγάλου τούτου τῆς ἀρχαιότητος φιλοσόφου δέχονται τινες ὅτι κατήγετο ἐκ Κεφαλῆνιας. Ὁ Μνησάρχος καὶ ἡ Πιτῆς ἢ Παρθενίς ἢ κατ' ἄλλους Μνήμαρχος καὶ Παρθενίς, γεννήτορες τοῦ φιλοσόφου, εἶχον τὸ γένος ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ Ἀγκαίου. Κατὰ δὲ τὰ ἱστορούμενα ἢ ἐν τῷ Αἰγαίῳ Παρθενία ἢ Μελάμφυλλος τανὺν Σάμος, ἐρημωθείσά ποτε, ἐδέξατο ἀποίκους ἐκ Σάμης, ἥτοι τῆς ἀρχαίας Κεφαλῆνιας, ὑπὸ τὸν μνησθέντα Ἀγκαῖον, ὃν χρησμός τοῦ Ἀπόλλωνος διέτασσε νὰ ὁδηγήσῃ ἐκεῖ Κεφαλῆνας, Ἀρκάδας, Θεσσαλοὺς καὶ ἄλλους. Ἡ δὲ ὑπὸ τούτων ἀποικισθεῖσα νῆσος, διὰ τοὺς πλείους ἐκ Σάμης προσελθόντας, ὠνομάσθη ἔκτοτε Σάμος.

Ἐκ τῶν νεωτέρων, ὁ Ντασιὲ ἐπίσης δέχεται τὸν Πυθαγόραν ἀπόγονον τοῦ Κεφαλῆνος Ἀγκαίου, ἔλκοντος τὴν καταγωγὴν ἀπὸ τοῦ βασιλεύσαντος ἐν τῇ νήσῳ, ὡσαύτως δὲ καὶ Βίκο.

Τούτοις ἐπόμενος καὶ ὁ Ἠλίας Ζερβὸς δέχεται ὡς Κεφαλῆνα τὸν θεμελιωτὴν τῆς Ἱταλικῆς Σχολῆς.

Βέβαια, πολλοὶ τόποι ἀκόμα ἐρίζουν γιὰ τὴν καταγωγὴν τοῦ Πυθαγόρα. Ἀμφισβητοῦντες εἰσέτι τὸ ὅτι αὐτὸς γεννήθηκε εἰς τὴν Σάμον. Ἄν ὅμως δεχθούμε τὸ τελευταῖο σὰ γεγονὸς καὶ ἀφοῦ τὰ παρὰ τὸ Λοβέρδου καὶ τοῦ Τσιτσέλη ἀναγραφόμενα δὲν γνωρίζουμε νὰ ἔχουν διαψευσθῇ ὡς τὰ σήμερα, εἴμαστε ὑποχρεωμένοι νὰ παραδεχθούμε τὴν Κεφαλόνιτικὴν τοῦ Πυθαγόρα καταγωγὴν.

Καὶ μάλιστα ἀπὸ βασιλικὸ

Κεφαλόνικο αἷμα, ἀφοῦ ἦταν ἀπόγονος τοῦ Ἀγκαίου, θεϊκῆς δὲ ... προελεύσεως, μιὰ καὶ ὁ Ἀγκαῖος ἦταν γυῖος τοῦ πολυσπορίτη καὶ ρέμπτελου Δία!...

Συνεπικουρεῖ δὲ στὰ παραπάνω καὶ ἡ παράδοσις, ἀλλὰ μᾶς τὰ λέγει κάπως διαφορετικὰ.

Ὅτι ὁ Ἀγκαῖος βασιλεὺς τῆς Σάμης, εἶχε πόλεμον μὲ τρεῖς ἄλλες ἐπικράτειες τῆς Κεφαλόνιας. Τῆς Κράνης, τῆς Πάλης καὶ τῶν Πρόνων. Διότι ἡ Κεφαλόνια τότε ἦταν τετραπόλι. Κι' ἐπειδὴ οἱ ἀντίπαλοί του τὸν εἶχανε ζώσει σὰ φίδια ὀλόγυρα, ἔβαλε τοὺς Σαμικοὺς του μιὰ νύχτα στὰ καράβια κι' ἐγκατάλειψε τὸ θρόνον του εἰς τὴ Σάμη.

Περνώντας δὲ ἀπὸ ἄλλους τόπους καὶ συνάζοντας σύμμαχους, ἔφτασε στὸ Αἰγαῖο, κατὰκτισε τὴν μισοερημωμένη Μελάμφυλλον καὶ στὴν ὁποίαν ἐγκατάστησε τὸ ἀσκέρι του.

Σ' ὅλα δὲ τούτα προέβηκε ὀχι μὲ τὸ χρησμὸ τοῦ Πυθίου Ἀπόλλωνος, ἀλλὰ μὲ τὴ συμβουλὴ καὶ τὴ θεϊκὴ συμπαράστασις τοῦ... παπποῦ του τοῦ Δία! Τοῦ ὁποίου ὑπῆρχε στὴν Κεφαλόνια καὶ ἐπὶ τοῦ ὄρους Αἶνος τὸ «Ἰερόν τοῦ Αἰνισίου Διός»!

ΜΟΝΟΝ Ο ΜΑΓΟΣ ΤΗΣ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗΣ ΣΠΥΡΟΣ ΓΑΡΜΠΗΣ

(Πλατεία Βαλλιάνου
Ἀργοστόλιον)

Μὲ τὴν τέχνην του, τὴν πείρα του καὶ τὰ ἀγνὰ ὕλικά του θὰ σᾶς ἱκανοποιήσῃ κατὰ τὶς Γιορτάδες, τὶς ὁποῖες σᾶς εὐχεται χαρούμενός καὶ τὸ

1963 ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟ

Ὁ Ἐμπορικὸς Οἶκος

ΑΔΕΛΦΟΝ ΑΘ ΜΟΥΙ-ΚΗ

ΚΑΙ ἡ ἀντιπροσωπεία τῆς
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ
ΣΗΜΕΝΣ

σᾶς εὐχόμαστε ἐγκάρδια χαρούμενες Γιορτάδες καὶ εὐτυχισμένο
τὸ 1963

ΣΤΑ ΠΕΤΑΧΤΑ "Ο ΦΑΝΟΣ ΤΗΣ ΚΕΦΑΛΟΝΙΑΣ,,

—Μάς... ψήσανε και μάς τσι-
τσιρίσανε οι δίμηνες άτέλειωτες
νεροποντές, τ' άστραπόδροντα,
τά κρύα και οι πλημμύρες.

—Χειμώνας μπήκε βαρύτατος
τέτοιος που να μην επιτρέπη τη
σπορά στον αγρότη και να
δγάλη ο εργάτης το μεροκάματο.

—Γι' αυτό και πολύ θα περά-
σουνε μαύρες κι' άραχλες άγιες
Γιορτάδες, τὰ δὲ μαγαζιά που
κάτι τέτοιες μέρες προσμένουνε
για να κινηθούνε, βλέπουνε την
πελατεία τους μέ.. τηλεσκόπιο!

—"Όσο για λαδιά, είναι γενι-
κό το κακό.

—Κι' ούτε για τούς πηλίνους
λύνους τους δεν θα συγκεντρώ-
σουνε φέτος, οι άμμοιροι παρα-
γωγοί μας, λαδάκι!...

—Σ' όλες τούτες τις εύτυχies
μας, προσθέσετε και το περιου-
σιμένο συνάλλαγμα που μπαίνει
στη νήσο μας εξ αίτίας του δεσί-
ματος δεκάδων Κεφαλονίτικων
φορτηγών πλοίων και τής άνερ-
γίας τών Ναυτικών μας καί..

—...Πολλοί θάβγουνε, σάς το
δρκίζομαι, να μάσουνε άγριολά-
χανα, για το χαρούμενο Χριστου-
γεννιάτικο τους τραπέζι.

—Μ' επακόλουθα τών καιρικών
συνθηκών, έκτός τής διακοπής
κάθε άγροτικής έργασίας, όλοι
σχεδόν οι δρόμοι του νησιού μας
να μεταβληθούνε σε μονοπάτια
και σε γιδοστρατες.

—Και να κάνουνε τάματα
στον "Αη Γεράσιμο και πεζοί και
έπωχούμενοι, παίρνοντες την ά-
πόφαση να τούς διαδούνε.

—'Αλλά κάποιος μουρμουρί-
ζει πώς κάτι ξέχασα, με την αιώ-
νια γκρίνια μου.

—Τόν χειμωνιάτικο Τουρισμό
μας!

—Και για τόν όποιον δεν πρέ-
πει ναχουμε κανένα παράπονο.

—'Αφού μήτε μαξιλαροθήκη
ξενοδοχείου μας δεν λερώθηκε
από τόν ντόπιο ή ξένον τουρίστα.

—Έτσι οι ξενοδόχοι μας πα-
νηγυρίζουν, γιατί μήτε... πλουσι-
κά δεν πληρώσανε και διατηρή-
σανε τὰ μαγαζιά τους άθικτα
και πεντακάθαρα!

—'Αλλ' αφήνοντας το καλαμπού-
ρι για τη δυστυχία μας άς μιλή-

ΙΔΡΥΤΗΣ : ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΟΥΝΑΣ

Έκδότης - 'Υπεύθυνος Τυπογραφείου :
ΡΕΝΑ ΧΡΗΣΤΟΥ ΒΟΥΤΣΙΝΑ "Η ΒΟΥΝΑ

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΓΙΑ ΕΝΑ ΧΡΟΝΟ :

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ :

Για Τράπεζες, Σωματεία, 'Όργανισμούς	
'Επιχειρήσεις και Κοινότητες	δρχ. 200
Για έπιστήμονες γενικά	» 100
Για υπάλληλους και εργάτες	» 60

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ :

Δολάρια 'Αμερικής	10
Λίρες 'Αγγλίας	4

Οί συνδρομές προληρώνονται. 'Αλληλογραφία και έμ-
βάσματα κ. Χ. Βουνάν, Διαχειριστήν - 'Αργοστόλιον

.....
σουμε με τούς άρμοδιους πιό
σοβαρά.

—Ξέρετε, κύριοι, ότι με κάθε
πλοίο που φεύγει από τη Σάμη,
(γιατί από το λιμάνι του 'Αργο-
στολιού έχουμε καραντίνα... πα-
νουκλας και δεν ζυγνώνει κανένα
καράβι) πώς φεύγουνε άνεπίστρε-
πτα και κάθε μέρα πέντε έως δέ-
κα Κεφαλονίτικες οικογένειες;

—Ξέρετε πώς και στίς πόλεις
και στα χωριά μας απομείνανε
σχεδόν οι απόμαχοι τής ζωής;

—Ξέρετε ότι ο πληθυσμός του
νησιού μας εξ αίτίας τής άνερ-
γίας και τής κρίσεως, έλλαττώ-
θηκε στα τριαπέντε τοίς έκατό
από το πληθυσμό του 1940.

—Κι' αν όλα τούτα τὰ ξέρετε
ποιά μέτρα παρακαλούμεν μελε-
τάτε να πάρετε;

—'Αλλά όπως λέει και το γνω-
στο γνωμικό «στού κουφού την
πόρτα, θρόντα όσο γουστάρεις».

—Γι' αυτό και το ξέρουμε πώς
κανένας δεν πρόκειται να μάς
δώση άπάντηση.

—'Αλλά τὰ γράφουμε για να-
μαστε μετούς έαυτούς μας εν τά-
ξει και για να μη μάς ζητήσουνε
ίσως κάποια μέρα τὰ... ρέστα,
πώς δεν άρέθηκε κάποιας να τούς
υποδείξη τις έλλειψεις και ανα-
γκες τής νήσου μας.

ΜΟΝΟΝ ΣΤΟ ΚΑΘΑΡΙΣΤΗΡΙΟΝ ΤΟ «ΑΠΑΡΑΜΙΜΟΝ» ΤΟΥ Κ. ΡΟΚΚΟΥ ΧΑΡΙΤΑΤΟΥ ('Αρχή Λιθοστρώτου 'Αργοστόλιον)

Θά ξανακάμετε σαν καινούργια
τὰ ΡΟΥΧΑ σας μ' ένα καθάρι-
σμα. Διότι ο Ρόκκος και πολυε-
τή διαθέτει πείραν, αλλά και τὰ
πιό σύγχρονα μηχανήματα.

ΠΡΟΤΙΜΑΤΕ ΤΑ ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ ΜΗΤΣΟΥ ΤΖΙΒΡΑ (Λιθοστρώτον - 'Αργοστόλιον) ΑΝΔΡΙΚΑ — ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΚΑ Χειροποίητα και έτοιμα Διότι πωλούνται σε τιμές ΚΑΤΑΠΛΗΚΤΙΚΑ ΦΘΗΝΕΣ ΚΑΙ ΕΙΝΑΙ ΚΟΜΨΑ ΣΤΕΡΕΑ ΚΑΙ ΜΟΝΤΕΡΝΑ

ΤΙΣ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ ΣΑΣ ΣΤΟΝ «ΦΑΝΟ ΤΗΣ ΚΕΦΑΛΟΝΙΑΣ»

που κυκλοφορεί ΕΥΡΥΤΑΤΑ σ'
όλες τις πόλεις και τα χωριά του
νησιού μας, ετήσις πρωτεύουσα και
σ' όλόκληρη την 'Ελλάδα και
φθάνει μέχρι τα ΠΕΡΑΤΑ ΤΟΥ
ΠΛΑΝΗΤΗ ΜΑΣ.

ΑΝΔΡΕΑΣ Σ. ΧΑΛΙΩΤΗΣ

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Α. Ε. ΑΘΗΝΑΙ
ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 91—93 — ΤΗΛΕΦ. 622.960 — 624.749

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΙ:

ΑΣΤΟΡ	ΑΘΗΝΑΙ
ΡΑΝΤΙΟ ΣΙΤΥ	»
ΓΡΑΝΑΔΑ	»
ΛΟΥΞ	»
ΚΟΛΩΝΟΣ	»
ΟΛΥΜΠΙΟΝ	ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ
ΟΛΥΜΠΙΟΝ	ΑΡΓΟΣΤΟΛΙΟΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΑΙ ΤΑΙΝΙΩΝ

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
ΕΙΣ ΤΑ ΚΙΝΗΜΑΤΟΘΕΑΤΡΑ ΤΟΥ
ΦΙΛΟΥ Κ. ΧΑΛΙΩΤΗ ΠΑΡΑΚΟ-
ΛΟΥΘΕΙΤΕ ΤΑΣ ΠΛΕΟΝ ΕΚΛΕ-
ΚΤΑΣ ΤΑΙΝΙΑΣ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟ-
ΣΜΙΟΥ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

ΤΟ ΑΡΩΜΑΤΙΚΟ ΣΑΠΟΥΝΙ «ΕΡΜΗΣ»

Υπερτερει όλων των άλλων ΣΑΠΟΥΝΙΩΝ, διότι παρασκευάζεται από άγνα ύλικά.

Ζητείτε επίμονως:

ΣΑΠΟΥΝΙ «ΕΡΜΗΣ»

Αποταθήτε:

Αρωματικήν Σαπωναποποίην

«ΕΡΜΗΣ»

Ο. Ε. ΓΕΡ. ΒΟΥΤΣΙΝΑΣ

ΔΩΡΙΔΟΣ 20 (Ρούφ) Αθήνας

ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΤΕΣ ΜΟΤΟΠΟΔΗΛΑΤΑ ΡΑΔΙΟΦΩΝΑ ΠΙΚ - ΑΠ

ΜΕ ΕΥΚΟΛΙΕΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ
ΚΑΙ ΟΛΑ ΤΑ ΕΙΔΗ
οικιακής χρήσεως

ΦΘΗΝΑ ΚΙ' ΑΠΟ ΝΑ-Υ-ΛΟΝ ΣΤΟΥ ΣΤΑΘΟΥΛΗ

Οι ύφασματέμποροι

Κ. Κ. ΑΦΟΙ ΤΖΑΝΕΤΑΤΟΥ

σας εύχονται, ολόψυχα ΚΑΛΑ
ΧΡΙΣΤΥΓΕΝΝΑ και τὸ ΝΕΟΝ
ΕΤΟΣ ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟ.

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΧΑΡΤΟΠΟΙΪΑΣ ΑΙΓΙΟΥ

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΕΝ ΑΙΓΙΩ

Γενική Διεύθυνσις:

Έλ. Βενιζέλου 10, Αθήνας

Τηλεγραφική Διεύθυνσις:
ΠΑΠΥΡΙΣΚΟ

Τηλέφωνα:

36-605, 30-566, 30-567, 30-568

Προϊόντα Έργοστασίου:
Χάρτης Γραφής, Τυπογραφίας,
Περιτυλίξεως, Χαρτόνια

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΤΑΞΙΔΙΑ ΑΔΕΛΦΩΝ ΛΥΚΟΥΔΗ

Πειραιεύς: Μιαούλη 33
(Προκουαία)

Αθήναι: Φιλελλήνων 3

(Πλατεία Συντάγματος)

Διεύθυνσις: Τ. ΜΠΑΤΑΣ

Επίσημως άνεγνωρισμένα παρά
των Κυβερνήσεων Ελλάδος, Αυστραλίας και Αμερικής

ΑΠΟΤΑΘΗΤΕ ΣΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΩΝ κ.κ. Α)ΦΩΝ ΛΥΚΟΥΔΗ

Για οποιαδήποτε χώρα του κόσμου και με οποιοδήποτε μεταφορικό μέσο πρόκειται να ταξιδεύσετε

ΤΑΧΥΤΗΣ

ΑΣΦΑΛΕΙΑ

ΕΥΕΥΠΗΡΕΤΗΣΙΣ

ΓΙΑ ΤΙΣ ΓΙΟΡΤΑΔΕΣ:

ΚΟΜΜΩΣΕΙΣ ΚΟΝΤΑΡΙΝΗ

(Πλατεία Βαλλιάνου - έναντι
Θεάτρου «Λούξ»)

Αργοστόλιον

Παρακολούθησις και εφαρμογή
των συγχρόνων Κομμωτικών έξελίξεων.

ΚΑΘΕ ΚΟΜΜΩΣΙΣ ΚΑΙ ΜΙΑ ΙΔΙΑΙΤΕΡΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΓΓΥΗΣΙΣ ΚΟΜΜΩΤΙΚΗΣ ΤΕΛΕΙΟΤΗΤΟΣ

ΚΟΜΜΩΣΕΙΣ ΚΟΝΤΑΡΙΝΗ

Η φημισμένη μας Πανελλήνια

«ΒΟΣΚΟΠΟΥΛΑ»

(Πλατεία Ιωάννου Μεταξά)
καθώς και τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ
Σιτεμπόρων

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΗΣ

ΒΟΣΚΟΠΟΥΛΑΣ»

θα σας εξυπηρετήσουν με τὰ πε-
ρίφημά τους

ΠΡΟΪΟΝΤΑ

ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗΣ

Σε γάμους, σε βαφτίσια, σε
γιορτές και σε κάθε χαρά σας.
Και καθ' όλην την διάρκεια των
αγίων Εορτών, τὰς οποίας σας
εύχονται χαρούμενὰς καὶ εὐτυχι-
σμένο τὸ 1963

**Ἀγοράστε ἐγκαίρως
καὶ πρὶν ἐξαντληθοῦν**

ΛΑΧΕΙΑ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ

Ἀπ' ὅλες τὶς Σειρὲς

Πρῶτος Λαχνός: Μία ὁλόκληρη ἑπταόροφη Πολυκατοικία με δύο κα-
ταστήματα εἰς τὸ ἰσόγειον ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Τζῶρτζ 14 —
Πλατεία Κάνιγγος.

ΠΡΩΤΟΣ ΛΑΧΝΟΣ ΠΡΟΝΟΜΙΟΥΧΩΝ ΣΕΙΡΩΝ: Σπίτι με πλήρη ἡλεκτρικὸν ἐξοπλισμὸν
— Μαγαζί — Αὐτοκίνητον — Μετρητά.

Κάθε μία Σειρὰ ἔχει ΧΩΡΙΣΤΑ ΚΕΡΔΗ — Ἀλλὰ καὶ τὰ ΛΑΧΕΙΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ
ΣΕΙΡΩΝ μετέχουν τῶν Κληρώσεων διὰ τὴν Πολυκατοικίαν καὶ διὰ τὰ ἄλλα μεγάλα ΓΕ-
ΝΙΚΑ ΚΕΡΔΗ

24750 ΤΥΧΕΡΟΙ ΘΑ ΚΕΡΔΙΣΟΥΝ ΕΦΕΤΟΣ ΠΟΛΛΕΣ ΔΕΚΑΔΕΣ ΣΠΙΤΙΑ —
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ — ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΜΕΤΡΗΤΑ ΑΠΟ ΤΟ

ΛΑΧΕΙΟΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ
ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ

41534140065